

เป็นเรื่องแปลกแต่จริง

ที่ผู้คนส่วนใหญ่นับจากอดีตจนถึงปัจจุบัน มักหมกมุ่นทุ่มเทแต่เรื่อง “ทำ” โดยหมายมั่นผลกตัน “ธรรม” ให้อยู่ห่างออกไป ด้วยข้ออ้างระดับมาตรฐานอุตสาหกรรมว่า “เป็นเรื่องไกลตัว, เข้าใจยาก, ยังไม่ถึงเวลา” หรือไม่มี “เป็นเรื่องของคนมีทุกข์”

แท้จริงแล้ว “ธรรม” นั้น เป็นเรื่องใกล้ตัวมาก จนเรามองไม่เห็น เพราะอิงแอบอยู่กับจิต, ไม่ยากเกินกว่าจะเข้าใจ เพราะแม้แต่เด็กก็ยังเรียนรู้ได้, ถึงเวลาแล้วที่จะต้องศึกษาปฏิบัติ เพราะชีวิตเราอาจอยู่ไม่ถึงวันพรุ่งนี้ก็ได้

และ “ธรรม” เป็นเรื่องของคนรู้ทุกข์ ที่ต้องการละเหตุให้เกิดทุกข์ ไปจนถึงปฏิบัติให้ถึงความพ้นทุกข์ต่างหากละ!

ธรรมดี

บางที **คิดไม่ถึง**

คำอุทิศ

ผลบุญใด ๆ อันเกิดจากหนังสือเล่มนี้ ผู้เขียนขออุทิศกุศลให้

มารดา บิดา
ครูบาอาจารย์ ผู้มีพระคุณ
พี่น้อง ผองเพื่อน
ภรรยา ญาติมิตร

ผู้มีจิตศรัทธา ร่วมพิมพ์หนังสือเผยแพร่เป็นธรรมทาน
ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำทุกท่าน
ผู้ประพันธ์แหล่งอ้างอิงต่าง ๆ

เทพเทวดา
เจ้ากรรมนายเวร
และสรรพสัตว์ทั้งหลาย

ที่เป็นเพื่อนร่วมเกิดแก่เจ็บตายด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น

สูติบัตร

ชื่อ : ธรรมดีดี บางทีคิดไม่ถึง

ผู้เขียน : ปันยา

ภาพประกอบ : ศิลปินหลายท่าน

ออกแบบปก-หน้า 4 สี : บุญรักษ์ นิรุกติศาสตร์ **YAKCREATIVE**
Company Limited.

จัดรูปเล่ม : วัชรพล วงษ์อนุศาสน์

พิสูจน์อักษร : ธิดิมา คงกันกง, เบญจมาศ กษีรสกุล

พิมพ์ครั้งที่ 1 : พฤศจิกายน 2553 จำนวน 28,000 เล่ม

ราคา : ไม่มี (เผยแพร่เป็นธรรมทาน)

ISBN : 978-974-8008-36-3

พิมพ์ที่ : บริษัท ชุมทองอุตสาหกรรมและการพิมพ์ จำกัด

59/84 หมู่ 19 ถนนบรมราชชนนี

แขวงศาลาธรรมสพน์ เขตทวีวัฒนา

กรุงเทพมหานคร 10170

โทรศัพท์ 0-2885-7871-3, โทรสาร 0-2885-7874

ผู้เขียนขอขอบพระคุณ พระธรรมวิสุทธิกวี (พิจิตร จีตฺตวณฺโณ) และ พระอาจารย์ชยสาโร ภิกขุ เป็นอย่างยิ่ง ที่ได้ให้ความเมตตาอบรมสั่งสอน ทางด้านพุทธศาสนา โดยเฉพาะเรื่องการปฏิบัติกรรมฐาน

ขอขอบพระคุณ คุณณานชลกฤต และ คุณทิพย์ส่องธาร วัฒนาธร ที่ได้ชักชวนให้เข้าร่วมการฝึกอบรมกรรมฐานรุ่นที่ 22 ณ วัดโสมนัสวิหาร เมื่อเดือนตุลาคม 2538 ซึ่งนับเป็นจุดเริ่มต้น ที่ทำให้ผู้เขียนสนใจศึกษา และปฏิบัติธรรม มาจนถึงทุกวันนี้

ขออนุภาพคุณพระศรีรัตนตรัย และอำนาจแห่งบุญนี้ เป็นพลวปัจจัย หนุนนำให้ทุกท่าน เจริญด้วยอายุ วรรณะ สุขะ โภคะ พละ สมหวังในสิ่งที่ปรารถนา ทุกประการเทอญ

สารบัญ

คำนิยม

พระกฤษ นิยมโล G
อาจารย์วศิน อินทสระ I

คำนำ

บทที่ 1 ซ่อมได้ 1
บทที่ 2 ชีวิตเลือกเกิดได้ 13
บทที่ 3 ตัดกรรม 23
บทที่ 4 เผื่อเหลือเผื่อขาด 37
บทที่ 5 เกมซ่อนหาขนานแท้ 47
บทที่ 6 สังคมอุปาทาน 57
บทที่ 7 รักดีต้องมีหลัก 69
บทที่ 8 ขอความเป็นธรรม 81
บทที่ 9 จิตอุดมโรค 95
บทที่ 10 เครื่องนำทางชีวิต 107

บทสวดโพชฌคปริตร 117

แหล่งอ้างอิง 120

คำนิยม

“เราไม่เห็นธรรมอื่นแม้สักอย่าง ที่เป็นไปเพื่อประโยชน์ยิ่งใหญ่ ...
ที่เป็นไปเพื่อความดำรงมั่นไม่เสื่อมสูญ ไม่อันตรายแห่งสัทธรรม
เหมือนความมีกัลยาณมิตรเลย”
พุทธพจน์

ชีวิตคนเราจะเป็นอยู่อย่างประเสริฐได้นั้น ถ้าไม่สามารถ “ทำไว้ในใจ”
ได้เอง ก็ต้องอาศัย “กัลยาณมิตร” ช่วยบอก

คุณ “ปัญญา” ก็ได้ทำหน้าที่ “เพื่อน” ที่อุทิศส่่าห์ “ค้ำ” แล้ว “คว่า”
เอาสิ่งดี ๆ ในตู้พระธรรมมาแบ่งปันกัน ในบรรยากาศแบบเพื่อน ๆ คือด้วย
ถ้อยคำสำนวนที่เป็นกันเอง นับเป็นเรื่องน่าชื่นชมที่ในสังคมของเรายังมี
ผู้ทำหน้าที่นี้อยู่ คือช่วยกันแนะนำทาง

พราหมณ์คนหนึ่งชื่อคณกโมคคัลลานะ ทูลถามพระพุทธเจ้าว่า
“นิพพานก็มี ทางดำเนินก็มี ผู้แนะนำก็มี แต่ทำไมบางคนก็ไปไม่ได้ บางคน
ไม่ยอมไป”

พระองค์ตรัสตอบแบบย้อนถามกลับว่า “ถ้ามีผู้ประสงค์จะไป
กรุงราชคฤห์มาหาท่าน ขอให้ช่วยแนะนำ ท่านก็แนะนำให้ แต่บางคน
ก็ไปเสียอีกทางหนึ่ง บางคนก็ไปถึง ทั้งที่กรุงราชคฤห์ก็ยังอยู่อย่างเดิม
ทางก็ยังมี ท่านก็แนะนำแล้ว ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น”

เขาตอบว่า “จะทำได้ ข้าพระองค์ก็เป็นแต่ผู้บอกทางให้”

พระพุทธองค์ก็เช่นกัน เป็นแต่ผู้บอกทางให้เท่านั้น พระองค์
ทำหน้าที่กัลยาณมิตรแล้ว เป็นหน้าที่ของชาวพุทธทุกคนศึกษาคำสอน
ให้ถูก-ตรง แล้วลงมือปฏิบัติเอง..เดี๋ยวนี้ !! อยารอช้า...ก่อนที่เวลาจะหมดไป
เพราะ...

ธรรมดีดี..แต่ต้องทำเอง ไม่มีใครทำแทน
ถึงเป็นแฟน..ก็ทำแทนไม่ได้...!!

อนุโมทนา
พระกฤษ นิมมโล

คำนิยม

ขออนุโมทนาต่อคุณปิ่นยา ที่อุทิศสหายากเพียรเขียนธรรมะอย่างง่าย
ให้คนได้อ่าน ขอแสดงความยินดีด้วย

อ.วศิน อินทสระ

ผู้เขียนขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้ร่วมแรงร่วมใจกันทำให้เกิดหนังสือเล่มนี้ขึ้นมา นับตั้งแต่ ศิลปินผู้สร้างสรรค์ภาพ, ผู้ออกแบบหน้าปก-หน้าภาพประกอบ, ผู้จัดรูปเล่ม, ผู้พิสูจน์อักษร, เจ้าหน้าที่โรงพิมพ์ รวมถึง ผู้มีจิตกุศลร่วมบริจาคเงินเพื่อพิมพ์เผยแพร่เป็นธรรมทานทุก ๆ ท่าน

ขอขอบพระคุณพี่น้อง น้าทิพย์ ที่นอกจากจะสร้างสรรค์ภาพปก-ภาพประกอบด้วยตัวเองแล้ว ยังเป็นธุระเชิญชวนเพื่อน ๆ ศิลปินหลายท่านให้เกียรติเลือกสรรผลงานของตนมาพิมพ์ลงในหนังสือเล่มนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณพี่บุญรักษ์ นิรุกติศาสตร์ ที่แม้งานธุรกิจจะมากล้น แต่ก็ยังยินดีสละเวลามาช่วยออกแบบหน้าปก หน้าภาพประกอบ ให้หนังสือเล่มนี้ดูดีมีคุณค่ายิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ พี่จตุพร บุญปราศภัย, พี่มุกดา ไตรสารศรี, ทพ.อภิรัตน์ ผลิตวานนท์, คุณทรงชัย เอกอภิชัย, พี่สุภาภรณ์ เตชเสถียร, พี่ธิดารัตน์ ชาญคณิต, คุณพิมพ์ปราโมทย์ อุไรรงค์, คุณอัญชลิ แหวนประดับ, คุณอภิชา ประคัลภ์กุล, พี่ศุภร อาสาณรงค์, คุณมาลิวรรณ พรสมบัติเสถียร, พี่วิภา ศักดิ์สุรีย์มงคล, คุณพัชรินทร์ พงษ์ภักดี, พี่อนุพันธ์ น้าทิพย์, คุณสุวิมล แก้วแกมทอง, พี่กานต์สินี ฐปทอง, คุณธิติยา เหลืองวรา, คุณชุตติกร พูลทรัพย์ และ คุณศุภศร ยินดีสุข

ผู้เป็นเสมือนญาติมิตรกัลยาณธรรม ที่ช่วยกันประชาสัมพันธ์บอกบุญไปยังผู้มีจิตศรัทธาทูทุกท่าน ทำให้มียอดการพิมพ์ครั้งแรกเป็นจำนวนถึง 28,000 เล่ม

และขอขอบพระคุณ พี่วิพล พิทยธนากุล แห่งโรงพิมพ์ชุมทอง อุตสาหกรรมและการพิมพ์ ที่มีกุศลจิตร่วมบุญ โดยยินดีรับพิมพ์หนังสือในราคาพิเศษ

ผู้เขียนขออนุโมทนากับทุกท่าน ขออานิสงส์แห่งบุญนี้เป็นพลวปัจจัยให้ท่านถึงพร้อมด้วยมรรคมงคลแปด เพื่อประกอบกิจอันสูงสุดแห่งชีวิต นำตนให้พ้นจากทุกข์ทั้งมวลโดยเร็วเทอญ

*การให้ธรรม ชนะการให้ทั้งปวง
รสแห่งธรรม ชนะรสทั้งปวง
ความยินดีในธรรม ชนะความยินดีทั้งปวง
ความหมั่นแห่งตถุหา ชนะทุกข์ทั้งปวง*

คำนำ

คำว่า “ทำ” กับ “ธรรม” ในภาษาไทยนั้น แม้จะออกเสียงเหมือนกัน *เปี๊ยะบ* แต่ตัวสะกด ความหมายและคุณูปการ แตกต่างกันอย่างมาายนัก

ทำหนึ่งหมายถึง ก่อขึ้น, สร้างขึ้น, ประกอบการงาน, แสดง ฯลฯ อีกธรรมหนึ่งหมายถึง คุณความดี, ความจริง, ความถูกต้อง, คำสั่งสอน-หลักประเพณีปฏิบัติในศาสนา ฯลฯ

ทำหนึ่งมีไว้ “ก่อ” (ทำให้เกิดขึ้น มีขึ้น) อีกธรรมหนึ่งมีไว้ “กัน” (กีดขวางไว้ไม่ให้เกิดมีขึ้น) และ “แก้” (ทำให้ดีขึ้น, ทำส่วนที่เสียให้คืนดีอย่างเดิม, ทำให้หลุดพ้นไป)

เป็นเรื่องแปลกแต่จริง ที่ผู้คนส่วนใหญ่นับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มักหมกมุ่นทุ่มเตแต่เรื่อง “ทำ” โดยหมายเหมินผลกดัน “ธรรม” ให้อยู่ห่างออกไป ด้วยข้ออ้างระดับมาตรฐาน *อุตสาหุ่สำหรับหการรรมว่า “เป็นเรื่งไกลด์ว, เู้ใจยาก, ยังไม่ถึงเวลา”* หรือไม่ก็ *“เป็นเรื่งของคณมีทุกข์”*

แท้จริงแล้ว “ธรรม” นั้น เป็นเรื่อง *ไกลด์วมากจนเรามองไม่เห็น* เพราะอิงแอบอยู่กับจิต, *ไม่ยากเกินกว่าจะเข้าใจ* เพราะแม้แต่เด็กก็ยังสามารถเรียนรู้ได้, *ถึงเวลาแล้วที่จะต้องศึกษาปฏิบัติ* เพราะชีวิตเราอาจอยู่ไม่ถึงวันพรุ่งนี้ก็ได้ และ “ธรรม” เป็นเรื่องของ *คนรู้ทุกข์* ที่ต้องการละเหตุให้เกิดทุกข์ ไปจนถึง *ปฏิบัติให้ถึงความพ้นทุกข์* ต่างหากละ !

การที่สังคมวุ่นวายไม่รู้จักจบสิ้น ก็เพราะคนเรา “ชอบทำ” แต่ “ไม่ชอบธรรม” และที่ทำกันส่วนใหญ่ ก็เหมือนการ *จุดเทียนเวียนวนหรือพายเรือในอ่าง* คือ ทำในแบบเดิม ๆ ที่ประกอบด้วย *ความหลงอันเป็นเหตุไม่รู้จริง (อวิชชา), ความดี้นรนทะยานอยาก (ตัณหา) และ ความยึดมั่นถือมั่น (อุปาทาน)* จะเรียกว่า ชอบสนุกสนานเพลิดเพลินอยู่ในวงจรรกิเลส (*กิเลสวัฏฏ์*) ก็ยอมได้

บทความบางส่วนในหนังสือเล่มนี้ จะเป็นเหมือนกระจกเงาสะท้อนภาพ ให้ผู้อ่านได้เห็นถึงพฤติกรรม ความรู้สึกนึกคิดของผู้คนที่ห่างเหินธรรม รวมถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม ซึ่งบางครั้งก็เป็นเรื่องน่าตลก แต่บางครั้งก็ทำให้น่าตกใจ

ถ้าหากเรายังปล่อยปละเพิกเฉย และไม่เห็นโทษภัยของการ “ชอบทำ” ดังกล่าว ความเสื่อมทรามจะลุกลามบานปลายจนเกินแก้ไขเยียวยา และย่อมหนีไม่พ้นที่ตัวเรา ครอบครัว ญาติมิตร คนใกล้ชิดของเรา จะต้องได้รับผลกระทบที่ไม่คาดคิด ในระยะเวลาอันใกล้นี้แน่นอน !

ถึงเวลาแล้ว ที่เราทุกคนควรจะหันมาใส่ใจและให้ความสำคัญกับ “ธรรม” โดยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ “ไม่ชอบธรรม” ให้เป็น “แนบชิดธรรม” แทน คือ ทุกครั้งที่ “ทำ” สิ่งใดก็ให้มี “ธรรม” กำกับด้วยเสมอ

เพราะว่าธรรมนั้นดี ไม่มีที่สูดไม่มีประมาณ จึงยังคงสืบทอดมา ยาวนานถึงสองพันกว่าปี และธรรมก็ดีดี... จนบางที่ผู้ที่ชอบชอบธรรม ก็ยังคิดไม่ถึง !

ปัญญา

โย จ วสุสสดี ชีเว
อปสุลล์ ธมฺมมุตตมํ
เอกาหํ ชีวิตํ เสยโย
ปสุสโต ธมฺมมุตตมํ ฯ

ผู้เห็นพระธรรมอันประเสริฐ
มีชีวิตอยู่วันเดียว
ประเสริฐกว่าชีวิตตั้งร้อยปี
ของผู้ไม่เห็น

ศิลปิน: อนุพันธ์ น้าทิพย์

ซ่อมได้

สถานที่ใดเอ่ย ที่คนส่วนใหญ่ไม่ค่อยชอบไป แต่เมื่อไปที่ไร ก็เห็นคน เยอะทุกที ?

ดึกตอก ๆ ๆ ...

กริ่งงงงงงงงงง หมดเวลา

คำตอบคือ... *โรงพยาบาล*

ทั้งนี้เพราะโรงพยาบาลเป็นสถานที่รองรับและเยียวยาผู้เจ็บไข้ได้ป่วย นอกจากพวกที่*หลงรักหมอละตามจีบพยาบาล*แล้ว ก็คงไม่มีผู้ที่ไม่มิจากเกี่ยวข้องกับใคร คิดอยากไปแน่นอน

ขึ้นชื่อว่าเจ็บป่วยก็ไม่มีใครอยากเป็นเช่นกัน เพราะทำให้ต้องเสียเวลาทำมาหากิน เสียงานสูญเสียเงินอันที่เป็นรักและหวงแหน ยิ่งค่ารักษาสสมัยนี้ ก็แพงหูฉี่จนกระทั่ง*เป่าหนังจะเข้*แทบฉีก บางคนแค่เห็นบิลก็สะดุ้งผวายิ่งกว่าเห็นเข็มฉีดยาคาขนเสียวอีกแน่ะ !

สาเหตุการเจ็บป่วยนั้นมีมากมายหลายทาง พระพุทธเจ้าได้ตรัสไว้ใน*คิริมานนทสูตร*ว่า เกิดจากน้ำดี เสมหะ ลม ฤดูแปรปรวน บริหารกายไม่สม่ำเสมอ ทำความเพียรเกินกำลัง ความหนาว ร้อน หิว กระจายปวดอุจจาระ-ปัสสาวะ สัมผัสแห่งเหลือบ ยุง ลม แดด สัตว์เสือกคลาน (เลื้อยคลาน) หรืออาจเป็นวิบากกรรม ก็ได้

แม้ว่าความเจ็บป่วยของคนเราจะห้ามกันไม่ได้ แต่ยังมีทางที่จะระวังป้องกันได้ เพราะเหตุแห่งการป่วยส่วนใหญ่ ก็เป็นผลมาจากพฤติกรรม การกิน-ดื่ม-ดูด, เสพ-สูบ-สูด, เครียด-วิตก-เก็บกด ซึ่งเป็นกิจวัตรของเราเอง เช่น การบริโภคอาหารที่มีโทษมากกว่าประโยชน์จนเกิด*ภาวะทุพโภชนาการ* ใช้ชีวิตอยู่ในสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม อากาศเป็นพิษ อารมณ์เป็นภัย จิตใจกระเพื่อมดุจคลื่นยักษ์*สึนามิ* ทั้งร้าย-ร้อน-รุนแรง จมอยู่กับความโกรธ-เกลียด-กลัว ทำร้ายตัวเองแบบไม่รู้ตัวตั้งแต่เข้ายื่นคำตั๋นนยันหลับ

ความป่วยไข้ที่เกิดจากการบริโภคชนิดตามใจปากแบบไม่พินิจพิจารณา เรียกว่า*กินจนได้เรื่องได้โรค* นั้น ได้แก่ ท้องร่วง อาหารเป็นพิษ ไขมันผิดปกติ ความดันโลหิตสูง เบาหวาน โรคอ้วน หลอดเลือดตีบตัน กล้ามเนื้อหัวใจตาย อัมพฤกษ์ อัมพาต หลอดลมอักเสบเรื้อรัง ฤๅลมโป่งพอง หัวใจ แผลในกระเพาะอาหาร และ มะเร็ง เป็นต้น

อาการที่เกิดจากอากาศและมลพิษก็มีไม่น้อย เช่น ลมแดด บวม ชักกระตุก ตะคริว ไข้หวัดใหญ่ ปวดบวม หอบหืด หัดเยอร์มัน คางทูม ไข้สุกใส (อีสุกอีใส) อุจจาระร่วง ตาแดง ผิวน้ำหนักอักเสบ ไปจนถึงมะเร็ง

ความเจ็บป่วยที่เกิดจากจิตใจก็มีเพียบเลย เช่น นอนไม่หลับ เบื่ออาหาร ท้องอืด อาหารไม่ย่อย แผลในกระเพาะ ปวดศีรษะ ไมเกรน ปวดหลัง ความดันโลหิตสูง หัวใจ ภูมิแพ้ หอบหืด ภูมิคุ้มกันต่ำลง เป็นหวัดง่าย ติดสุรา เกิดอุบัติเหตุขณะทำงาน ฆ่าตัวตาย รวมทั้งมะเร็งด้วย

ความผิดปกติที่เกิดจากวิบากกรรมยิ่งมากมายนับไม่ถ้วน ระบุชัดเจนไม่ได้ แล้วแต่กรรมใดใครก่อ เจ้ากรรมนายเวรมีโอกาสก็มาเอาคืนได้แก่ ความพิการตั้งแต่เกิดทั้งหลาย เช่น หูหนวก ตาบอด อวัยวะขาด ๆ เกิน ๆ สมองบวม น้ำ ปากแห้ง เพดานโหว่ หัวใจพิการ ฯลฯ รวมทั้งโรคที่มาเป็นที่หลัง เช่น อาการปวดตามอวัยวะต่าง ๆ ที่หาสาเหตุไม่ได้ รักษาอย่างไรก็ไม่หาย อัมพฤกษ์ อัมพาต ไตวาย และที่หนีไม่พ้นก็คือ มะเร็ง (*อีกแล้วครับท่าน*)

จากตัวอย่างที่ยกมา จะเห็นว่าบางโรคก็มีเหตุเกิดได้หลายทาง โดยเฉพาะ**มะเร็ง** ที่มีทั้ง**อาหาร อากาศ อารมณ์ และวิบากกรรม เป็นปัจจัยได้ทั้งสิ้น** จึงไม่แปลกที่ปัจจุบันจะกลายเป็นโรคฮิตติดอันดับ เรียกได้ว่า 1 ใน 4 ของผู้ที่มีชีวิตอยู่บนโลกอุ่น ๆ จนถึงระอุปีนี้ จะมีโอกาสสัมผัสใกล้ชิดชิดกับมะเร็งที่อวัยวะใดอวัยวะหนึ่งย่อมเป็นไปได้มาก และหากคนเรายังไม่เปลี่ยนพฤติกรรมการกิน-อยู่-เป็นแบบเดิม ๆ อีก ไม่นานเจ้ามะเร็งก็คงได้ยกฐานะเป็นโรคสามัญประจำบ้าน ภายในทศวรรษอันใกล้นี้แน่นอน

แม้มะเร็งจะมาแรง และเปียดแซงโรคอื่น ๆ ตรงทางโค้ง แต่ก็ไม่ได้มีฤทธิ์ร้ายแรงเท่าที่คนส่วนใหญ่หวาดกลัวกัน เพราะหลายคนที่ยังรู้จัก ก็ได้ผ่านประสบการณ์เผชิญหน้ากับมะเร็งมาแล้วทั้งนั้น แต่ก็ยังมีชีวิตอยู่เป็นสุขได้จนถึงทุกวันนี้

ไม่ว่าแล้วแต่คนดังมีชื่อเสียงระดับโลกอย่าง *แดนซ์ อาร์มสตรอง* นักแข่งจักรยานชาวอเมริกัน เจ้าของแชมป์การแข่งขัน *ทัวร์ เดอ ฟรอนซ์*

ติดต่อกัน 7 สมัย ที่ป่วยเป็นมะเร็งสมอง ปอด และอวัยวะ ก็สามารถเอาชนะมะเร็ง และกลับมาแข่งจักรยานได้อีกครั้ง (เขายังเป็นผู้ริเริ่มการผลิตสายรัดข้อมือ โดยสลักคำว่า *Livestrong* ที่แปลว่ามีชีวิตอยู่อย่างเข้มแข็ง เพื่อหาเงินช่วยเหลือผู้ป่วยมะเร็งคนอื่น ๆ อีกด้วย)

และ *สตีฟ จอบส์* ผู้บริหารระดับสูงของ *แอปเปิลคอมพิวเตอร์* ผู้ผลิตคอมพิวเตอร์แมคอินทอช ไอแมค ไอโฟน ไอพ็อด ไอแพด (*ไม่มีไอค็อก ไอแค๊ก*) และ *พิกซาร์แอนิเมชันสตูดิโอส์* ที่มีชื่อเสียงในการสร้างภาพยนตร์แอนิเมชัน 3 มิติ เรื่อง *ทอย สตอรี่ 1-3, นีโม ปลาเล็กหัวใจโตโต, วอลล์-อี หุ่นจิ๋วหัวใจเกินร้อย* ฯลฯ ก็เป็นโรคมะเร็งในตับอ่อน ได้รับการผ่าตัดเนื้องอกออกจนหายเป็นปกติ และกลับมาทำงานพัฒนาสิ่งประดิษฐ์ด้านไอที ให้ดี ยิ่งขึ้นไปกว่าเดิมอีก

แต่ละคนต่างก็เป็นมะเร็งที่อวัยวะแตกต่างกัน ระดับการลุกลามก็ไม่เท่ากัน คงไม่มีใครบอกได้หรือกว่า วิธีการรักษาใด ยาอะไร หมอคนนั้น คนนี้ หรือโรงพยาบาลไหน จะดีและเหมาะสมที่สุด แต่ทุกคนที่ผ่านการทดสอบของมะเร็งมาได้ นั้น **ล้วนมีสิ่งที่เหมือนกันคือ กำลังใจที่ดี ไม่ท้อแท้หวาดกลัวจนเกินเหตุ** เพราะเข้าใจว่ามะเร็งกับตัวเราก็ไม่เที่ยงแท้แน่นอน ต้องลองสู้กันสักตั้ง ขึ้นอยู่กับว่าใครจะอดีกว่าเท่านั้นเอง

ในยามเจ็บป่วยไม่ว่าจะเป็นโรคอะไร หากผู้ป่วยสามารถทำจิตใจให้เป็นปกติ ปราศจากความกลัว ปล่อยวางได้ ก็ไม่ต่างจากการมี *หมอดี*

หมอเก่งอยู่ภายในร่างกายหรือคะ... ฉะนั้น จะเป็นการดีกว่ามั๊ย ? หาก
ทุกครั้งที่เราจะเชิญหมอภายในท่านนี้ มาร่วมแรงร่วมใจรักษาเป็น
ทีมเดียวกับหมอภายนอกท่านอื่นด้วย

และผลของการรักษาก็มีโอกาสเป็นไปได้ 2 ทาง คือหายกับไม่
หาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับใจผู้ป่วยด้วยว่า... จะช่วยเยียวยาให้ดีขึ้นหรือไม่ หรือ
สงวนความเจ็บป่วยนั้นไว้นาน ๆ ละ ?

ก็ในเมื่อทุกชีวิตประกอบด้วย 2 ส่วนสำคัญ คือ ร่างกายและ
จิตใจ ไม่ว่าจะทำกิจการงานใด เราก็ต้องอาศัยกายและจิตประสาน
สัมพันธ์กัน จึงจะสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี แต่เหตุไฉนเมื่อถึงคราวเจ็บป่วย
เรากลับมุ่งจะเยียวยาเฉพาะร่างกาย โดยไม่ใส่ใจจิตใจดีเรื่องจิตใจละ ?

ทางพุทธศาสนานั้นกล่าวว่า “จิตเป็นนาย กายเป็นบ่าว, ใจเป็นใหญ่
ใจเป็นประธาน, สรรพสิ่งสำเร็จได้ด้วยใจ” แต่กลับไม่ค่อยจะมีใครใส่ใจ
และให้ความสำคัญ กับประโยชน์ที่เป็นเคล็ดลับชีวิตเหล่านี้เลย

ในสมัยพุทธกาลเมื่อครั้งพระพุทธเจ้าทรงพระประสูติ ในที่ห่างไกล
จากหมอและยา พระองค์ได้รับสั่งให้พระจุนทเถระเจริญพระพุทธรูป
โพชฌงค์ 7 (สวดโพชฌงค์ปริตร)* ถวาย จนพระอาการดีขึ้นเป็นปกติ และ
เมื่อพระเถระานุเถระชั้นผู้ใหญ่อาพาธ เจ้านายพระราชาวงศ์ทรงประสูติ ก็มักจะ

* ดุบทสวดและคำแปลได้ที่ท้ายเล่ม

นิมนต์พระสงฆ์ไปเจริญพระพุทธรูปมนต์บทนี้ เพื่อให้หายจากอาการเจ็บป่วย

หลายคนคงสงสัยว่า *เฮ้ !* ทำไมการฟังสวดพระพุทธรูปมนต์ จึงทำให้
คนเราหายจากความเจ็บป่วยได้ ?

ในเรื่องนี้มีกูรูผู้รู้ด้านการพยาบาลสาธารณสุข อธิบายถึงประโยชน์
ของการสวดมนต์ว่า** สมองคนเราเมื่อได้รับการกระตุ้นด้วยคลื่นเสียงซ้ำ ๆ
สม่ำเสมอ ประมาณ 15 นาทีขึ้นไป บริเวณก้านสมองจะหลั่งสารสื่อประสาท
(neurotransmitter) ชื่อซีโรโทนิน ที่มีฤทธิ์คล้ายยานอนหลับมากขึ้น ช่วยลด
ความเครียดอาการซึมเศร้า ลดระดับน้ำตาลในเลือดได้ และเป็นสารตั้งต้น
ในการสังเคราะห์สารสื่อประสาทอื่น ๆ ด้วย เช่น

- เมลาโทนิน ที่เปรียบเหมือนยาอายุวัฒนะ เพราะจะทำให้นอนหลับได้ ช่วยเพิ่มภูมิคุ้มกัน ยืดอายุการทำงานของเซลล์ประสาท เซลล์ร่างกายให้ยาวนาน สดชื่นขึ้น
- โดปามีน ที่ช่วยลดความก้าวร้าวและอาการพาร์กินสัน
- อะเซทิลโคลีน ที่ช่วยขยายเส้นเลือดทำให้ความดันลดลง ช่วยในกระบวนการเรียนรู้และความจำ
- ลดปริมาณ ฮาร์โมนิน วาโซเพรสซิน ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมความก้าวร้าว ความสมดุลของน้ำ

** ข้อมูลบางส่วนจากนิตสารชีวิตจิต ฉบับแรกของเดือนมกราคม 2551 เรื่อง Vibrational Therapy : สวดมนต์บำบัด โดย ชมนาด

- ลดปริมาณของสารเคมีชนิดหนึ่ง ที่เป็นตัวกระตุ้นการทำงานของต่อมหมวกไตให้ลดลง ส่งผลให้ระบบประสาทส่วนกลางทำงานน้อยลง ร่างกายจึงรู้สึกอ่อนคลาญ ปวดไปร่ง และไม่เครียด

นอกจากนี้ ยังมี*ข่าวดี*จากงานวิจัยในต่างประเทศอีกว่า การสวดมนต์หรือฟังเสียงสวดมนต์อย่างมีสมาธิ นั้น จะช่วยบำบัดอาการป่วยและโรคภัยต่าง ๆ เหล่านี้ได้ คือ มะเร็ง หัวใจ เบาหวาน ความดันโลหิตสูง อัลไซเมอร์ ซึมเศร้า ไมเกรน ออทิสติก ย้ำคิดย้ำทำ โรคอ้วน นอนไม่หลับ และ พาร์กินสัน

ในความเห็นของฉันแล้ว ประโยชน์อีกประการหนึ่ง ของการฟังเสียงสวดมนต์หรือสวดเองขณะป่วย ก็คือ จะช่วยเบี่ยงเบนความสนใจของผู้ป่วย ให้ลืมเรื่องความทุกข์กังวล ลืมความเจ็บปวดไปได้ชั่วคราว เพราะจิตได้หันไปจดจ่อมีสมาธิอยู่กับเสียงหรือการออกเสียงนั้น ๆ แล้ว

สำหรับผู้ป่วยที่ไม่เคยสวดมนต์มาก่อน หรือหากได้ยินเสียงสวดแล้ว จะพาลทำให้นึกเห็นภาพตัวเองถูกห้ามเข้าวัดแล้วละก็ ควรเปลี่ยนไปฟังเพลงที่อ่อนคลาญ (ดนตรีบำบัด) แทน หรือพยายามนึกถึงเรื่องดี ๆ ที่เคยทำในอดีต เช่น รักษาศีล ทำบุญตักบาตร ถวายสังฆทาน ช่วยเหลือคนและสัตว์ เป็นต้น หรือแม้แต่ผู้ที่นึกอะไรไม่ค่อยออกเพราะไม่คุ้นเคยกับการทำดีเลย ก็ให้*คิดใหม่*ว่าหลังจากหายเจ็บป่วยแล้วจะทำ*ใหม่* ธิเบตจะมีความสุขดี อย่างนี้ก็พอจะช่วยทำให้จิตใจมีกำลังขึ้นมาได้บ้าง

สมัยหนึ่ง พระพุทธเจ้าประทับอยู่ ณ *ภคกพาววัน* ใกล้เมือง *สูงสูมาคริระ*ใน*ภคคชนบท* (ชื่ออ่านยากจงเอนะ) มีคฤหบดีชื่อน*กุลบิดา* ได้กราบทูลว่าตนเป็นผู้แก่เฒ่าแล้ว มีกายกระสับกระส่ายเจ็บป่วยเนื่อง ๆ ขอให้พระผู้มีพระภาคได้โปรดพร่ำสอนธรรมที่เป็นไปเพื่อประโยชน์ เพื่อความสุขตลอดกาลนานด้วยเถิด พระพุทธองค์จึงตรัสว่า “**กายนี้เป็นดังฟองไข มีผิวหนังหุ้มไว้ เพราะเหตุนั้น ท่านพึงระลึกอย่างนี้ว่า เมื่อเรามีกายกระสับกระส่ายอยู่ จิตของเราจักไม่กระสับกระส่าย...**”

เพราะฉะนั้น สิ่งที่กำลังป่วยอยู่หรืออาจจะป่วยในอนาคตอันใกล้ ก็ตาม ควรจะต้องเตือนตัวเองบ่อย ๆ คือ พยายามรักษาจิตใจให้เป็นปกติ ไม่ปล่อยไหลกระสับกระส่ายปล่อยให้ป่วยตามกายไปด้วย เพราะไม่เช่นนั้นแล้ว ต่อให้นิมนต์พระ 9 วัดมาสวดมนต์ทุกบทตลอดทั้งวันทั้งคืน หรือมี*หมอเทวดาวิเศษ* ส่งตรงมาจากภิกขุโลก ก็คงจะช่วยอะไรไม่ได้หรอก

ตอนที่ฉันป่วยเป็นมะเร็งหลังโพรงจมูกระยะที่ 3 * ต้องรับยาเคมีบำบัดถึง 7 ครั้ง ฉายรังสี 43 หน แกรมโดนแพ็กจุมูกและหายใจทางปากอยู่หลายวันนั้น ถ้ามีวแต่หัวหน้าพะวงหลัง กลัวว่าต้อง*กลับบ้านเก่า* ไม่มีสติอยู่กับปัจจุบัน ไม่ได้รับแรงใจแรงเชียร์จากคนรอบข้าง ไม่ดูแลจิตใจตัวเองให้ปราศจากความวิตกกังวลแล้วละก็ ปานนี้ไม่รู้ว่าจะต้องไปผลุบโผล่ร้อนหนาวอยู่ในภพภูมิใด ? *อีย... นึกแล้วสยิมก็ยจริง ๆ !*

* อ่านรายละเอียดเพิ่มเติม และเกร็ดเล็กน้อยเกี่ยวกับมะเร็ง ได้จากหนังสือ “ได้เวลาชำระจิตชำระดู” สำนักพิมพ์อมรินทร์ธรรมะ

หลายคนที่เป็นมะเร็งระยะสุดท้ายลามไปถึงสมอง หรือเป็นโรคร้ายแรงอื่น ๆ ที่หมอส่วนใหญ่สายศิริราชะระดับหน้าหนี เพราะคิดว่า “หมดหวัง เตรียมของศาลาไว้ได้เลย” ถ้าเขาหรือเธอไม่มีจิตใจกล้าแกร่ง มัวแต่ท้อแท้ถดถอยถอดใจตั้งแต่ต้น ก็คงไม่ได้รับชัยชนะมายืนยิ้มแบ๊วแก้มปริให้หมอคิดว่าเป็นเรื่องอะเมซซิ่งยิ่งกว่าปาฏิหาริย์ ได้จนถึงทุกวันนี้หรือคะ

มีพี่คนหนึ่งที่ผมเคารพนับถือและต้องยกนิ้วให้เลย เพราะเมื่อหลายปีก่อน เค้านอนโรคกระหน้ารุมกินโต๊ะ เป็นทั้งความดันโลหิตสูง เบาหวาน แบททีเรียในเลือด น้ำท่วมปอด ฟีโนตัม ไตและต่อมลูกหมากอักเสบ นิ้วในถุงน้ำดี ไปจนถึงมะเร็งลำไส้ (8 โรคนะ 1 เดียวคนนี่) เคยคิดฆ่าตัวตายวันละหลายหน แต่เพราะได้รับกำลังใจที่ดีจากครอบครัว จึงมีสติคิดได้ ทำจิตใจให้เข้มแข็งอดทน ทุกวันนี้ เค้านั่งแรงเหมือนคนปกติธรรมดาที่ไม่ธรรมดา สามารถเดิน-วิ่งมาราธอนได้คราวละหลายกิโล และมีความสุขกับการทำความดีด้วยการเผยแพร่หนังสือธรรมะ... คนอย่างนี้แหละที่โรคต่าง ๆ กลัวและเกรงใจ !

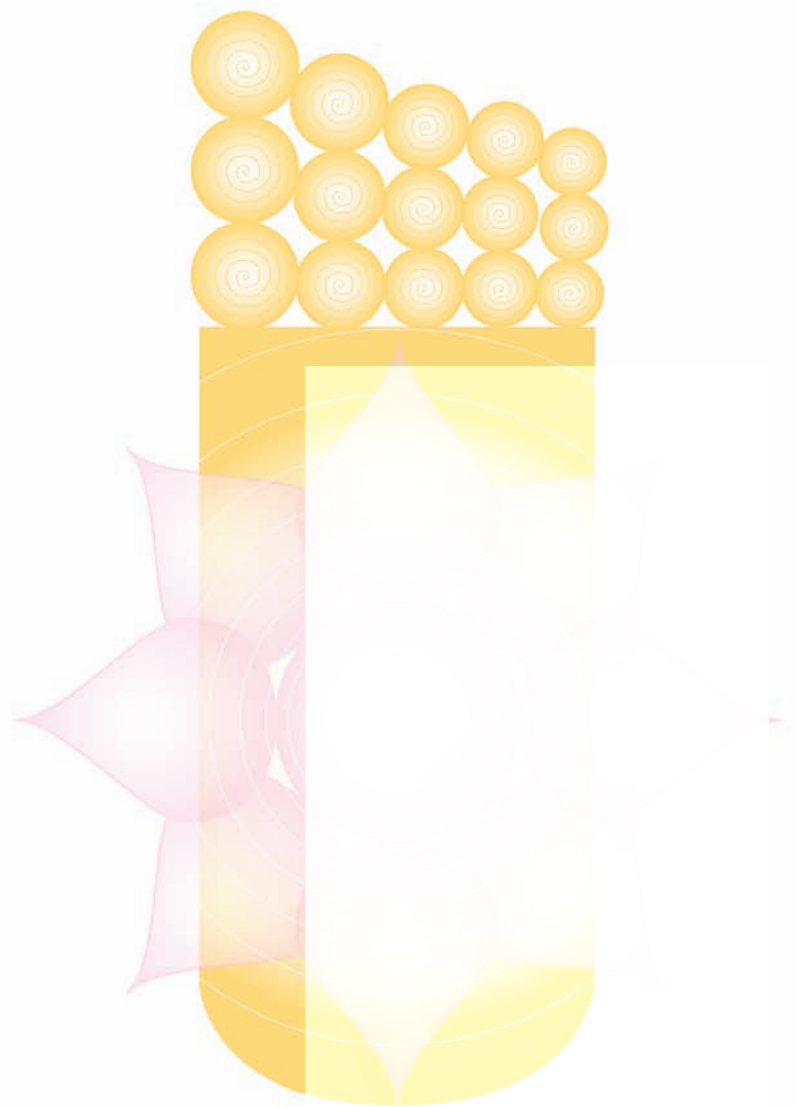
ก็แม้แต่ วิดีโอ-ซีดี, อารมณ์ดีที่ยังไม่ดี, คนมีไฟกำลังหมดไฟ, เคยเป็นคนใจดี กลายเป็นคนไม่มีจิตใจ, เคยเป็นคนใจเย็น กลายเป็นพินเป็นไฟ, เคยมีคนมาตามใจ กลายเป็นคนที่เอาแต่ใจ, ฯลฯ พี่เบิร์ดยังร้องว่า “ซ่อมได้” เลย...

นับประสาอะไร กับความเจ็บไข้ได้ป่วยที่แสนจะเป็นเรื่องธรรมดา และยังไม่ถึงขั้นเรียกว่าเปื่อยนั้น ทำไมจะซ่อมไม่ได้ละ ?

แต่ก่อนจะส่งให้ผู้อื่นซ่อม ฉันขอแนะนำให้ผู้ช่วยทุกคน ซ่อมใจของตัวเองให้กลับคืนสู่สภาพปกติก่อนนะ... เพราะไม่งั้นคง “ซ่อมยากส์” แน่ ๆ อ๊ะ !

อตตา หิ อุตตโน นาโถ
โก หิ นาโถ ปโร สียา
อุตตนา หิ สุทนต์น
นาถิ ลภาติ ทูลลภา ๑

เราต้องพึ่งตัวเราเอง
คนอื่นใครเล่าจะเป็นที่พึ่งได้
บุคคลผู้ฝึกตนดีแล้ว
ย่อมได้ที่พึ่งที่ได้แสนยาก

ชีวิต
เลือกเกิดได้

ตอนเป็นเด็กฉันเคยถามแม่ว่า “หนูเกิดมาได้อย่างไร ?” แม่มักจะตอบอ้อมอ้อมว่า “ออกมาทางรักแร้” บ้าง “โผล่มาทางสะดือ” บ้าง หรือบางทีก็บอกว่า “เก็บมาจากถังขยะโน่นนั่นะ” ฉันเลยคิดว่ายังไงซะ ก็คงไม่ได้คำตอบที่ถูกต้อง จึงไม่อยากจะรบกวนหาความจริงจากแม่อีก

พอโตขึ้นมาหน่อยก็เกิดสงสัยว่า “ทำไมคนเราถึงต้องเกิดมาด้วย ?” คราวนี้จะถามใครดีล่ะ ? ก็มีบางคนบอกว่า “เกิดมาเพื่อใช้กรรม” ฉันฟังแล้วกึ่ง ๆ ไม่รู้เรื่อง แต่ต้องทำเป็นว่าเข้าใจเพราะกลัวเสียเซลฟ์เสียฟอร์ม

แม้คำถามแบบนี้จะเคยเกิดขึ้นมาสหลายสิบปีแล้ว แต่เชื่อขนมครกกินได้เลยว่า ทุกวันนี้ก็ยังมีเด็กที่ชอบถามพ่อแม่และคุณครูแบบเดียวกันนี้แหละ ซึ่งก็คงจะได้คำตอบที่จริงบ้างหลอกบ้าง แตกต่างกันไป

แล้วมีใครเคยสงสัยมั้ยว่า **ทำไมคนเราถึงเกิดมาไม่เหมือนกัน ?** ทำไมทารกบางคนก็มีหน้าตาผิวพรรณดี ได้เป็นลูกคนรวย คลอดในโรงพยาบาล ชั้นหนึ่ง พ่อแม่ประคัมประหงมทะนุถนอมดูแลอย่างดี อยากได้อะไรก็ได้ ในขณะที่อีกหลายคนกลับดูซีริวิชีเห่ ฐานะทางบ้านยังยากจนขั้นแค้น ข้ำร้ายไปกว่านั้น มีเด็กจำนวนไม่น้อยที่เกิดมาก็ถูกพ่อแม่ทอดทิ้ง ไม่เป็นที่ปรารถนา พิกัดไม่สมประกอบ ฯลฯ อะไรเล่าที่เป็นสาเหตุทำให้คนเรา “ต่างกันตั้งแต่เกิด” ได้มากถึงเพียงนี้ ?

ถ้าไปถามนักวิทยาศาสตร์ คงจะได้รับความกระจ่างเพียงเรื่องทางกายภาพเท่านั้น ว่าเป็นเพราะพันธุกรรม หรือ ยีน (Gene) ที่ถ่ายทอดมาจากพ่อแม่ ส่วนเรื่องสถานภาพหรือเหตุที่ทำให้เกิดในครอบครัวว่ารวยยากจนนั้น ต่อให้ส่องกล้องจุลทรรศน์ดูเรื่องแค่นั้น ก็คงได้แต่อ้ออึ้งอ้ออ่าว่าเป็นเรื่องของโชคชะตา ฟ้าลิขิต หรือไม่ก็สิ่งศักดิ์สิทธิ์ดลบันดาล ไปโน่นเลย !

ความซับซ้อนซ่อนเงื่อนของความต่างตั้งแต่ลืมตาดูโลกนี้ คงไม่มีผู้ใดคลายปมปัญหาให้มนุษย์เรา ได้ชัดเจนเท่าพระพุทธเจ้าเป็นแน่ ซึ่งพระองค์ได้ทรงตอบคำถามของสุภมาณพบุตรแห่งโตทยยพราหมณ์ เกี่ยวกับกรรมอันเป็นเหตุเป็นผลเกี่ยวเนื่องกัน 7 คู่ ดังนี้ คือ :-

1. มีอายุสั้น เพราะฆ่าสัตว์ มีอายุยืน เพราะไม่ฆ่าสัตว์
2. มีโรคมาก เพราะเบียดเบียนสัตว์ มีโรคน้อย เพราะไม่เบียดเบียนสัตว์
3. มีผิวพรรณทราม เพราะขี้โกรธ มีผิวพรรณดี เพราะไม่ขี้โกรธ
4. มีศักดิ์ (อำนาจ) น้อย เพราะมักริษยา มีศักดิ์มาก เพราะไม่มักริษยา
5. มีโภคทรัพย์น้อย เพราะไม่ให้ทาน มีโภคทรัพย์มาก เพราะให้ทาน
6. เกิดในตระกูลต่ำ เพราะกระด้างถือตัวไม่อ่อนน้อม เกิดในตระกูลสูง เพราะไม่กระด้างถือตัว แต่รู้จักอ่อนน้อม
7. มีปัญญาทราม เพราะไม่เข้าไปหาสมณพราหมณ์ ไม่ถามเรื่องกุศล อกุศล เป็นต้น มีปัญญาดี เพราะเข้าไปหาสมณพราหมณ์ ใต้ถามเรื่องกุศล อกุศล เป็นต้น

ถ้าใครเกิดมาสองกระจกชะโงกดูหน้าตัวเอง แล้วรู้สึก*อารมณ์บ่จอย* เพราะไม่โดนใจเรื่อง*โงงเข้ง ไม่เเอง*ทั้งรูปร่างหน้าตาผิวพรรณ เพศผิดเพี้ยน สมองไม่ปราดเปรื่อง หัวใจอ่อนแอ ภูมิต้านทานต่ำ อายุก็สั้น*จืดจู้* ฐานะครอบครัวยังต้อง*กัดก้อนเกลือกิน* ตระกะกำลังลำบาก ไม่เป็นที่รักใคร่ของใคร ๆ ก็อย่าได้โยนความผิดให้พ่อแม่หรือผู้ใดเลย เพราะ*ทุกสิ่งที่ดีตัวมาหรือได้รับตั้งแต่เกิดนั้น* ไม่ได้เป็นเรื่องพลาดพลั้งบังเอิญ ความลำเอียงของ เทวดาฟ้าดิน หรือใครยึดยึดให้สักนิด แต่*มาจากเหตุปัจจัยที่ตัวเองเป็นผู้ก่อขึ้นทั้งสิ้น* เพราะ*พฤติกรรมที่หนักไปทางใด ย่อมนำชีวิตไปสู่ความเป็นสิ่งนั้น*

เช่นเดียวกับการปรุงรสอาหาร แบบว่าถ้าใส่พริกเยอะก็ย่อมนำไปสู่ความ*แซ่บ* เติมน้ำตาลแยะรสชาติก็ต้องออกหวาน ทำน้ำปลาหกก็หนีไม่พ้น*เค็มขี้ดปี* บีบมะนาวเพลินก็ต้องเปรี้ยว*จืดจืด* หรือว่าถ้ามีพฤติกรรมกินเผ็ดไม่*บันยะบันยัง* กระเพาะก็อาจพังได้ หากกินเค็มซ้ำซากก็มีโอกาสความดันโลหิตสูง หนักหวานเจ็บบ่อย ๆ ก็มีหวังเบาหวานรับประทานได้ เป็นต้น

ถ้าเราอยากให้ผลออกมา*แฮปปี้ดีพร้อม*ได้ระดับน่าพอใจ ก็ต้องสร้างเหตุที่ดีให้*สมน้ำสมเนื้อ*กันด้วย เช่น ถ้าเด็กคนไหนอยากเก่ง ก็ต้องตั้งใจเรียน ขยันอ่านหนังสือ หมั่นทำการบ้าน ไม่ใช่เอาแต่เล่นเกม เสพละคร *เม้าท์มาราธอน* นอนไม่เลิก ฯลฯ หรือถ้าใครอยากรวยเหลือล้น ก็ต้องมุ่งมั่นทำงานที่ได้เงินมากและ*สุจริต* ใช้สอยประหยัด *เก็บหอมรอมริบ* ให้เยอะเข้าไว้ เป็นต้น

ครั้งหนึ่ง พระผู้มีพระภาคประทับ ณ *เชตวันาราม* ได้ตรัสแสดงธรรม ว่า การที่*ภิกษุประกอบด้วยศรัทธา* (ความเชื่อ), *ศีล* (การรักษากายวาจาให้เรียบร้อย), *สุตะ* (การสดับตรับฟัง), *จาคะ* (การสละ) และ*ปัญญา* หาก*ตั้งจิตจะไปเกิดในที่ดี ๆ* อย่างไร เมื่อ*อบรมความคิดหรือเจตนา*กับ*ธรรมะ* (ศรัทธาถึงปัญญา) เป็น*เครื่องอยู่ให้มากแล้ว* ก็จะเกิด*ในฐานะนั้น ๆ* ได้ตาม*ปรารถนา* ตั้งแต่ความเป็น*กษัตริย์มหาศาล* พราหมณ์มหาศาล (พราหมณ์ผู้มั่งคั่ง) จนถึง*เทพ พรหม* ทั้งรูปพรหมและอรูปพรหม และ*ในที่สุดก็ถึงทำอัสวะ * ให้สิ้นได้* คือ นิพพาน ไม่ต้องกลับมาเกิดอีกแล้วนั่นเอง

การเลือกเกิดได้ตามปรารถนานี้ ไม่ได้มีการ*ลือคอเสป๊ก* เฉพาะพระภิกษุเท่านั้น มนุษย์ทุกคนที่ยังมีลมหายใจอย่างเธอและฉัน ก็ล้วนมีสิทธิ์เท่าเทียมกัน แต่ทั้งนี้ต้อง*เข้าใจก่อนว่า “การเลือกเกิดได้”* กับ *“การได้เกิดอย่างที่เราเลือก”* นั้น เป็นคนละเรื่องกันเลย ไม่ใช่ทุกคนจะประสบผลสำเร็จเหมือนกันหมดนะเธอ เพราะขึ้นอยู่กับการ*ปัจจัย*หลายอย่างดังได้กล่าวมาแล้ว

ฉะนั้น การที่*คนส่วนใหญ่ชอบพูดว่า “ชีวิตเลือกเกิดไม่ได้”* จึงเป็นการพูดโดยไม่ได้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความจริง แต่เป็นเรื่องที่*พูดกันจนชิน ได้ยินกันจนเชื่อ* เสียมากกว่า

ในชีวิตประจำวัน คนเราตั้งแต่*แบเบาะ*จนถึง*วัยไม่ไถ่ผู้* ก็ต้องเลือก

* กิเลสที่หมักหมมหรือคองอยู่ในสันดาน

กันตลอดเวลาอยู่แล้ว เช่น เลือกที่จะกินหรือไม่กินอะไร กินเพื่อประโยชน์ หรือเพื่อความอร่อย, เลือกทำหรือไม่ทำอะไร, เลือกแต่งตัวอย่างไรเพื่อให้เข้ากับบุคลิกของตัวเอง, เลือกจะใช้จ่ายแบบประหยัดหรือฟุ่มเฟือย, เลือกเรียนสาขาใด ทำงานด้านไหน ในประเทศใด, จะคบเพื่อนแบบไหนดี (พวก รวยแต่ก หรือ ประเภททำงานก ๆ แต่ไม่รวยสักที), จะมีเหย้ามีเรือนหรือ อยู่คานทองนิเวศน์ดีหว่า ?, เมื่อยามเจ็บป่วย ก็ต้องเลือกวิธีการรักษาว่า จะซื้อยามากินเองหรือไปพบแพทย์ดีนะ ?, ถึงเวลาสิ้นลมหายใจ ญาติพี่น้องก็จะต้องเลือกพิธีการให้อีกว่า จะเป็นแบบไหน, วัดใด, กี่วัน จึงจะเหมาะสม เป็นต้น

แม้แต่การสอบเอ็นทรานซ์เข้ามหาวิทยาลัยในสมัยก่อน นักเรียนก็สามารถเลือกคณะที่ต้องการจะเรียนได้ถึง 6 ลำดับ ถ้าใครทำคะแนนได้ถึง เกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด ก็จะได้เรียนในคณะที่ตัวเองเลือก ส่วนใครที่ได้คะแนนไม่ถึง ก็ต้องไปสมัครเรียนในมหาวิทยาลัยเปิดแทน

ในเมื่อระหว่างมีชีวิตอยู่ เรายังเลือกได้ถึงร้อยแปดพันเก้าหมื่นสิบล้านแล้วมีเหตุผลใดละที่จะเลือกเกิดไม่ได้ แต่ละคนที่มีสภาพเป็นอยู่ทุกวันนี้ ก็ล้วนมีเหตุมาจากสิ่งที่ตัวเองเลือกและกระทำในอดีตทั้งนั้น ด้วยหลักเดียวกันที่ว่า ผลที่เกิดในวันหน้าขึ้นอยู่กับการกระทำในวันนี้ ฉะนั้น เราจะเกิดเป็นอะไรและอย่างไรในชาติหน้า ก็ย่อมขึ้นอยู่กับสิ่งที่เราทำในชาตินี้ เช่นกัน

พระพุทธเจ้าท่านตรัสรู้ว่าการเกิดของสิ่งมีชีวิต มีอยู่ 4 หนทาง จะเรียกว่า กำเนิด 4 หรือ โยนิ 4 ก็ได้ คือ

1. **ขลาปุชะ** สัตว์เกิดในครรภ์ คือ คลอดออกมาเป็นตัว เช่น คน โค สุนัข แมว เป็นต้น
2. **อันทชชะ** สัตว์เกิดในไข่ คือ ออกไข่เป็นฟองก่อนแล้วจึงฟักเป็นตัว เช่น นก เป็ด ไก่ เป็นต้น
3. **สังเสทชะ** สัตว์เกิดในโคล คือ เกิดในของชื้นแฉะหมักหมมเน่าเปื่อย ขยายแพร่ออกไปเอง เช่น หนอน เป็นต้น
4. **โอปปาติกะ** สัตว์เกิดผุดขึ้น คือ เกิดผุดเต็มตัวในทันใด เช่น เทวดา สัตว์นรก เปรต เป็นต้น

และกรรมยังจำแนกสัตว์ให้ไปเกิดในที่ต่าง ๆ ได้ถึง 31 ภพภูมิ ซึ่งมีทั้งแดนที่ดี (สุคติภูมิ) ได้แก่ อรูปพรหม 4 ชั้น, รูปพรหม 16 ชั้น, เทวดา 6 ชั้น, มนุษย์ และแดนที่ไม่ดี (ทุคติภูมิ) ได้แก่ เดรัจฉาน, เปรต, อสุรกาย, สัตว์นรก

ประเด็นต่อไปนี้ก็สำคัญ กาดอกจันไว้ได้เลย คือ เรื่องของกรรม ขณะใกล้ตาย (อาสนนกรรม) นั้นต้องพึงระวังให้ดี เพราะถ้าลมหายใจสุดท้าย มีความโลภเป็นใหญ่ ก็อาจได้ไปเกิดเป็นเปรต, ถ้าโกรธมาแรง ก็มีหวังได้แข่งเป็นสัตว์นรก หรือถ้าหลงในกาย ใจ สมบัติ ว่าเป็นตัวเราของเรา ก็ได้ไปเกิดเป็นสัตว์เดรัจฉาน *ชั่วร้าย* !

หลายคนอาจบอกว่า “ฉันไม่เชื่อเรื่องภพในชาติหน้าหรอก อย่ามาหลอกเสียให้ยากเลย” เฮ้อ ! แล้วถ้าสิ่งที่เธอไม่เชื่อ เกิดมีจริงขึ้นมาละ

เธออยากจะเลี้ยงเป็นสุรันทดขัดสนตั้งแต่ร้องอุแว้ ๆ มั้ย ? ...แล้วมันคุ้มกันหรือเปล่านั้นกับความดีต่อตาใส ประมาทไม่เข้าเรื่อง หากต้องเกิดมาพร้อมกับโรคประจำตัว ร่างกายพิกลพิการนะ ? แบบนี้ก็ไม่ต่างจากคนตาบอดที่บอกว่าไม่มีดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ หรือคนนะ !

จักรวาลนี้มีสิ่งลึกลับซับซ้อนมากมายที่วิทยาศาสตร์ยังพิสูจน์ไม่ได้ หากเราจะมัวแต่จำกัดขอบเขตความเชื่อเฉพาะสิ่งที่มองเห็น ได้ยิน ได้กลิ่น ลิ้มรส กายสัมผัส หรือใช้เครื่องมือวัดค่าเป็นตัวเลขได้ โดยไม่ใส่ใจในสิ่งที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ ก็นับว่าเสียโอกาสพลาดสิ่งดี ๆ ในชีวิตไปอย่างน่าเสียดาย

ไหน ๆ เราส่วนใหญ่ก็ต้องกลับมาเกิดกันอีกเป็นแน่แท้ จึงพึงควรหมายใจไว้สักภพภูมิหนึ่ง แล้วศึกษาคุณสมบัติที่จะไปอุบัติในแดนนั้นให้ถ่องแท้ เร่งสั่งสมพฤติกรรมให้ครบถ้วนไม่ขาดตกบกพร่อง เพราะถ้าผลอดตัวมัวประมาท ไม่เตรียมตนบุญบารมีไว้ขณะยังมีโอกาส ถึงเวลาชี้แจงแก่ ก็ต้องถูกวิบากส่งไปในแดนเดือดร้อนแน่นอน

ยังไงก็ขอแนะนำว่าควรเลือกภพภูมิที่สูงไว้ก่อนดีกว่า แล้วพากเพียรพยายามไปให้ถึงที่สุด เพื่อผิดพลาดทำคะแนนไม่ถึงเกณฑ์ จะได้ไม่ต้องตกลงลำดับไประกำลำบากในแดนทุกข์ภูมิโง !

คพุกเมเก อุปปชุนฺติ
นิริยํ ปาปกมฺมิโน
สคฺคํ สุกฺคิโน ยนฺติ
ปรีนิพฺพนฺติ อนาสวา ฯ

สัตว์บางพวกกลับมาเกิดอีก
พวกที่ทำบาป ไปนรก
พวกที่ทำดี ไปสวรรค์
พวกที่หมดอาสวกิเลส ปรีนิพพาน

ศิลปิน: มานพ สุวรรณปิณฑะ

ตีดกธรรม

“ตัดเลยตัดเลย ชับ ! ชับ ! ชับ ! ... ตัดให้ขาดเลย ชับ ! ชับ ! ชับ !”

เมื่อไม่กี่ปีมานี้ หากใครไม่เคยได้ยินเพลงฮิตติดชาร์ตซ้ำซ้ำแบบนี้หละก็ อาจโดนเพื่อนล้อว่า *เข้เขย* มัวแต่ทำอะไรนะ ไปอยู่หลัง *เทือกเขา* *หิมาลัย* มารึเธอ ? แต่หากเป็นสมัยนี้ ถ้าใครไม่คุ้นหูกับเรื่องพิธี “ตัดกรรม” ก็นับว่าตกกระแหส ไม่ได้ติดตามข่าวสารบ้านเมืองเอาซะเลย

ทีนี้เพื่อไม่ให้เกิดความคลาดเคลื่อน เผลอคุยกันคนละเรื่อง ฉันจะขอยกข่าวที่เกิดขึ้นจริงในแผ่นดินเมืองพุทธที่นิยมลัทธิพราหมณ์ มาเล่าให้ฟังเรื่องหนึ่งก็แล้วกัน

มีสถานที่เก่าแก่แห่งหนึ่ง (จะเป็นอะไรอยู่แถวไหนอย่าให้บอกเลยนะ) มีความโดดเด่นมากในเรื่องพิธี *ตัดกรรม* *ลอยเคราะห์* *ต่อโชค* เพราะลือกันว่าเจ้าพิธีได้เรียนวิชาอาคมจากเกจิอาจารย์ดัง และจากตำราพิชัยสงครามโบราณ สมัยสุโขทัยโน่น ท่านกล่าวว่า “ปัจจุบันประชาชนมีความเชื่อว่า กฎแห่งกรรม วิชากรรมมีจริง แต่จะอย่างไรให้กรรมหนักกลายเป็นเบาและจากเบาเป็นไม่มีเลย ก็ต้องอาศัยพระคาถาและพิธีกรรมนี้แหละ” (ว่าเข้าไปนั่น !)

พิธีที่จัดเป็นประจำ ก็เลยต้องมีการสวดเจริญพระพุทธรมณต์หลายบท แล้วจบลงด้วยการตัดปลายผมของผู้ที่เข้าพิธี จากนั้นก็นำไปลอยน้ำ ซึ่งถือเป็นการลอยทุกข์โศกโรคภัย ลอยเสนียดจัญไร ลอยความยากจนต่าง ๆ ผู้ที่เข้าพิธีส่วนมาก หากใครมีความเชื่อความศรัทธาก็จะสัมฤทธิ์ผล

เช่น หายจากโรคภัยไข้เจ็บ จากความทุกข์ร้อน จากสิ่งที่เป็นอุปมงคล จากการอาฆาตของเจ้ากรรมนายเวร และการหลอกหลอนของภูตผีปีศาจ

เมื่อได้ยินข่าวแบบนี้แล้ว ถ้าใครเป็นพวกที่มี *ศรัทธา* *จริต* *หนัก* *ไปทาง* *น้อมใจเชื่อ* ก็คงจะตื่นเต้นลิงโลดใจ แห่ไปร่วมพิธีจนแน่นขนัด แต่สำหรับผู้ที่เป็น *พุทธ* *จริต* *หนัก* *ไปทาง* *คิดพิจารณา* ก็คงต้องคิดหน้า-คิดหลัง คิดบน-ล่าง ซ้าย-ขวา ให้ครบทั้ง 6 ทิศ ไตร่ตรองรอบด้านให้เห็นถึงคุณ-โทษ จริง-เท็จ ก่อนที่จะเชื่ออะไรง่าย ๆ

เพราะจะต้องใช้หลักที่พระพุทธรองค์ทรงแสดงแก่ *ชาว* *กาลามะ* หมู่บ้าน *เกสปุตติยนิคม* *แคว้น* *โกศล* หรือที่เรียกว่า *กาลามสูตร 10* ในการพิจารณา คือ

1. อย่าเพิ่งเชื่อตามที่ฟัง ๆ กันมา
2. อย่าเพิ่งเชื่อตามที่ทำต่อ ๆ กันมา
3. อย่าเพิ่งเชื่อตามคำเล่าลือ
4. อย่าเพิ่งเชื่อโดยอ้างตำรา
5. อย่าเพิ่งเชื่อโดยนิกเดา
6. อย่าเพิ่งเชื่อโดยคาดคะเนเอา
7. อย่าเพิ่งเชื่อโดยนึกคิดตามแนวเหตุผล
8. อย่าเพิ่งเชื่อเพราะถูกกับทฤษฎีของตน
9. อย่าเพิ่งเชื่อเพราะมีรูปลักษณะที่ควรเชื่อได้
10. อย่าเพิ่งเชื่อเพราะผู้พูดเป็นครูบาอาจารย์ของตน

เพื่อให้สมชื่อว่าเป็นชาวพุทธที่แท้จริง เมื่อได้ข่าวได้ยินอะไรมาก็อย่าเพิ่งรีบเชื่อล่ะ ต้องใช้ปัญญาวิเคราะห์ก่อนว่าน่าเชื่อถือหรือไม่ เช่นเรื่อง **ตัดกรรม** นะ คำทำได้จริงซ้ำซ้ำเหมือนเพลงที่ร้องกันหรือเปล่า ? ถ้าใครอยากรู้ก็ขยับเข้ามาใกล้ ๆ ฉันจะได้ฟังธงชะชะ วิเคราะห์ไปพร้อมกันเลยทีเดียว

คำว่า “**ตัดกรรม**” ตามข่าวที่ยกมานะ สามารถตีความได้ 2 ทางนะ เธอ คือ...

1. **ตัดการกระทำ** (กรรม)
2. **ตัดผลการกระทำ** (วิบาก)

ถ้าเป็นเรื่อง **ตัดการกระทำ** นะ ฉันว่าไม่ต้องไปทำพิธีกลพีกรรมให้เสียเวลาเงินทองหรอก เพราะ **เธอกับฉันก็ตัดกันเองได้** ไม่จำเป็นต้องใช้ของมีคม หรือวิชาอาคมใด ๆ เลย **เนื่องจากเป็นการตัดที่ต้นสายไม่ใช่ปลายเหตุ** เช่น ถ้าเราอยากจะทำใครสักคนที่ไม่ดีกับเรา แต่เกิดมีสติคิดได้ก่อนว่า เขาทำไม่ดีก็เป็นกรรมของเขา ถ้าไปก็ไม่มีความหมายอะไร แถมเปลืองน้ำลายเปล่า ๆ ก็เลยระงับอารมณ์สงบปากสงบคำไว้ได้ แบบนี้ ก็เรียกว่า “**ตัดกรรม**” แล้ว

หรือหากฉันไปเห็นกระเป๋าสตางค์ของใครไม่รู้ หล่นอยู่ในห้องน้ำ แล้วเกิดความโลภอยากเก็บตกมาเป็นของตัวเอง แต่จับปล้นทันใดก็คิดว่า ถ้าหากยึดมาเป็นของเรา คนที่เขาทำหล่นไว้คงต้องเดือดร้อนแน่ เลยเปลี่ยนใจ

ไปประกาศหาเจ้าของแทน อย่างนี้ก็เรียกว่าเป็นทั้งการ “**ตัดกรรมชั่ว**” และ “**ต่อกรรมดี**” ในคราวเดียวกันด้วย

ส่วนเรื่อง **ตัดผลการกระทำ** ละ มีใครทำได้มั๊ย ? ก่อนจะรีบด่วนสรุป ฉันขอแนะนำพุทธศาสนสุภาษิตมาเรียนให้ทราบก่อนดีกว่า ท่านว่า “**กมฺมุนาวตตตี โลกิ สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม**” และในบทสวดมนต์ทำวัตรเช้าก็มีประโยคที่ว่า “**เรามีกรรมเป็นของตน มีกรรมเป็นผู้ให้ผล มีกรรมเป็นแดนเกิด มีกรรมเป็นผู้ติดตาม มีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย เราทำกรรมอันใดไว้ เป็นบุญหรือเป็นบาป เราจะเป็นทายาท คือจะต้องได้รับผลของกรรมนั้น ๆ สืบไป**”

เมื่อเป็นเช่นนี้ คงพอจะมองเห็นออกแล้วว่า เรื่องตัดผลการกระทำ ด้วยพิธีกรรมต่าง ๆ นั้น **ซึ่กเบ้เบ้ ซึ่จู้ดลาลา** เป็นไปไม่ได้เลย เพราะเราทุกคนต่างก็เป็นทายาทของกรรม ผู้ใดผูกผู้นั้นก็ต้องเป็นคนแก่ ใครทำก็ต้องรับผลเอง และเมื่อกระบวนการกรรมเริ่มทำงานแล้ว ไม่มีใครสามารถหยุดยั้งได้หรอก

หากจะอธิบายให้เห็นภาพชัด ๆ เหมือนภาพยนตร์สารคดีแล้ว ก็คือ **คนทำกรรมเปรียบเหมือนเนื้อทราย** (วางชนิดหนึ่ง) **ที่กำลังถูกไฮยีนา** (สัตว์กินเนื้อตระกูลหมาใน) **ฝูงหนึ่งไล่ล่า** ซึ่งก็คือวิบากที่ติดตามมานับครั้งนับภพชาติไม่ถ้วน นั่นเอง **คราวใดที่เราทำความดี ก็เหมือนเนื้อทรายกำลังวิ่งหนีไฮยีนา** ยิ่งทำดีมาก ก็ยิ่งอยู่ห่างไกลจากการโดนขย้ำมากไปด้วย

แต่ถ้าทำความชั่ว ก็เหมือนเป็นการวิ่งหลงทางเข้าไปหาไฮยีน่า ยิ่งถ้า
ผลลัพท์น้อย ๆ แล้ว ก็เท่ากับเป็นการเร่งเวลาหาที่ตาย โดนเขมือบรวดเร็วขึ้น
เท่านั้นเอง

ทุกสิ่งที่เราคิด พูด ทำ (มโนกรรม วาจากรรม กายกรรม) ทั้งดีและร้าย
จะต้องมีผลสะท้อนกลับมายังตัวเราเสมอ ไม่วันใดเวลาหนึ่ง ก็ภพใดชาติหนึ่ง
อย่างแน่นอน คำสอนทางพุทธศาสนานั้น ไม่เคยมีสักครั้งที่กล่าวว่า
เมื่อทำกรรมแล้วจะสามารถพ้นวิบากได้ด้วยพิธีตัดกรรม แก้วกรรม ล้างกรรม
หรือ ลอยกรรม เพราะถ้าพิธีเหล่านั้นได้ผลแล้ว ทุกวันนี้ก็คงไม่มีคนยากจน
เจ็บป่วย ประสบอุบัติเหตุ พิกار อายุสั้น นักโทษติดคุก นักการเมืองหนีคดี
 ฯลฯ เป็นแน่

หรือถ้าล้างบาปกรรมได้จริง น้ำในแม่น้ำคงคาที่เชื่อกันว่าศักดิ์สิทธิ์
ก็คงจะถูกนำมาบรรจุใส่ขวด จำหน่ายในราคาแพงกว่าทองคำเพชรนิลจินดา
เสียอีก และพวกกุ้ง หอย ปู ปลา นาก กบ เต่า ตะกวด ตัวซิลเวอร์ตัวโกลด์
 ฯลฯ ในแม่น้ำ ก็คงได้ไปเกิดบนสวรรค์ เป็นเทวดาสบายใจเชื่อกันว่าพวกเดินดิน
กินข้าวแกงอย่างเรา ๆ แล้ว จริงมั๊ย ?

เรื่องกฎแห่งกรรมนั้น มันคงตรงเผงยิ่งกว่ากฎเหล็กกฎหลอกของ
รัฐบาลเหล่าแหละ ชนิดที่เรียกว่าห่างชั้นเอามาเทียบกันไม่ได้เลย เพราะ
เป็นกฎธรรมชาติตายตัวที่ไม่ได้ถูกตั้งขึ้นโดยใครหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง จะมา

นั่งจับเข่าสูมหัวซุเอี้ยเกี้ยเขี้ยะ เพื่อประโยชน์ตัวเองพวกพ้องก็ไม่ได้ เนื่องจาก
เป็นไปตามเหตุปัจจัย หรือที่พระท่านเรียกตถตา เป็นเช่นนั้นเอง

ซึ่งกฎที่ว่ามีอยู่ 5 ประเภท เรียก**นิยาม 5** (กำหนดอันแน่นอน, ความเป็นไปอันมีระเบียบแน่นอนของธรรมชาติ) ได้แก่

1. **อุตุนิยาม** กฎธรรมชาติที่**เกี่ยวกับอุณหภูมิจากปรากฏการณ์ธรรมชาติ**
ต่าง ๆ โดยเฉพาะดิน น้ำ อากาศ และฤดูกาล อันเป็นสิ่งแวดล้อมสำหรับ
มนุษย์หรือวัตถุที่ไม่มีชีวิตทุกชนิด ซึ่งเมื่อมีเหตุปัจจัยเพียงพอก็จะเกิดขึ้น
โดยธรรมชาติของมันเอง ไม่มีใครเป็นผู้กำหนดหรือห้ามได้ “อะไรจะเกิด
ก็ต้องเกิด” (Que sera sera... Whatever Will Be Will Be) เช่น การที่ฝน
จะตก ก็ต้องมีเหตุปัจจัยเพียงพอให้เกิด ซึ่งได้แก่ การระเหยของน้ำบนดิน
การรวมตัวของก้อนเมฆ การเกิดลมพัด การกระทบกับความเย็น เป็นต้น

2. **พีชนิยาม** กฎธรรมชาติที่ครอบคลุมความเป็นไปของสิ่งมีชีวิต
ทั้งพืชและสัตว์ **เกี่ยวกับการสืบพันธุ์** เช่น เมื่อเรานำเมล็ดข้าวเปลือก
ไปเพาะ ต้นที่งอกออกมาจะต้องเป็นต้นข้าวเสมอ หรือ ม้าเมื่อออกลูกมา
แล้วย่อมเป็นลูกม้าเสมอ ไม่มีทางเป็นหมาได้เลย

3. **จิตตนิยาม** กฎธรรมชาติที่**เกี่ยวกับกลไกการทำงานของจิต**
กระบวนการของความคิด ซึ่งจิตมีกฎเกณฑ์ในการทำงานและแสดงพฤติกรรม
เป็นแบบฉบับเฉพาะตัว เช่น ควบคุมยาก เปลี่ยนแปลงเร็ว เกิดดับตลอดเวลา
 เป็นต้น

4. **กรรมนิยาม** กฎธรรมชาติเกี่ยวกับ**การกระทำของสิ่งมีชีวิต** คือกระบวนการให้ผลของการกระทำ เช่น ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ไม่มีใครรับกรรมแทนใครหรือตัดกรรมให้ใครได้ เป็นต้น

5. **ธรรมนิยาม** กฎธรรมชาติที่**เกี่ยวกับความสัมพันธ์ และอาการที่เป็นเหตุเป็นผลกัน**แห่งสิ่งทั้งหลาย เป็นกฎสากลที่ครอบคลุมความเป็นไปทั้งฝ่ายจิตและฝ่ายวัตถุ กฎข้อนี้มีขอบเขตครอบคลุมกว้างขวางที่สุด (กฎ 4 ข้อข้างต้น ก็สรุปรวมลงในข้อนี้) อันได้แก่กฎไตรลักษณ์ทั้ง 3 คือ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา

ณ ที่นี้ ฉันขอเจาะลึกเฉพาะเรื่อง**กรรมนิยาม**ก็แล้วกัน ซึ่งกฎแห่งกรรมนี้จำแนกการให้ผลได้ 3 หมวดคือ 1. ตามเวลา 2. ตามหน้าที่ และ 3. ตามลำดับ

ถ้าจะจำแนกการให้ผลตาม**เวลา** ก็แบ่งได้เป็น

1. **ทิฏฐธรรมเวทนียกรรม** กรรมให้ผลใน**ชาตินี้**
2. **อุปปีชชเวทนียกรรม** กรรมให้ผลใน**ชาติหน้า**
3. **อปปราปรียเวทนียกรรม** กรรมให้ผลใน**ชาติต่อ ๆ ไป**
4. **อโหสิกรรม** กรรม**เลิกให้ผล ไม่มีผลอีก** ได้แก่ พระอรหันต์ผู้เข้าถึง

นิพพาน ก็ไม่ต้องรับผลกรรมอีกต่อไป

จำแนกการให้ผลตาม**หน้าที่** แบ่งได้เป็น

1. **ชนกกรรม** กรรม**นำไปเกิด** ในภพภูมิต่าง ๆ

2. **อุปถัมภกรรม** กรรม**สนับสนุน** ในทางที่ดีขึ้นหรือทำให้แย่ลงก็ได้ เช่น เกิดมาเป็นลูกคนรวย แถมยังมีหน้าตาหล่ออีกแฉะ หรือเป็นนักการเมืองที่ผู้คนเอือมระอาแล้ว ยังมีลูกเป็นอันธพาลอีกต่างหาก

3. **อุปปีฬกรรม** กรรม**บีบคั้น** ให้แปรเปลี่ยน เช่น กำลังป่วยหนักก็มีหมอเก่งมาช่วยรักษา หรือ เป็นรัฐมนตรีอยู่ดี ๆ ก็ต้องถูกบีบให้ลาออก เพราะมีข่าวการทุจริต

4. **อุปฆาตกรรม** กรรม**ตัดรอนให้ขาดไป** เช่น เกิดในตระกูลสูงมั่งคั่ง แต่อายุสั้น หรือ กำลังเป็นดาวรุ่งพุ่งแรง แต่ต้องมาประสบอุบัติเหตุเสียชีวิต เป็นต้น

จำแนกการให้ผลตาม**ลำดับ** ดังนี้

1. **ครุกรรม** กรรม**หนัก** ให้ผลก่อน ได้แก่ **อนันตริยกรรม 5** คือฆ่ามารดา ฆ่าบิดา ฆ่าพระอรหันต์ ทำร้ายพระพุทธเจ้าถึงขั้นห้อพระโลหิต และ ทำสงฆ์ให้แตกแยก

2. **พหุลกรรมหรืออาจิณณกรรม** กรรมที่**ทำบ่อยจนเคยชิน** ให้ผลถัดมา เช่น คนที่ชอบทำผิดกฎหมายบ่อย ๆ วันหนึ่งก็ต้องถูกจับตัวมาลงโทษจนได้ หรือ คนที่พูดโกหกจนเคยชิน อีกไม่นานก็ไม่มีใครเชื่อถือ และตัวเองก็ยังหลงเชื่อคำโกหกนั้นว่าเป็นจริงด้วย

3. **อาสันนกรรม** กรรม**ขณะใกล้ตาย** ถ้ากำลังจวนเจียนตายนึกถึงเรื่องกุศล ก็ได้ไปเกิดแดนสุคติภูมิ เป็นเทวดา มนุษย์ แต่ถ้าเผลอไปนึกถึงเรื่องอกุศลเข้า ก็ต้องไปเกิดในแดนทุคติภูมิ เป็นสัตว์เดรัจฉาน เปรต อสุรกาย สัตว์นรก แล้วก็ต้องไปรับผลกรรมอื่น ๆ ในภพนั้นต่อไป

4. **กตัตตกรรมหรือกตัตตาวาปนกรรม** กรรม**สักว่าทำ** คือทำด้วยเจตนาอ่อนหรือมีได้เจตนาอย่างนั้นโดยตรง ต่อเมื่อไม่มีกรรมอื่นให้ผลแล้ว กรรมนี้จึงให้ผล

เมื่อรู้อย่างนี้แล้ว ใครที่เคยสงสัยว่า ทำไมฉันทำดีไม่เห็นได้ดีเลย แต่คนทำชั่วทำไมกลับได้ดีจัง ? ก็คงจะหายข้องใจ *กระจ่างใสกันคราวนี้*แหละนะ ว่ามันมีตัวแปรอะแอะ เช่น กรรมแต่ละอย่างก็มี*สปีด*ไม่เท่ากัน กรรมเบาก็ต้องยอมให้กรรมหนักแซงหน้าไปก่อน แถมยังมีทั้งกรรมประเภท*หนุนหลัง ขัดแย้งขัดขา*อีกต่างหาก จึงทำให้บางครั้งการทำดีเห็นผลช้า การทำชั่วกลับได้ผลเร็วบ้าง ก็เป็นเรื่องธรรมดา

จนปานนี้ปานนี้ ถ้าใครยังเชื่อว่าทำกรรมแล้ว จะสามารถทำพิธีตัดกรรมให้รอดพ้นจากบ่วงกรรมได้อีกละก็ ฉันอยากให้ลองเอาמידมาตัดเค้กดูซิว่า ตัดแล้วเค้กจะหายไปมั๊ย ? แน่หละว่านอกจากจะไม่หายแล้ว เค้กยังแบ่งเป็น 2 ส่วนด้วย ถ้าตัด 2 ครั้งก็ได้เค้ก 4 ชิ้น ยิ่งตัดมากครั้งเท่าไร ก็ยิ่งเพิ่มจำนวนขึ้นเป็นทวีคูณตามไปด้วย

ไม่ว่าจะตัดกระดาศ ตัดริบบิ้น ตัดผม ตัดกิ่งไม้ ฯลฯ ที่คนเรามองเห็นด้วยตาเปล่า ก็ไม่ช่วยให้สิ่งนั้นหายไปเลย มีแต่จะเพิ่มจำนวนขึ้น แล้วไหนถึงได้ไปหลงเชื่อ เรื่องการท่องคาถาอาคมตัดสิ่งที่มองไม่เห็น จะทำให้ผลกรรมหายไปได้ละ ? *เฮ้อ ! ขอถอนหายใจยาว ๆ ทีหนึ่งนะ*

ขนาดกรรมที่ทำโดยมีได้เจตนา เช่น เผลอขับรถชนคน ยังต้องรับผลกรรม เป็นคดีความ ชดใช้ค่าเสียหายให้กับผู้ได้รับบาดเจ็บเลย แล้วสิ่งที่ทำด้วยเจตนา จะไปตัดกรรมไม่ให้ต้องรับผลได้อย่างไร ?

ถ้าอยากตัดจริง ๆ ฉันขอแนะนำให้ **ตัดไฟแต่ต้นลม ตัดที่ต้นเหตุต้นตอ** เช่น **ตัดใจไม่ทำชั่ว ตัดอาลัยอาวรณ์ในสิ่งที่พลัดพรากสูญเสีย ตัดเยื่อใยกับคนไม่มีศีลธรรม ตัดญาติขาดมิตรกิเลสโลกิธรหลง ตัดทางปล่อยวัดความมงาย** ให้หมดสิ้นดีกว่า

กับ*พิธีหายบาตร* ก็คือกัน จะไปช่วยอะไรใครได้ เพราะบาตรเค้ามี่ไว้ให้พุทธศาสนิกชนถวายอาหารให้พระฉันเท่านั้น ถ้าพระไม่หายบาตรก็คงจะผอมแห้งแรงน้อย ไม่มีกำลังปฏิบัติธรรมเพื่อบรรลุมรรคผลนิพพานเป็นแน่แท้

สำหรับผู้ที่ทำ*พิธีตัดกรรม-หายบาตร* นั้น นอกจากจะช่วย*ตัดอะไร*ให้ใครไม่ได้แล้ว ยังเป็นการ*ต่อกรรม*ให้ตัวเองอีกด้วย เพราะถือเป็นคนพวก *18 มงกุฏ* หลอกหลวงต้มตุ๋น แสร้งทำเป็นมีอิทธิฤทธิ์ฝืนกฎธรรมชาติ ซึ่งเป็นไปไม่ได้เลย

ไม่ว่าจะหายใจจน ซาม กะละมัง ไห โอง อ่าง ก็สู้หายใจกะลา
อับอับ เปิดโลกทัศน์ให้ตาสว่างไม่ได้หรอก เพราะถ้าหากขยับทำซ้ำ ด้วย
ความเชื่อว่าการตัดการหายใจจะช่วยให้อวัยวะได้ละก็ เมื่อต้องมีอันเป็นไป
หายใจหลังตั้งกะทันหัน อาจได้ลงกระทะทองแดงที่ทานยมบาลหายใจรอทำ
ไว้แล้วก็ได้ ถึงเวลานั้นรับรองต้องเนื้อเดือด เอ้ยเดือดเนื้อร้อนกายร้อนใจ
แน่นอนล้านเปอร์เซ็นต์เลยเชียะ

เอ้า ! ถ้าหายใจงวยงมหายใจแล้ว ก็ร้องพร้อมกันเลยนะ 3...2...1

“ตัดต้นเหตุเลย ชับ ! ชับ ! ชับ ! ... ตัดต้นตอเลย ชับ ! ชับ ! ชับ !”

น อนตลิกุเข น สมุททมชฺเฌ
น ปพพตานิ วิวรํ ปวิสุส
น วิชฺชตี โส ชคตฺปิปฺเตโส
ยตฺรภูจฺจิตฺ มุญฺเจยฺย ปาปกมฺมาติ ฯ **ไม่ว่าบนท้องฟ้า ไม่ว่าท่ามกลางสมุทร
ไม่ว่าในหุบเขา
ไม่มีแม้แต่แห่งเดียว
ที่ผู้ทำกรรมชั่วอาศัยอยู่ จะหนีพ้นกรรมไปได้**

เพื่อเหลือ
เพื่อขาด

โดยกาลยี่ดยาวช้านานเกินกว่าจะระบุเป็นตัวเลขได้ ในครั้งนั้น บนผืนดิน มีข้าวสาลีเกิดขึ้นในที่ไม่ต้องไถ มีเมล็ดเป็นข้าวสุก ไม่มีเปลือกรำ ขาวสะอาดและกลิ่นหอม เมื่อเหล่าสัตว์ผู้เจริญต้องการกินข้าวสาลีในยามเช้า ก็จะไปเก็บมาในปริมาณที่พอดี เมล็ดข้าวสุกใหม่ก็จะงอกขึ้นมาแทนที่ ในตอนเย็น และจะมีผู้ไปเก็บมากินอีกหน สัตว์เหล่านั้นก็ดำรงชีวิตมาได้ สิ้นกาลเนิ่นนาน

หลังจากได้บริโภคข้าวสาลีเป็นประจำ พวกสัตว์จึงมีร่างกายแข็งแรง ผิวพรรณแตกต่างกัน และปรากฏเป็นเพศชาย-หญิงขึ้น นับว่าบุรุษก็เฟื่องดู สตรี สตรีก็เฟื่องมองบุรุษ เมื่อตาต้องตา ใจต้องใจ ก็บึ้ง ๆ เกิดความกำหนัด เปรี้ยวขึ้นเป็นธรรมชาติ และแล้วการร่วมประเวณีจึงเป็นสิ่งที่ตามมา

ก็ในสมัยนั้นแล *ยังไม่มีโรงแรมม่านรูด* หากผู้ใดเห็นผู้อื่นแสดงภาพ *อุจาดบาดตา* ก็จะโปรยฝุ่นขี้เถ้ามูลโคใส่ พร้อมกับด่าว่าสาปแช่งให้ฉิบหายด้วยความขัดข้องใจว่า “ทำไมสัตว์จึงทำกับสัตว์เช่นนี้เล่า ?” ทำให้พวกเหล่านั้น เข้าหมู่คณะไม่ได้ จึงพยายามสร้างบ้านเรือนขึ้นมาเพื่อเป็นที่กำบังสายตาผู้อื่น

เมื่อมีบ้านช่องห้องหอพร้อมสรรพ สัตว์ผู้หนึ่งก็เกิดความเกียจคร้านขึ้น จึงคิดพลิกแพลงว่าน่าจะไปเก็บข้าวสาลีมาตุนไว้ทีละมาก ๆ ในคราวเดียว จะได้บริโภคตั้งแต่เช้าถึงเย็น ไม่ต้องเสียเวลาไปเก็บบ่อย ๆ จากนั้นมาก็มีผู้เห็นดีเห็นงาม *เอออออก้อหมก (บายอ)* ด้วย จึงพากันเลียนแบบจนเป็น กระแสนิยม เก็บตุนข้าวสาลีเพิ่มจาก 2 มื้อเป็น 2 วัน ไปจนถึง 4 วัน 8 วัน

บ้าง แล้วก็พูดว่า “*อย่างนี้ก็ดีเหมือนกันนะท่านผู้เจริญ*”

เมื่อสัตว์ทั้งหลายแห่กันตุนข้าวสาลีกันเกินขนาด ข้าวสุกจึงออกทดแทนไม่ทัน และต่อมาได้กลายพันธุ์เป็นข้าวสารที่มีเปลือกหุ้มเมล็ดขึ้นมาแทนเหมือนทุกวันนี้ นับแต่นั้นก็ไม่มีข้าวสุกที่งอกจากต้น ให้เหล่าสัตว์ได้กินแบบ *สำเร็จรูป* โดยไม่ต้องหุงต้มกันอีกเลย...

ความจริงแล้ว เรื่องราวจากพระไตรปิฎก ที่ฉันหยิบยกมาเล่านี้ยังมีอีกยี่ดยาว แต่จะขอหยุดไว้เพียงเท่านี้เพื่อชี้ให้เห็นว่า ในอดีตกาลนั้น การริเริ่มเก็บสะสมของเหล่าสัตว์ผู้หลงคิดว่าเจริญนั้น มีความกำหนัดเกียจคร้าน เป็นเหตุหลัก ซึ่งแตกต่างจากปัจจุบัน ที่มักเกิดจากความโลภวิตกเป็นส่วนใหญ่ และปริมาณการเก็บสะสมก็ต่างกันลิบลับ ไม่เพียงแค่ข้าวเพื่อใช้บริโภคใน 4 วัน 8 วันเท่านั้น แต่เป็นสารพัดสิ่งของ ทั้งจำเป็นฟุ่มเฟือยก็เหมาเรียบเก็บหมด ตั้งแต่ *ซากตำครก อ่างศิลา ยันเรือรบ รุ่งไโบราณ โนน่นะ* !

จริงอยู่ที่คนเราต้องรู้จัก *เตรียมเสบียงไว้เลี้ยงตัว* เพื่อใช้ในอนาคตบ้าง เพราะอาจเกิดความไม่แน่นอน หรือสิ่งไม่คาดฝันขึ้นมาเมื่อไหร่ก็ได้ แต่คิดถี่ถ้วนรอบคอบแล้วหรือ **ที่จะมุ่งสะสมเฉพาะทรัพย์สินเงินทอง สิ่งของนอกกายเพียงด้านเดียว โดยละเลยเรื่องทรัพย์ภายในที่เรียกว่า “อริยทรัพย์”** ซึ่งประเสริฐแท้จริงกว่า เพราะไม่ว่าโจรหรือใคร ๆ ก็แย่งชิงไม่ได้ ตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้ แถมยังเป็นทุนสร้างทรัพย์ภายนอก และนำติดตัวข้ามภพชาติไปได้ด้วย

หลายคนอาจไม่เคยรู้มาก่อนว่า โลกเราจะมี**ทรัพย์มหัศจรรย์**อย่างนี้ด้วย และทรัพย์ที่ว่าก็มีให้เลือกถึง 7 แบบ หากใครสนใจจะพกไว้เป็นสมบัติส่วนตัวบ้าง จันก็ขอแนะนำให้**สะสมครบเซต**เลยดีกว่า ซึ่งมีดังนี้คือ...

1. **ศรัทธา** ความเชื่อมั่นในสิ่งที่ดีงาม เช่น เชื่อเรื่องกรรม, เชื่อว่าผลของกรรมมีจริง, เชื่อว่าสัตว์มีกรรมเป็นของของตน จะต้องรับผิดชอบ เสวยวิบากเป็นไปตามกรรมของตน, เชื่อความตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าที่ทรงแสดงให้เห็นว่า มนุษย์หากฝึกตนด้วยดี ก็สามารถเข้าถึงภูมิธรรมสูงสุด บริสุทธิหลุดพ้นได้ ดังที่พระองค์ทรงบำเพ็ญไว้เป็นแบบอย่างแล้ว

2. **ศีล** ข้อปฏิบัติสำหรับควบคุมกายและวาจา ให้ตั้งอยู่ในความดีงาม คือ เว้นจากการฆ่าการประทุษร้ายกัน, เว้นจากการลัก โกง ละเมิดกรรมสิทธิ์ ทำลายทรัพย์สินของผู้อื่น, เว้นจากการประพฤติดีในกาม, เว้นจากการพูดเท็จ โกหก หลอกลวง, เว้นจากการดื่มสุราของมึนเมา สิ่งเสพติดให้โทษทั้งหลาย

3. **หิริ** ละอายต่อการทำความชั่ว (รวมถึงความชั่วทางวาจาและใจด้วยนะ)

4. **โศดตปปะ** ความกลัวบาป กลัวอกุศลกรรมที่ส่งให้ถึงความเดือดร้อน เสื่อมลง เลวลง

5. **พหุสัจจะ** ความเป็นผู้ได้ยินได้ฟัง ได้เรียนรู้มาก (รู้ในสิ่งที่ เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตัวตนจิตใจนะ ไม่ใช่ความรู้ท่วมหัว เอาตัวไม่รอด)

6. **จาคะ** การสละ, การให้ปัน, การสละกิเลส แบ่งปันในสิ่งที่ เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น เช่น ทรัพย์เงินทอง วัตถุสิ่งของ วิชาความรู้ ลดละ เลิกในสิ่งที่ทำให้ใจเศร้าหมองขุ่นมัว เช่น ความโลภ โกรธ หลง ตัณหา ราคะ เป็นต้น

7. **ปัญญา** ความรู้เข้าใจหยั่งแยกได้ในเหตุผล ดีชั่ว คุณโทษ ประโยชน์ มิใช่ประโยชน์ ซึ่งมี 3 ระดับ คือ ปัญญาเกิดจากการสดับการเล่าเรียน, ปัญญาเกิดจากการพิจารณาหาเหตุผล และ ปัญญาเกิดจากการฝึกอบรมลงมือปฏิบัติ

อริยทรัพย์ทั้ง 7 นับว่าเป็นสมบัติที่น่าสะสมอย่างยิ่ง เพราะไม่ได้ทำให้เสียเวลาหรือเพิ่มภาระในการดำเนินชีวิตเลย ไม่ต้องระวังรักษาหาที่เก็บซ่อน พกพาไปไหนได้ตลอดเหมือนเป็นเงาตามตัว นำไปสู่ความสุขความเจริญ และที่สำคัญ ส่งเสริมสนับสนุนการหาทรัพย์ภายนอกให้ดำเนินสะดวกยิ่งขึ้นด้วย

จะมีก็เพียงเรื่องจาคะ การสละแบ่งปัน เท่านั้น ที่อาจทำให้คนตระหนี่ชนิดกาละแมเรียกพี่ หมากฝรั่งเรียกเพื่อน รู้สึกว่าทำยากลำบากใจเหลือเกิน แต่หากได้ลองสักครั้งสองครั้ง ก็คงรู้ว่าเป็นเรื่องง่ายยิ่งกว่ายี่นปากงับกล้วยเสียอีก และอาจทำให้ได้พบปรากฏการณ์ใหม่ที่ไม่เคยสัมผัสมาก่อนก็ได้ว่า การเป็น “ผู้ให้” นั้นสร้างความสุขทางใจได้ไม่แพ้การเป็น “ผู้รับ” แถมบ่อยครั้งยังรู้สึกเบาสบายปิติยิ่งกว่าด้วย หากเรื่องนี้ใครไม่เชื่อ ก็ต้องพิสูจน์ด้วยตัวเองนะ !

ก็ในเมื่อมีแต่ได้กับได้ ปิดประตูเสียทุกบานแล้ว ผู้มีปัญญาก็ควรรีบหันมาให้ความสำคัญ เร่งสะสม**ทรัพย์ภายใน**เหล่านี้กันได้แล้ว นับตั้งแต่วินาทีนี้เลยยิ่งดีใหญ่ เพราะหากรอให้เสียเวลานั้นนาน จะเหมือนปล่อยให้โอกาสทองให้หลุดลอยไป

หากเปรียบเทียบให้เห็นชัด ๆ ชีวิตของเราแต่ละคนตั้งแต่เกิด ก็เหมือนมี กระปุกออมสินติดตัวมาคนละ 2 ใบ หนึ่งเพื่อใช้สะสมทรัพย์ภายนอก และ อีกหนึ่งสำหรับทรัพย์ภายใน แต่คนส่วนใหญ่มักจะมุ่งเก็บตุนเฉพาะทรัพย์ ภายนอกจนล้นทะลักกระปุกแตก เป็นเหตุให้วิถีชีวิตวุ่นวายอึดอัด ซึ่งตรงข้าม กับเจ้าชายสิทธัตถะ ที่พระองค์มีทรัพย์ภายนอกล้นกระปุกมาตั้งแต่ประสูติ แต่กลับทรงสละทิ้งทั้งหมดโดยไม่เหลือเยื่อใย แล้วหันมาสะสมทรัพย์ภายใน จนเต็มกระปุกอีกใบ ได้สำเร็จเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในที่สุด

โอ้ ! อย่าได้คิดไปไกลขนาดนั้นเลย ฉันไม่ได้ต้องการให้ทุกคนบนโลก กระทำเหมือนพระพุทธองค์เพื่อมุ่งสู่การตรัสรู้หรือภาวะ ขอเพียงแค่ว่าตาม ความเป็นจริงในสิ่งที่พระองค์ตรัสสอน ก็นับว่าดีถมเถิดที่ขึ้นคอแล้ว

ทุกคนคงเคยได้ยินคำว่า “เผื่อเหลือเผื่อขาด” ที่หมายถึงเตรียมไว้ เผื่อขาดหรือไม่พอ มาตั้งแต่เด็กแล้ว แต่ทำไมคนส่วนใหญ่ถึงชอบเน้นหนัก ไปทางเผื่อเหลือจนเกินเหตุ โดยไม่สนใจเผื่อขาดกันบ้างเลย ก็ไม่รู้ ! ยกตัวอย่างเช่น คนที่มีทรัพย์เงินทองล้นหลาม ประเภทใช้ตั้งแต่วันทอด จนถึงไหลน 4 รุ่น 8 รอบก็ไม่หมด ยังทุ่มเทเวลาส่วนใหญ่ไปกับการเติมเงิน อยู่นั้นแหละ ทั้ง ๆ ที่รู้อยู่เต็มอกว่าเมื่อถึงวันอำลาโลก ก็ไม่สามารถนำติดตัว ไปได้เลยแม้แต่บัตรเดบิตสักใบเดียว

ในทางตรงกันข้าม อริยทรัพย์ทั้ง 7 ที่เป็นเหมือน*บัตรเครดิต* แต่ไม่ต้อง *รูดบิล* ๆ และไม่จำกัดวงเงิน เพราะตีเป็นมูลค่าไม่ได้ ซึ่งเป็นต้นทุนในภพ ชาติหน้าได้ ที่ยังขาดแคลนว่างโหว่อยู่นะ กลับละเลยไม่สะสมกัน... มันก็ *แปลกดีเนอะ* !

ฉันขอ**ย้ำตะเข็บ**อีกรอบว่า สิ่งที่เราชาวโลกชาวเรามุ่งมันมีไว้ ครอบครอง เพื่อให้เกิดความสุขสนุกสนาน เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่ อาศัย เงินทอง รถยนต์ เฟอ์ริเจอร์เคล็อนที่ ทั้งหลายนั้น จำกัดการให้ผล ล้นสุดเพียงชาตินี้ชาติเดียวเท่านั้นนะ เกิดชาติหน้าถ้ายังโชคดีได้เป็นสัตว์ ผู้เจริญอีก ก็ต้องมาดิ้นรนเสาะแสวงหากันใหม่ แต่สิ่งที่พระพุทธเจ้าทรง แนะนำให้ปฏิบัติ เช่น การให้ทาน **รักษาศีล เจริญภาวนา และอริยทรัพย์** ต่าง ๆ นั้น สามารถเป็น**ต้นทุนทางสังคม** หรือ*รางวัลชีวิต*ในชาติต่อ ๆ ไป **ได้ด้วย**

เรื่องแบบนี้ ถ้าไม่ห่วงกันจริงฉันไม่บอกซ้ำซากหรอก เพราะอาจ โดนตะโกนใส่หน้าว่างมฉายไร้สาระ แต่ถึงยังงี้ก็ขอสะกิดอีกทีว่า ไม่ว่าจะ เป็นพวก*เหลือกินเหลือใช้*หรือ*แค่พอกินพอใช้*ก็ตาม หากชีวิตนี้ไม่ลำบากขัดสน จนเกินเหตุแล้ว ก็ควรเลิกสะสมแบบ*เผื่อเหลือ*กับ*ทรัพย์ภายนอก*เสียที แล้ว รีบมาเติมเต็ม*เผื่อขาด*กับ*ทรัพย์ภายใน*ได้แล้ว เพราะเมื่อถึงเวลาฉุกฉุก จะ*ได้เผื่อเรียก*มาใช้ประโยชน์ได้ทันที่ว่างที่ใจ

อย่ามัวแต่ทำเป็นรู้แล้วเพิกเฉย ปล่อยให้ความไม่เชื่อในสิ่งที่ควรเชื่อ
ไม่ทำในสิ่งที่ควรทำ นำไปสู่ความไม่มีเครดิตติดตัวตั้งแต่ลืมตาดูโลกกันเลย
นะ เพราะเรื่องอริยทรัพย์หรือทรัพย์อันประเสริฐ ที่ฉันนำมาแยมให้ฟังนี้
เป็นสมบัติเฉพาะตัวแบบว่าใครทำใครได้นะ ถึงแม้อยากจะแบ่งปันให้เพียงใด
ก็ทำไม่ได้เสียด้วยสิ !

มา ปมาทมนุญฺญเขต
มา กามรตีสถํ
อปฺปมตฺโต หิ ฉายนฺโต
ปฺปโปติ วิปลํ สุขํ

พวกเธออย่ามัวประมาท
อย่ามัวเอาแต่สนุกยินดีในกามคุณอยู่เลย
ผู้ไม่ประมาท เพ่งพินิจตามเป็นจริงเท่านั้น
จึงจะบรรลุถึงความสุขอันไพบูรณ์ได้

เกมช่อนหา ขนานแท้

เมื่อสามสี่สิบปีก่อน ยุคที่เครื่องเล่นเกมนินเทนโด เพลย์สเตชัน ยังไม่เกิดขึ้นบนโลกวุ่นวายใบนี้ หนึ่งในเกมที่เด็กไทยส่วนใหญ่นิยมเล่นกันก็คือ ซ่อนหาหรือโป่งแปะ* ซึ่งไม่ต้องไปซื้อหาอุปกรณ์การเล่นให้ยุ่งยากเสียสตางค์แพง ๆ เลย เพราะเน้นการใช้สายตา การสังเกต หู การฟัง และสถานที่หลบซ่อนเป็นหลัก โดยมีผู้เล่น 2 ฝ่าย คือ “ผู้หา” และ “ผู้ซ่อน” วิธีการเล่นก็ง่าย ๆ คือ...

หากมีพื้นที่กว้างมาก ผู้เล่นทั้งหมดจะตกลงกันก่อนว่าห้ามซ่อนเกินเขตที่กำหนด ผู้ใดทำผิดกติกาจะต้องเป็นผู้หาแทน จากนั้นจึงดำเนินการเลือกผู้ที่จะเป็นผู้หา แล้วจึงเริ่มเล่น ผู้หาจะต้องปิดตา ก่อนโดยใช้มือปิดหรือหันหน้าเข้าหาเสา ต้นไม้ ผนัง ฯลฯ บางครั้งผู้หาอาจนับ 1-10 เพื่อเป็นการให้เวลาแก่ผู้ซ่อน และผู้ที่เป็นผู้ซ่อนอาจร้องว่า “ปิดตาไม่มีด สารพิษเข้าตา พ่อแม่ทำนาได้ข้าวเม็ดเดียว” ก็ได้

สักพักผู้หาจะถามว่า “เอาหรือยัง ?” หากผู้ซ่อนตอบว่า “ยัง” ผู้หา ก็จะต้องปิดตาต่อ จนกว่าผู้ซ่อนจะตอบว่า “เอา” จึงเปิดตาแล้วเริ่มเดินหาผู้ซ่อนตามจุดต่าง ๆ เมื่อพบผู้ซ่อนคนใดจะต้องพูดว่า “โป่ง...(ชื่อผู้ที่พบ)” ผู้ซ่อนจะต้องออกมาจากที่ซ่อน ผู้หา ก็จะหาคนอื่นต่อไปจนครบทุกคน ขณะหา ถ้ามีผู้ซ่อนคนใดเอามือแตะตัวผู้หาได้แล้วร้องว่า “แปะ” ก็ต้องเริ่มเกมใหม่ โดยผู้หาคนเดิมต้องทำหน้าที่หาอีกรอบ เมื่อหาได้ครบแล้ว ผู้ถูกพบคนแรกจะต้องเป็นผู้หาแทน

* ขอขอบคุณข้อมูลจาก มูลนิธิเด็ก, ไทยกู๊ดวิวดอทคอม (www.thaigoodview.com) และ คลังปัญญาไทย (www.panyathai.or.th)

ซ่อนหา นับว่าเป็นเกมที่นิยมมากในสมัยนั้น ฉันทเองก็ชอบเล่นกับเพื่อน ๆ เป็นประจำไม่รู้เบื่อ และสิ่งที่เด็ก ๆ จะได้ประโยชน์จากการเล่นก็คือ...

1. ฝึกให้เป็นคนช่างสังเกต (ตาไว)
2. ฝึกจับทิศทางของเสียงที่ได้ยิน (หูไว)
3. ฝึกให้รู้จักการประเมินสภาพแวดล้อม (คาดเดาสถานที่ซ่อนตัวของผู้ซ่อน)
4. ฝึกให้มีสติในอิริยาบถ (เคลื่อนไหวอย่างเบาที่สุด เพื่อไม่ให้ผู้หาได้ยินหรือหาพบ)
5. ฝึกให้มีความระมัดระวัง คิดอย่างรอบคอบ (รู้จักหากลยทุกในการซ่อนตัว)

ในโลกของความเป็นจริง ทุกสรรพสิ่งก็มักจะมีอะไรซ่อนอยู่ให้เราค้นหาได้เสมอ เช่นเดียวกับความที่พระผู้มีพระภาค ตรัสกับพระอานนท์ ตอนหนึ่งว่า “...**ชราธรรม** (ความแก่) **ย่อมมีในความเป็นหนุ่มสาว พยาธิธรรม** (ความเจ็บไข้) **ย่อมมีในความไม่มีโรค มรณธรรม** (ความตาย) **ย่อมมีในชีวิต...**”

หากเราลองทบทวนพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งในอดีต ปัจจุบัน รวมถึงอนาคตด้วย ก็จะพบว่า มีสิ่งที่เรียกว่า “ภาวะซ่อนเร้น” ที่เรามักมองข้ามไปอยู่เสมอ ยกตัวอย่างเช่น...

1. **มีความหวังซ่อนอยู่ในความรัก** ก่อนแต่งงานกัน บ่าวสาวต่างก็หวังว่าคู่ของตนจะดีเสมอต้นเสมอปลาย (ไม่ปองกลาง) จะรักเดียวใจเดียว (ไม่โรเนียวหลายครั้ง) เคยหวานอย่างไรก็จะเฝ้ายมอยู่อย่างนั้น ซึ่งมันเป็นไปได้ แม้จะร้องเพลงรักไม่ยอมเปลี่ยนแปลงทุกวี่วันก็ตาม เพราะคนเรา ย่อมเปลี่ยนไปไม่เวลาใดก็วันหนึ่ง เมื่อมีความหวังก็ต้องเผื่อใจไว้ให้กับ ความผิดหวังด้วยนะ จะได้ไม่ต้องมานั่งชี้ซ้ำกะหล่ำปลี ในภายหลัง

2. **มีผลประโยชน์ซ่อนอยู่ในการให้** เช่น มีคนไม่รู้จักเสนอเอา สลากกินแบ่งรางวัลที่ 1 มาแลกกับเงินเพียงไม่กี่แสน หรือเอาโฉนดที่ดิน มาแลกกับทองเส้นเดียว นักธุรกิจสนับสนุนเงินให้พรรคการเมือง คุณผู้ชาย ซื้อเสื้อสายเดี่ยวให้สาวใช้ สีกาถวายหนังสือประเภทช่องทางทำกิน-สู้แล้วรวย ให้พระสงฆ์ เป็นต้น

3. **มีภาระซ่อนอยู่ในสมบัติ** ไม่ว่าจะ เป็น บ้านเรือน ที่ดิน รถยนต์ โทรทัศน์ นาฬิกา เสื้อผ้า กระเป๋า อุปกรณ์ไฮเทคตระกูลไอ้ทั้งหลาย รวมถึง ไอ้เลิฟยูด้วย จะต้องมีการดูแลทะนุถนอม รักษาซ่อมแซม ป้องกัน ไม่ให้เกิดความเสียหายหรือสูญเสีย ซ่อนอยู่ในสมบัติที่ได้ครอบครองทุกชิ้น บางรายการก็อาจมีภาระดอกเบี้ยชุกมาด้วยซ้ำ

4. **มีความรับผิดชอบซ่อนอยู่ในตำแหน่ง** คนส่วนใหญ่ชอบไขว่คว้า หาตำแหน่ง แต่ขาดความรับผิดชอบ เช่น อยากรับเป็นพ่อแม่แต่ไม่มีเวลาดูแล ลูก จนมีคำตำหนิยอดฮิตว่า “พ่อแม่ไม่สั่งสอน”, อยากรับเป็นรัฐมนตรีแต่

ไม่เคยสร้างผลงานเลย ขนาดได้ตำแหน่งมาเป็นปี ชาวประชายังไม่รู้จัก ชื่อแซ่, อยากรับเป็นนายก ฯ แต่ไม่กล้าจัดการข้าราชการเกียร์ว่าง ปราบปราม ทูจริตคอร์รัปชั่น... อย่างนี้ไม่รู้ว่าจะมีตำแหน่งไปทำอันหยั่งก้า ?

5. **มีความโลภซ่อนอยู่ในความร่ำรวย** พุทธวจนะกล่าวว่า “แม้ เงินตราจะไหลมาดังท่าฝน ความอยากของคนก็หาอ้อมไม่...” จึงไม่แปลก ที่นักธุรกิจผู้ร่ำรวยล้านฟ้า ยังพยายามเขยิบมาเป็นนักการเมือง แล้วขยัน สรรค์สร้างโปรเจกต์ใหม่ ๆ เพื่อกินค่าหัวคิว หรือไม่ก็รับเหมาเสียเองจะได้ ไม่ต้องไปแบ่งใคร ส่วนใหญ่แล้วประโยชน์ที่เกิดกับประชาชน มักไม่คุ้มกับ เงินภาษีที่ต้องเสียไปเลยสักนิดเดียว

6. **มีโอกาสซ่อนอยู่ในวิกฤต** ทุกครั้งที่เกิดเรื่องราวไม่คาดฝัน หาก ไม่มัวจมปลักอยู่กับความทุกข์ ท้อแท้สิ้นหวัง แต่รู้จักตั้งสติ แล้วเดินหน้า ใช้ปัญญาแก้ปัญหา ก็จะพบทางออกที่ไม่มีป้ายบอกเสมอ อย่างเช่น นิค วูจิชิค (Nick Vujicic) ชาวออสเตรเลียที่เกิดมาโดยไร้แขนขา และมีเพียง ซี่นื้อเล็ก ๆ เท่านั้นที่ยื่นมาจากโคนขาซ้าย แต่จิตใจของเขายิ่งใหญ่น่า ยกย่องอย่างยิ่ง นอกจากจะไม่น้อยใจในความพิการที่มีมาแต่กำเนิดแล้ว เขายังเดินทางไปหลายประเทศทั่วโลก เพื่อให้กำลังใจคนนับล้านที่มีร่างกาย ปกติด้วย

7. **มีบทเรียนซ่อนอยู่ในความผิดพลาด** โบราณท่านว่า “ผิดเป็นครู” แต่ยังใช้ได้ดีกับทุกยุคสมัย ไม่มีใครที่ประสบความสำเร็จโดยไม่ผ่านการทำ

ผิดพลาดหรือขณะ ฉะนั้น เมื่อผิดแล้วอย่าซ้ำเติมตัวเอง หรืออย่ามัวหาข้อแก้ตัว แต่ควรรีบแก้ไขปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นดีกว่า เหมือนอย่างโทมัส อัลวา เอดิสัน (Thomas Alva Edison) นักประดิษฐ์และนักธุรกิจชาวอเมริกัน ที่กว่าจะสร้างระบบผลิตแจกจ่ายกระแสไฟฟ้า และยึดอายุการใช้งานของหลอดไฟได้สำเร็จ เขาเคยทำการทดลองผิดพลาดจนเกิดไฟไหม้ ถูกบิดาทำโทษต่อหน้าสาธารณชนมาแล้ว ถ้าเขาหยุดอยู่เพียงแค่นั้น กลางคืนบนโลกจะสว่างไสวยาวนานขนาดนี้หรือ ?

8. **มีศัตรูซ่อนอยู่ในชัยชนะ** เข้าทำนองสุภาษิต “แพ้เป็นพระชนะเป็นมาร” และพุทธวจนะที่ว่า “ผู้ชนะย่อมก่อเวร ผู้แพ้ย่อมเป็นทุกข์ พระซีณาสพ (พระอรหันต์) ผู้สงบระงับ ละความชนะความแพ้ได้แล้ว ย่อมอยู่เป็นสุข” โดยมากผู้ชนะจะรู้สึกกระหึ่มยี้มย่อง แต่หารู้ไม่ว่าได้ก่อร่างสร้างศัตรูขึ้นโดยอัตโนมัติแล้ว ทางที่ดีควรชนะแบบ Win-Win ที่ชุนวู (ผู้เขียนตำราพิชัยสงคราม ซึ่งมีอิทธิพลมากของประเทศจีน) กล่าวไว้ว่า “ชัยชนะที่ยิ่งใหญ่ที่สุด คือ ชัยชนะที่ผู้แพ้ มิได้ตระหนักว่าตนเองพ่ายแพ้” หรือให้ดีกว่านั้นก็ต้อง “ชนะใจตนเอง” รับรองเป็นที่สุดของที่สุดเลยเหียวหละ

9. **มีความกดดันซ่อนอยู่ในความสำเร็จ** พ่อแม่สมัยนี้มักเคี่ยวเข็ญให้ลูกเป็นคนเก่งจนเกินเหตุ เริ่มเรียนพิเศษตั้งแต่ชั้นอนุบาลกันเลย เมื่อผลการเรียนออกมาได้เกรด 4 ก็จะมีภูมิอกภูมิใจนักหนา แต่หารู้ไม่ว่ากำลังสร้างแรงกดดันให้ลูกทางอ้อม จึงไม่น่าแปลกใจที่เด็กเรียนดีส่วนใหญ่ เมื่อทำคะแนนสอบไม่ได้ดังหวังหรือเอ็นทรานซ์ไม่ติด จะรู้สึกเครียดจัด บางคน

ก็หาทางออกโดยการฆ่าตัวตาย หรือไม่ก็ทำเรื่องร้ายแรงจนผู้ใหญ่ว่าไม่ถึงทางที่ดีน่าจะสอนให้เด็กรู้จักตั้งใจทำอะไรให้ แล้วปล่อยวางผลมากกว่านะ !

10. **มีความสุขซ่อนอยู่ในความพอเพียง** การที่จะสรุปว่า คนรวยมีความสุขมากกว่าคนจนนั้น ไม่จริงเสมอไปหรอก เพราะดูจากผลสำรวจ *ความสุขมวลรวมประชาชาติ (Gross National Happiness หรือ GNH)* ของชาวภูฏานดูสิว่ามีมากกว่าผู้คนในประเทศตะวันตกขนาดไหน ลองถามตัวเองดูซิว่าชาวลาว เวียดนาม ไทย ใครมีความสุขมากกว่ากัน ? คำตอบจะเป็นตัวชี้วัดว่าความสุขแท้จริงนั้นเกิดจากใจ มิใช่เงินทองวัตถุที่หลายคนเข้าใจดังคำกล่าวที่ว่า “...ความไม่มีโรคเป็นลาภอย่างยิ่ง ความสันโดษเป็นทรัพย์อย่างยิ่ง ความคุ้นเคยเป็นญาติอย่างยิ่ง นิพพานเป็นสุขอย่างยิ่ง...”

ขอแจกแจงเพียงเท่านี้พอนะ ที่จริงยังมีอีกเพียบ เช่น มีสุขซ่อนอยู่ในทุกข์ มีได้ซ่อนอยู่ในเสีย มีง่ายซ่อนอยู่ในยาก มีความรุ่งเรืองอยู่ในความรุ่งเรือง มีพฤติกรรมแย่ ๆ ในคนภาพลักษณ์ดี มีมะเขือเทศซ่อนอยู่ในตำรวจ มีแดงโมเฝ้าอยู่กับทหาร มีคลอเรสเตอรอลหลบอยู่ในกะทิ มีมันหมูปนอยู่ในขนมจีบกุ้ง มีสนิมแอบอยู่ใต้ฝาน้ำอัดลม มีภาษีมูลค่าเพิ่มบวกอยู่ในราคาสินค้า มีกำไรซ่อนอยู่ในเทศกาลลดแลกแจกแถมอื่น มีความฉิบหายรออยู่ในการพนัน มีทารกน้อยขดตัวอยู่ในครรภ์เจ้าสาว(บางคน) เป็นต้น

หากใครไม่เคยเล่นเกมซ่อนหาขนาดนี้เพื่อหาภาวะซ่อนเร้น ที่ฉันทนำมาบอกเล่าเก้าสิบนี้ ก็น่าจะลองเล่นดูบ้างนะ เพราะเล่นง่าย กตีกาก็

ไม่มี ไม่ต้องใช้อุปกรณ์ใด ๆ ด้วย เล่นคนเดียวก็ยังได้ ทั้งสนุกและมีประโยชน์มาก นอกจากจะฝึกให้เป็นคนช่างสังเกต ละเอียด รอบคอบแล้ว ยังทำให้เห็นและเข้าใจชีวิตตามความเป็นจริง ไม่มองโลกมองคนในแง่ร้ายหรือดีจนสุดโต่งเกินไปด้วย

วันหนึ่ง เมื่อผู้เล่นเล่นจนชำนาญก้าวหน้าถึงระดับ Advanced ขนาดได้พบคุณค่าที่ซ่อนอยู่ในการเกิดเป็นคนแล้ว ก็อาจทำให้ชีวิตเดินเข้ามาถึงจุดเปลี่ยน จากที่เคยสนุกสนานเมามันกับการได้ มี เป็น โลก โกรธ หลง ยึดมั่นถือมั่น เบียดเบียนไปทั่ว ก็อาจจะรู้จักลด ละ เลิก วางอัตตาตัวตน เห็นอกเห็นใจผู้อื่น เริ่มมุ่งมั่นประพฤติดี ปฏิบัติชอบ ตั้งใจที่จะไม่ทำความชั่วทั้งปวง บำเพ็ญแต่ความดี ทำจิตของตนให้ผ่องใส ดังคำสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย ก็เป็นไปได้

แม้ขึ้นชื่อว่า “คน” โดยส่วนใหญ่แล้ว มักจะชอบสนุกสนานกับการกวนสิ่งต่าง ๆ ให้กระจายมากกว่าการทำสิ่งใด แต่อย่างไรก็คงจะพอมีความคิดอยากพัฒนาตัวเอง ซ่อนอยู่ในพฤติกรรมเหล่านี้บ้างหรอกน่า...ว่ามั๊ย ?

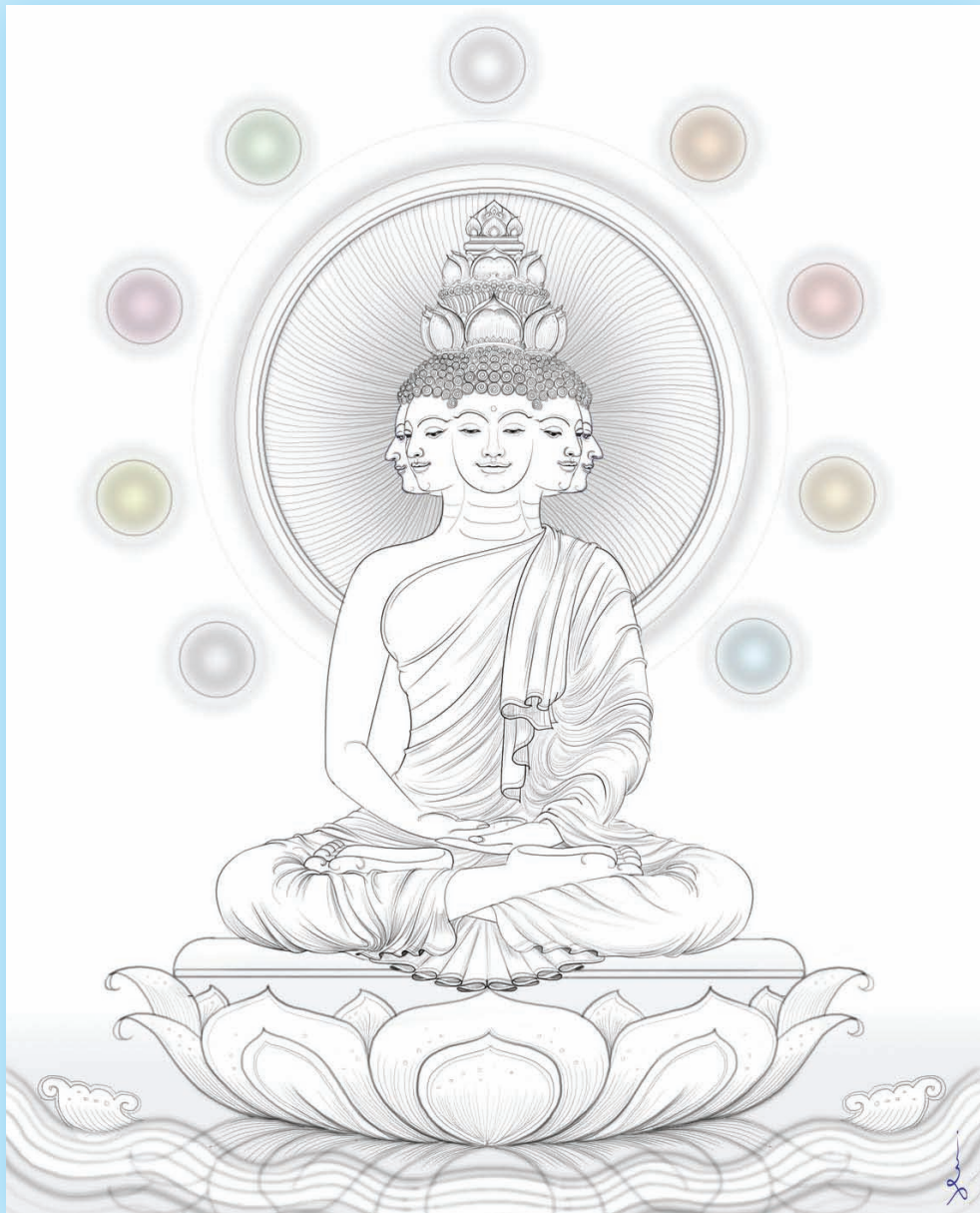
โยคา เว ชายตี ฐิริ

อโยคา ฐิริสงขโย

เอตต์ เทวธา ปถิ ฌตฺวา ภวาย วิภวาย จ เมื่อรู้ทางเจริญและทางเสื่อมของปัญญาแล้ว
ตถตฺตานัน นิเวเสยฺย ยถา ฐิริ ปวฑฺฒติ ควรจะทำตนโดยวิถีทางที่ปัญญาจะเจริญ

ปัญญาเกิดมิได้ เพราะตั้งใจพินิจ

เสื่อมไปเพราะไม่ได้ตั้งใจพินิจ

ศิลปิน: ม.ล.เสกสม เกษมสันต์

สังคม อุปาทาน

เรื่องมีอยู่ว่า *... แมวกับม้า (ไม่ใช่แมวกับมาร์คนะ) รู้จักกันมาเกือบ 10 ปีแล้ว แต่เพิ่งได้ตัดสินใจย้ายมาอยู่ด้วยกันเมื่อ 3 ปีก่อน ตลอดเวลาที่ผ่านมาทั้งคู่ไม่เคยได้ไปเที่ยวต่างประเทศด้วยกันเลย กระทั่ง 2 เดือนที่แล้ว จึงได้วางแผนที่จะไปญี่ปุ่นกัน และได้จองโปรแกรมไว้กับบริษัททัวร์แห่งหนึ่ง

แต่แล้วในวันเดินทาง ก่อนที่จะออกจากบ้าน แมวเกิดอาการปวดท้องอย่างแรงและอาเจียนออกมา ม้าจึงตัดสินใจพาแมวไปโรงพยาบาล หมอบอกว่า แมวมีอาการจากอาหารเป็นพิษ ควรกินยาและพักผ่อนที่บ้าน ม้ารู้สึกโกรธแมวอย่างมากที่ทำให้ผิดหวัง โดยคืนก่อนเดินทาง แมวไปสังสรรค์กับเพื่อน ๆ และกลับบ้านตอนตี 2

ระหว่างที่นั่งรอจ่ายยา ม้าก็ต่อว่าแมวด้วยเสียงดังว่า “เธอเป็นอย่างนี้อยู่เรื่อยเลย ไม่ต้องมาแก้ตัวอีก ฉันเบื่อแล้วนะ”

เพื่อเป็นการทดสอบความสามารถในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เมื่ออ่านจบแล้ว ฉันอยากให้เธอลองตอบคำถามต่อไปนี้ หากข้อใดที่ตรงกับความเห็นของตัวเอง ก็ให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใช่เลย... ประเด็นจะได้รู้กันว่าใครแม่นยำขนาดไหน เพื่อความซัวร์จะกลับไปอ่านอีกรอบก็ได้นะ

* ขอขอบพระคุณอาจารย์สุพร รุจิราวรรณ เป็นอย่างสูง ที่ท่านอนุญาตให้นำแบบทดสอบดี ๆ จากการอบรมเสริมสร้างภาวะผู้นำของชมรมสายใยความหวังผู้ช่วย ที่จัดโดยสมาคมผู้วิจัยและผลิตเภสัชภัณฑ์ (พรีม่า) มาแบ่งปัน ซึ่งฉันได้เปลี่ยนแปลงชื่อและเรียบเรียงตัดแปลงบางคำใหม่ ด้วยการคิดเองเออเองว่าเหมาะสมแล้ว

	อ่านแล้ว สรุปได้ว่า...	ใช่เลย
1	หนุ่มสาวคู่นี้รู้จักกันมาเกือบ 10 ปีแล้ว	
2	ทั้งแมวและม้า ไม่เคยมีโอกาสได้ไปต่างประเทศ	
3	แม้ว่าจะเป็นแฟนกัน แต่ทั้งคู่ไม่เคยได้ไปเที่ยวต่างประเทศด้วยกัน	
4	แมวโกรธม้าอย่างมาก ที่ทำให้ไม่ได้ไปญี่ปุ่น	
5	แมวมักเที่ยวกับเพื่อน ๆ จนกลับบ้านดึกเป็นประจำ	
6	แมวเป็นผู้ชายที่ไม่รับผิดชอบ	
7	แมวกับม้า น่าจะอยู่ด้วยกันต่อไปได้ไม่นานนัก	

มีใครไม่กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องใช่เลยบ้างยกมือขึ้นซิ... ใ้อโฮ ! ฉันขอคารวะ พร้อมยกนิ้วโป้งโค้งศิระษะงาม ๆ ให้เลย ส่วนใครที่พลาดกา ✓ แม้เพียงข้อเดียว ก็ขอให้รู้ไว้เลยว่า ได้คิดเองเออเอง เบ็ดเสร็จเรียบร้อยโรงเรียนจีนแล้ว ที่เป็นเช่นนั้นก็เพราะ...

1. ไม่มีประโยคใดที่บอกว่าแมวกับม้าเป็นหนุ่มสาว ทั้งคู่จึงอาจเป็นผู้ชายหรือผู้หญิง หรือเป็นผู้สูงอายุก็ได้
2. ทั้งคู่ไม่เคยได้ไปเที่ยวต่างประเทศด้วยกันเลย ไม่จำเป็นต้องหมายถึง ทั้งคู่ไม่เคยมีโอกาสได้ไปต่างประเทศ
3. (เช่นเดียวกับข้อ 1.) ไม่มีประโยคใดที่บอกว่าแมวและม้าเป็นแฟนกันเลย

4. ม้าต่างหากที่โกรธแวมวอย่างมาก และต่อว่าแมวด้วยเสียงดัง (อี๋!!!!)

5. คำพูดที่ว่า “เธอเป็นอย่างนี้อยู่เรื่อยเลย” ไม่จำเป็นต้องหมายถึง การกลับบ้านดึกเป็นประจำหรอก อาจเป็นเรื่องชอบทำให้ผัดแผ่น หรือชอบกินเกินพอดี จนต้องปวดท้องบ่อย ๆ ก็ได้

6. ไม่มีประโยคใดที่บอกว่าแมวเป็นผู้ชาย และแมวก้อาจจะมีความรับผิดชอบเป็นบางเรื่อง ก็ได้

7. ไม่มีใครบอกได้หรอก เพราะเป็นเรื่องอนาคต เรื่องวิบากกรรม มีตัวแปรเยอะแยะ เอาแน่เอาอนไม่ได้ (เค้าอาจจะมีสัญญาณใจกันก็ได้... ใครจะรู้!)

จากตัวอย่างที่นำมาทดสอบ จะเห็นได้ชัดว่า แม้ข้อความเพียงไม่กี่บรรทัด และบางคนก็อ่านซ้ำไม่น้อยกว่า 2 รอบ ยังพลาดตีความ ผิดพลาดได้ ถ้าเกิดสมมุติว่าเรื่องแมวกับม้านี้ ได้เป็นข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์จริง ๆ หลายคนก็คงปักใจเชื่อว่า แมวเป็นอย่างนั้น (ชายหนุ่ม ไม่ได้เรื่อง ไม่รับผิดชอบ ฯลฯ) ม้าเป็นอย่างนี้ (หญิงสาว น่าสงสาร น่าเห็นใจ ที่หลงไปคบกับคนอย่างแมว ฯลฯ) และก็จะจดจำไว้ในความทรงจำเช่นนั้นตลอดไป

ท่ามกลางข่าวสารยุคไอทียูที เอ็งที่ข้าที เมื่อใดก็ตามที่เราได้เห็น ได้ยิน รับรู้รับฟัง เรื่องราวเหตุการณ์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะจากโทรทัศน์ วิทยุ

หนังสือพิมพ์ นิตยสาร อีเมล เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ เอสเอ็มเอส ฯลฯ แทบไม่เคยมีสักครั้งที่เราคิดจะตรวจสอบหาข้อเท็จจริง แต่มักรีบด่วนสรุปด้วยอุปาทาน คือนึกเอาเองแล้วยึดมั่นถือมั่นว่าจะต้องเป็นอย่างนั้น ๆ เรื่องใดที่ตรงกับความรู้สึกนึกคิดของเรา ก็จะฟันธงว่าใช่เลย ซึ่งไม่ต่างจากเรื่องคนตาบอดคลำช้าง ที่เคยเกิดขึ้นมาแล้วในอดีตกาลนานโพ้น โดยจะขอนำมาเล่าย่อ ๆ ดังนี้

เรื่องมีอยู่ว่า... สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคเจ้าประทับอยู่ ณ พระเชตวันมหาวิหาร ในกรุงสาวัตถี ได้มีสมณพราหมณ์ปริพาชกผู้มีลัทธิแตกต่างกัน ยึดถือความเห็น ความพอใจ ความชอบใจ แตกต่างกัน แต่ละพวกมีวาหะความเห็นแตกต่างกันเป็น ๑๐ อย่าง คือ

โลกเที่ยง - ไม่เที่ยง - มีที่สุด - ไม่มีที่สุด,

ชีพ (ชีวิต) กับ สรีระ (ร่างกาย) เป็นอย่างเดียวกัน - แตกต่างกัน,

สัตว์ตายแล้วยังต้องเกิดอีก - สูญ - เกิดอีกก็มี สูญก็มี - ไม่ต้องเกิดอีกก็มี เกิดอีกก็มี

แล้วก็เกิดบาดหมาง ทะเลาะวิวาท พุดจากระทบกระเทียบกันว่า อย่างนี้เป็นธรรม อย่างนี้มีใช้ธรรม ธรรมต้องเป็นอย่างนี้ อย่างอื่นหาเป็นความจริงไม่

เข้าวันหนึ่ง จึงมีภิกษุจำนวนมาก ไปเข้าเฝ้าและกราบทูลเรื่องดังกล่าว ต่อพระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์จึงตรัสว่า... “ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เรื่อง เคยมีมาแล้ว มีพระราชาพระองค์หนึ่ง ตรัสสั่งให้พนาย * คนหนึ่งไปบอก ให้คนตาบอดทั้งหมดในกรุงสาวัตถีมาประชุมกัน แล้วให้นำช้างมาให้ พวกคนตาบอดคลำ โดยให้แต่ละพวกคลำที่อวัยวะใดอวัยวะหนึ่งของช้าง แล้วพระราชาก็ตรัสถามว่า ช้างมีรูปร่างเป็นอย่างไร ?

พวกที่คลำหัวช้าง ก็กราบทูลว่า ช้างมีรูปร่างเหมือนหม้อ
พวกที่คลำหูช้างก็ว่าเหมือนกระดิ่ง
ที่คลำงาก็ว่าเหมือนผาด (เหล็กสำหรับสวมหัวหมูเครื่องไถ)
คลำวงว่าเหมือนงอนไถ
คลำตัวว่าเหมือนฉางข้าว
คลำเท้าว่าเหมือนเสา
คลำหลังว่าเหมือนครกตำข้าว
คลำโคนหางว่าเหมือนสากตำข้าว
คลำปลายหางว่าเหมือนไม้กวาด

แล้วคนตาบอดเหล่านั้นก็ได้ทู่เมียงกันว่า ช้างมีรูปร่างอย่างนี้ ไม่ใช่อย่างนั้น ช้างไม่ใช่เป็นอย่างนั้น แต่มีรูปร่างอย่างนี้ จึงทำให้พระราชาทรงพระสรวลด้วยความขบขัน...

* เป็นคำที่ขุนนางผู้ใหญ่เรียกผู้ตั้งอยู่ในบังคับตน

เมื่อตรัสเล่าจบแล้ว พระพุทธเจ้าก็ทรงเปล่งพระอุทานว่า... สมณพราหมณ์พวกหนึ่งไม่รู้จริง ยึดมั่นในความเห็นผิด แล้วก็มาวิวาทกันและกัน เหมือนพวกคนตาบอดคลำช้าง นั่นเอง

ล่วงมาถึงปัจจุบัน ก็มีเรื่องในทำนองเดียวกัน เล่าขาน ณ ดินแดนที่ผู้คนเต็มไปด้วยความแตกแยก ให้ได้ยินได้ฟังกัน ดังนี้

เรื่องมีอยู่ว่า... สมัยหนึ่งได้มีประชาชนผู้มีอุปาทานแตกต่างกัน ยึดถือความเห็น ความพอใจ ความชอบใจ แตกต่างกัน แต่ละพวกมีวาตะความเห็น แตกต่างกันอย่างมา แต่ขอยกมาเพียง 15 อย่าง คือ

1. เลือกตั้งทั้งที่ต้อง**ริบชวยโอกาส** ไม่ว่าจะซื้อเสียง แจกเงิน ชนคนไปลงคะแนน หรือฆ่าหัวคะแนนฝ่ายตรงข้าม ก็จะทำ เพื่อให้พวกข้าได้มีเสียงข้างมากเข้าสภา
2. เลือกตั้งทั้งที่ต้อง**บริสุทธิ์ยุติธรรม** ถ้าเริ่มต้นอย่างไม่ถูกต้องชอบธรรม ก็ไม่ถือว่าเป็นประชาธิปไตย
3. เลือกตั้งทั้งที่ต้อง**ได้ผลประโยชน์** ใครให้เงิน ให้ประโยชน์ ข้าก็เลือกคนนั้นแหละ
4. เลือกตั้งที่**ข้าก็ไม่สนใจ** เสียเวลา เลือกไปก็เท่านั้น ข้าขอทำมาหากินดีกว่า !
5. พรรคที่มี**ส.ส.มากที่สุดเท่านั้น** จึง**จัดตั้งรัฐบาลได้** เพราะประชาธิปไตย

ยึดถือเอาเสียงข้างมากเป็นใหญ่

6. พรรคที่มีส.ส.รองลงมา ก็จัดตั้งรัฐบาลได้ หากรวบรวมเสียงข้างมากได้ก่อน เพราะกฎหมายเปิดโอกาสให้ทำได้ และก็เคยมีตัวอย่างมาแล้วในอดีต

7. ใครจัดตั้งรัฐบาลก็ได้ แต่ต้องซื่อสัตย์สุจริต เพราะถ้าเข้ามาบริหารประเทศแล้ว มุ่งแต่คตโกง คอร์รัปชั่น สับเปลี่ยนโยกย้ายข้าราชการ แก่กฎหมายเอื้อประโยชน์ตนเองและพวกพ้อง ทำให้ประเทศชาติเสียหาย ก็ต้องขับไล่ให้ออกไป แล้วจัดเลือกตั้งใหม่ เพื่อว่าจะได้คนดี ๆ เข้ามาบ้าง

8. ใครจัดตั้งรัฐบาลก็ได้ ถ้าเข้าได้ผลประโยชน์ คนเราต้องรู้จักเอื้อเพื่อเอื้อแก่กันบ้าง จะอึดอยู่ฝ่ายเดียวแล้วให้ผู้อื่นหิวกระหายได้อย่างไร เป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้องเลยเชียว

9. ใครจัดตั้งรัฐบาลเข้าก็ไม่สน เสียเวลา สนไปก็เท่านั้น ข้าขอทำมาหากินดีกว่า !

10. หากพวกเข้าไม่ได้เป็นรัฐบาล แก่ก็อย่าหวังอยู่เป็นสุข ต้องทำให้เกิดความวุ่นวาย เพื่อจะได้หมดความชอบธรรมในการบริหารประเทศ ต้องยุบสภาเท่านั้น แล้วจัดเลือกตั้งใหม่ เพื่อว่าพวกเข้าจะได้เข้ามาบริหารแทน

11. หากพวกเข้าไม่ได้เป็นรัฐบาล ก็ไม่ใช่ประชาธิปไตย เพราะประชาธิปไตย ยึดถือเอาเสียงข้างมากเป็นใหญ่อะ !

12. หากพวกเข้าไม่ได้เป็นรัฐบาล เข้าก็ไม่ได้ผลประโยชน์ อย่างนี้ ต้องร่วมด้วยช่วยกันก่อนความวุ่นวาย เพื่อสำเร็จผล ข้าจะได้สตางค์มาใช้จ่าย หากไม่สำเร็จ ก็ยังพอจะมีอะไรติดไม้ติดมือกลับบ้าน

13. รีบก่อนความวุ่นวายเลย ข้าจะได้ประโยชน์ ต้องรู้จักแปลงวิกฤติ

บ้านเมืองให้เป็นโอกาสของตัวเอง ใครว่าจ้างอะไรข้าทำหมด จะกิดขวางบุก ยึด ยิง ทูบ เผา ทำลายให้วอดวายยังงี้ก็ได้ เดี่ยวจัดให้ !

14. อย่าก่อนความวุ่นวายเลย สมานฉันท์กันดีกว่า เพราะจะดี-ชั่ว, ถูก-ผิด, ขาว-ดำ เราก็ต้องอยู่กันไปอีกนานในบ้านหลังนี้ ท่องคำว่า “ขันติอย่าขันแตก” อดทนไว้เป็นดีที่สุด

15. วุ่นวายขนาดนี้ ข้าไม่สนไม่ได้แล้ว เพราะเศรษฐกิจย่ำแย่ การท่องเที่ยวตกต่ำ หนี้ก็ร่วงเอ้าร่วงเอา ข้าทำมาหากินฝืดเคืองนะเพีย !

แล้วผู้มีอุปาทานเหล่านั้นก็เกิดบาดหมาง ทะเลาะวิวาท พุดจากระทบกระเที้ยกันว่า อย่างนี้เป็นเลือกตั้ง อย่างนี้มีใช้เลือกตั้งประชาธิปไตยต้องเป็นอย่างนี้ อย่างอื่นหาเป็นประชาธิปไตยไม่ จึงทำให้พระราชาทรงพระ...ด้วยความ... (คงคิดกันเองได้นะ !)

เข้าวันหนึ่ง จึงมีนาย ก. ผู้ได้ชื่อว่ามีอำนาจอันชอบธรรมเหนือใคร เกิดมีไอเดียบังเสนอแผนปรองดองขึ้นมา เพื่ออุดรอยรั่วประสานรอยร้าว เสริมสร้างความสมัครสมานสามัคคีของคนในชาติขึ้น แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นจะได้ผลหรือไม่เพียงใด ก็ขึ้นอยู่กับผู้คนทุกหมู่เหล่ามุ่งกักในดินแดนวิวาทนั่นเองว่าจะร่วมมือร่วมใจกันเพื่อให้เกิดความสงบสุขขึ้นหรือไม่ ?

หากจะว่ากันตามหลักแห่งเหตุและผลแล้ว ตราบใดที่ผู้คน ประชาชนทุกสาขาอาชีพ ทุกระดับในสังคมอุปาทานนั้น ยังมุ่งเอาแต่ประโยชน์ส่วนตน และพรรคพวกเป็นหลัก (โลภ), ทำร้ายทำลายผู้ที่คิดเห็นแตกต่าง (โกรธ)

และยึดมั่นถือมั่นด้วยอุปาทาน (หลง) แผน/รองดองก็คงเป็นได้แค่เพียง
แผน/ดอง ที่วิ่งไล่จับบรู๊ใส่กระดิ่ง จับตัวผู้กระทำผิดมาคุมขัง แล้วก็รอวันเวลา
ให้เชื้อไฟในใจปะทุขึ้นมาใหม่ เท่านั้นเอง

สุดท้าย ขอจบเรื่องเล่านี้ไว้เป็นอุทาหรณ์ ให้ทุกท่านที่ได้ติดตาม
เรื่องราวมาแต่ต้น ได้เก็บไปขบคิดกันว่าเราควรมีแผนระวังป้องกันอย่างไร ?
แต่ละคนควรจะประพฤติตัวอย่างไร ? เพื่อไม่ให้เหตุการณ์เหล่านี้ เกิดขึ้น
ในชุมชน สังคม ประเทศชาติ อันเป็นแผ่นดินผู้ให้กำเนิด พักพิงอาศัย
ใช้สอยทรัพยากร และฝังร่างไว้วิญญาณของตัวเอง

ปเร จ น วิชานนฺติ
มยเมตถ ยมามุทเส
เย จ ตตถ วิชานนฺติ
ตโต สมฺมุนฺติ เมตฺตา

คนทั่วไปมักนึกไม่ถึงว่า ตนกำลังพินาศ
เพราะวิวาททุ่มเถียงกัน
ส่วนผู้รู้ความจริงเช่นนั้น
ย่อมไม่ทะเลาะกันอีกต่อไป

รักดี
ต้องมีหลัก

เมื่อถูกตั้งคำถามว่า ใครหนอ... **รักเราเท่าชีวิต** ?

แน่นอน ทุกคนจะตอบเป็นเสียงเดียวกันว่า “คุณพ่อ คุณแม่”

แต่ถ้าถามใหม่ว่า ใครหนอ... **เรารักเท่าชีวิต** ?

เด็ก ๆ ก็จะตอบเหมือนเดิมทันทีว่า “คุณพ่อ คุณแม่”

วัยรุ่นอาจขอเวลาคิดสักนิด แล้วพูดอย่างเหนียม ๆ ว่า “แฟนผมครับ / แฟนหนูค่ะ”

ส่วนเจ้าป่าวเจ้าสาว ก็จะตอบอย่างมั่นใจว่า “ภรรยาผม / สามีฉัน”

แต่สำหรับคนที่มีลูกแล้ว คำตอบก็จะเปลี่ยนเป็น “ลูก ๆ” ไปโดยอัตโนมัติ

มีใครเคยสังเกตมั๊ยว่า ทำไมผู้ที่เรารู้สึกรักที่สุด ถึงได้มีมากหน้าหลายตา ผิดเปลี่ยนไปตามวัยและกาลเวลาอยู่เรื่อย ๆ หากวิเคราะห์เจาะลึกแล้วจะพบว่า เพราะคนส่วนใหญ่มักจะรักใครก็เพื่อสนองอารมณ์ความต้องการ และผลประโยชน์ของตัวเองเป็นหลัก นั่นเอง

การที่เด็ก ๆ รู้สึกรักพ่อแม่มาก ก็เพราะท่านเลี้ยงดูให้อาหารการกินของเล่นของใช้ ส่งให้ศึกษาเล่าเรียน

ที่วัยรุ่นมักจะรักแฟนฉัน ก็เพราะว่าทำให้หัวใจซาบซ่านเป็นสีชมพู

เมื่อแต่งงานใหม่ ๆ สามีภรรยาต่างก็จะกลายเป็นยอดรัก เพราะคิดว่าเราเป็นของกันและกัน จริงมั๊ยจ๊ะ ?

เวลาผ่านไปสักพัก ลูกจะมาแทนที่ เพราะรู้สึกว่าเป็นเลือดเนื้อเชื้อไขเป็นผู้สืบสกุล

จากนั้น ก็ เลขาหน้าห้อง ภรรยาสามีผู้อื่น นักการเมือง ผู้ให้ผลประโยชน์ต่าง ๆ ฯลฯ ก็อาจผลัดกันมาครองตำแหน่งผู้ที่ฉันรักเท่าชีวิตได้เป็นครั้งคราว

ถ้าอย่างนั้นแล้วในโลกนี้ **จะมีใครบ้างมั๊ยที่เป็นตัวจริงเสียงจริงของความรัก อันไม่มีวันแปรเปลี่ยนสำหรับเรา ?**

สมัยหนึ่ง พระเจ้าปเสนทิโกศล ได้ตรัสถามพระนางมัลลิกาเทวีว่า “มีใครอื่นบ้างใหม่ที่น้องรักยิ่งกว่าตน ?” พระนางมัลลิกากราบทูลว่า “หาใครอื่นไม่” แล้วถามย้อนกลับว่า “ก็ทูลกระหม่อมแล้ว มีใครอื่นที่รักยิ่งกว่าพระองค์มั๊ยพะคะ ?” พระเจ้าปเสนทิโกศลก็ตรัสตอบว่า “แม่ฉันก็ไม่รักใครอื่นยิ่งกว่าตน”

จากนั้น พระเจ้าปเสนทิโกศลก็เสด็จไปเข้าเฝ้าพระผู้มีพระภาค แล้วทรงถวายบังคมกราบทูล เมื่อพระองค์ทราบเนื้อความแล้ว ได้ทรงเปล่งอุทานว่า “ใคร ๆ ตรวจตราด้วยจิตทั่วทุกทิศแล้ว หาได้พบผู้เป็นที่รักยิ่งกว่าตน สัตว์เหล่าอื่นก็รักตนมากเหมือนกัน เพราะฉะนั้น ผู้รักตนจึงไม่ควรเบียดเบียนผู้อื่น”

จากพระไตรปิฎกที่ยกมา ตนหรือตัวเองจึงเป็นคำตอบสุดท้าย ของผู้ที่ทุกคนรักเท่าชีวิตอย่างแท้จริง และพระพุทธองค์ยังทรงเมตตาให้หลักรักที่ต้องขอขมาและทำไฮไลต์ไว้เลยว่า **ผู้รักตนไม่ควรเบียดเบียนผู้อื่น**

แม้กาลเวลาจะล่วงเลยมาหลายยุคสมัย ผู้คนทั่วหล้าก็ยังคงรักตน ยิ่งกว่าใครไม่เปลี่ยนแปลง แต่ที่เปลี่ยนไปก็คือ มีคนจำนวนไม่น้อย **พร้อมจะเบียดเบียนผู้อื่นทุกเมื่อ เพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ตัวเองต้องการ** นี่จึงเป็นปัญหาใหญ่ที่ลุกลามไปทั่วโลก และกำลังระบดหนักใน*ประเทศ* *สยาม* เมืองยิ้มไม่ออก ที่ทำให้ผู้อาศัยอยู่ใจระทึกว่าวุ่นไปตาม ๆ กัน

ทุกวันนี้ หากใครต้องการสิ่งใดแล้วไม่ได้ตั้งใจ แทนที่จะใช้ความพยายามอย่างถูกต้องชอบธรรม กลับเลือกใช้อารมณ์ อาวุธ ใช้*พระเดช* แทน*พระคุณ* และเมื่อรวมตัวกันเป็นกลุ่มได้ ก็จะประท้วงปิดถนน เข้าทำนองที่ว่า “ถ้าข้าไม่แฮปปี้ แกก็ต้องเดือดร้อนด้วย อย่าได้หวังอยู่เป็นสุขเลยเอ็ง !” ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าการกระทำดังกล่าว ไม่ใช่*ทางออก*ในการแก้ปัญหา แต่เป็น*ทางตัน* ที่สุดท้ายก็จะย้อนกลับมาเพิ่มความเดือดร้อนให้ตัวเองและผู้อื่นอย่างแน่นอน

จำเป็นด้วยหรือ ที่การเรียกร้องเพื่อให้ได้ในสิ่งที่ตัวเองต้องการ จะต้องขึ้นต้นด้วยการเบียดเบียนผู้อื่น และลงท้ายด้วยความเสียหายของคนหมู่มาก ? หากใครเห็นว่าสมควรหรือสนับสนุนการกระทำเช่นนั้น ก็ขอให้อุ้ไว้เลยว่า ตัวเองได้กลายเป็น*คนพาลคิดเพี้ยน* ไม่ช้าก็เมาไปเสียแล้ว

หลายคนก็พาล ถึงขนาดลงมือทำร้ายเช่นฆ่าผู้ที่ไม่เคยรู้จัก ทำลายสาธารณสมบัติทรัพย์สินผู้อื่นในห้วงบิต ก่อความวุ่นวาย สร้างความเสียหาย

ต่อสังคมเศรษฐกิจ อีกหลายคนก็เพี้ยนหนัก ถึงกับฉวยโอกาสปล้นบ้านเผาเมือง แปลงกายเป็นโจรฉ้อโกงขโมยข้าวของผู้อื่น ซึ่งเป็นเรื่องเหลือเชื่อ ว่าไม่น่าจะเกิดขึ้นได้ ในบ้านเมืองที่ยังมีกฎหมายกำกับและศาสนาดำรงอยู่

เมื่อขึ้นชื่อว่า*คนพาล*แล้ว ฉันขอเตือนเลยว่า ใครอย่าเผลอไปคบหาเข้าเสี่ยวล่ะ เพราะจะต้องโดนพาลพาไป*หาผิด* ต่อให้เป็น*บัณฑิต* หากหลงเข้ากลุ่มพาลก็*ไม่มีทางได้เจอบล* ยิ่งใครที่*ใจไม่ด้านพอ* ก็อย่าได้ย่างกรายเข้าไปใกล้เลยเชียว เพราะจะต้องสูญเสีย*เงิน*อย่าง*ไม่เหลือหลอ* !

*คนเพี้ยน*ก็เหมือนกันนะเธอ อย่าไปเสียเวลาคุยให้มากความละไม่ได้สาระประโยชน์หรอก หาก*บัณฑิต*คนใดคิดไปเจรจาด้วย ฉันก็ว่า*เพี้ยน* ยิ่งกว่าคนพวกนั้นอีก แถมยังจะโดน*ให้ฮา*ว่า*หาว่า* *เหวง* ด้วยซ้ำไป

อ้าว ! ถ้าคบก็ไม่ได้ คุยก็ไม่ควรแล้ว จะให้ทำอย่างไรล่ะ... *ถอย*กันคนละก้าวดีมั๊ย ? ก็คงดีแบบ*ฉวยขอไปที*หรือ*กนะ* เพราะถ้า*มั่วแต่ถอย*กันหมดแล้ว บ้านเมืองจะเดินหน้าได้อย่างไรล่ะ จริงมั๊ย ?

ที่ถูกต้องแล้ว ฉันว่าควรเรียกร้องให้ฝ่ายพาล ผู้นิยมใช้กฎหมาย ก่อปัญหานะريب ๆ *ถอยลงคลองไปเลย* แล้วเร่งรัดให้ฝ่าย*บัณฑิต*ผู้มีอำนาจหน้าที่ เดินหน้าบังคับใช้กฎหมายอย่างรวดเร็วจริงจัง ด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม เพื่อสังคมประเทศชาติจะได้ถอยมาจาก*อการโคม่า* ดีกว่านะ !

นอกจากจะให้ฝ่ายหนึ่งถอยฝ่ายหนึ่งอย่างสามชুমอย่างมีสติ เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้าแล้ว ถ้าอยากกระทบที่ต้นเหตุต้นตอจริง ๆ **จั่งซีมันต้องถอน** และจะทำแบบงี้ ๆ งัก ๆ จัก ๆ จัก ๆ กะอึกกะอัก ไม่ได้นะทุกคนทุกฝ่ายต้องร่วมแรงร่วมใจกัน**ขุดรากถอนโคน** ให้สิ้นซากโดยด่วนในสิ่งเหล่านี้เลย...

1. ถอน**ความเห็นแก่ตัว** ที่มุ่งแต่ผลประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้องเป็นหลัก
2. ถอน**การเบียดเบียน** หยุดทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ประเทศชาติต้องเสียหาย ได้แล้วนะ !
3. ถอน**อัตตา** คือ ตัวตน ความเป็นตัวกูของกู พวกข้าผู้ให้ผลประโยชน์ ข้า ออกไปให้หมด
4. ถอน**กิเลส** ความชั่วที่แฝงอยู่ในความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ ให้สิ้นซากอย่าได้โผล่ขึ้นมาอีก
5. ถอน**ตัณหา** ความทะยานอยาก ดิ้นรน แส่หา ทั้งหลายแหล่งให้เกลี้ยงเกลารียบเรียบไปเลย

เมื่อถอนแล้ว ก็ต้องรีบ**ปลูกทดแทน**โดยเร็วดังนี้ด้วยนะ...

1. ปลูก**ธรรมคุ้มครองโลก** ได้แก่ หิริ (ความละอายต่อความชั่ว), โอตตปปะ (ความเกรงกลัวต่อบาป)
2. ปลูก**ธรรมมีอุปการะมาก** คือ สติ (มีความรู้ตัว ไม่เผลอ), สัมปชัญญะ (รู้ชัดสิ่งที่นึกได้ เข้าใจชัดตามความเป็นจริง)

3. ปลูก**พรหมวิหาร** ได้แก่ เมตตา (ปรารถนาดีอยากให้ผู้อื่นมีสุข), กรุณา (ความสงสาร คิดช่วยให้พ้นทุกข์), มุทิตา (ความยินดีเมื่อผู้อื่นอยู่ดีมีสุข), อุเบกขา (ความไม่เอนเอียงด้วยรักและชัง)
4. ปลูก**ไตรสิกขา** ได้แก่ ศีล, สมาธิ, ปัญญา
5. ปลูก**ศรัทธา** ความเชื่อที่ประกอบด้วยเหตุผล

อย่ามัววิ่งรอลงเลนอีกเลย จะ**ขอคืนพื้นที่**ให้ความดี จะ**กระทบวงล้อมหรือสลายการชุมนุม**ความชั่วร้าย ก็รีบ ๆ ทำเถอะ เพราะการเริ่มต้นทำสิ่งดีที่ล่าช้า คือการเปิดโอกาสให้สิ่งชั่วได้ลุกลาม จนยากต่อการแก้ไขเยียวยา ตามพุทธวจนะที่ว่า **“พึงรีบเร่งกระทำความดี และป้องกันจิตจากความชั่ว เพราะเมื่อกระทำความดีเข้าไป ใจจะกลับยินดีในความชั่ว”**

เพื่อผลแห่งความสงบสุขระยะยาว ผู้ได้ชื่อว่ารักตนต้องยึดหลักรักที่พระพุทธองค์ทรงแนะนำ คือ ไม่เบียดเบียน ไม่ละเมิดลดทอนสิทธิ์ของผู้อื่น เพราะวันหนึ่งผลแห่งการคิดผิดกระทำชั่วร้ายนั้น ก็ต้องกลับมาสนองให้ผลเป็นทุกข์แสนร้อนกับตัวเอง เช่นเดียวกัน

ทุกชีวิตต่างก็รักตน ผู้เดือดร้อนย่อมหาทางปกป้องตัวเองไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง จะทำให้เกิดการต่อต้านแบ่งแยกเป็นฝักฝ่าย กลายเป็น**นภรรรม** **กีฬาสิ่วร่ารานชาติ**ได้นะ หากใครอยากเป็นคนมีสติจริง ๆ ฉันทักขอแนะนำให้เป็น**ประเภทสีทนได้** ที่ทนต่อการย่ำยีของกิเลสตัณหา ความอยากได้ใครมีเคียดแค้นพยาบาท ฯลฯ ซึ่งดีกับตัวเองเยอะเลย ไม่ก่อความวุ่นวาย

แตกแยกในสังคมด้วย

ฉะนั้น หากใครคิดจะรักตนแล้ว ก็ควรรักผู้อื่นแถมพ่วงไปด้วย ไม่ใช่รักคนนั้นสุดใจแต่เกลียดคนนี้ชิบเผง เหมือนอย่างที่ทำกันอยู่ทุกวันนี้ละ เพราะมันจะมีปัญหาตามมามากมายไม่รู้จักจบสิ้น

ตามหลักธรรมแล้ว เหตุแห่งความรัก-ความเกลียดผู้อื่นนั้น มีที่มา ดังนี้คือ

1. **ความรักเกิดจากความรัก** ใครทำให้คนที่เรารักพอใจ เราก็รักคนนั้น
2. **ความเกลียดเกิดจากความรัก** ใครทำให้คนที่เรารักไม่พอใจ เราก็เกลียดคนนั้น
3. **ความรักเกิดจากความเกลียด** ใครทำให้คนที่เราเกลียดไม่พอใจ เราก็รักคนนั้น
4. **ความเกลียดเกิดจากความเกลียด** ใครทำให้คนที่เราเกลียดพอใจ เราก็เกลียดคนนั้น

ก็อยากให้ลองพิจารณาทบทวนกันดูว่า ความรัก-ความเกลียด ที่เรามีต่อผู้อื่นนั้นเป็นแบบใด ? มีข้อดี-ข้อเสีย เป็นประโยชน์-โทษ ต่อตัวเอง-ผู้อื่น หรือไม่ ? และควรปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นได้อย่างไร ? เพื่อสังคม-ประเทศชาติ จะได้กลับคืนสู่ความสงบ มีชีวิตอยู่ร่วมกันเป็นปกติสุขทั่วหน้า

สุดท้าย ขอฝากข้อความที่คัดย่อจากพระไตรปิฎกให้นำมาประทับใจในใจกันอีกบทนะ

ครั้งหนึ่ง พระเจ้าปเสนทิโกศลได้ทรงกราบทูลว่า “ชนเหล่าใดประพฤติสุจริตด้วยกาย วาจา ใจ ชนเหล่านั้นชื่อว่ารักตน ฯ” พระผู้มีพระภาคจึงได้ตรัสคาถาประพันธ์ว่า “ถ้าบุคคลพึงรู้ว่าตนเป็นที่รัก ไม่พึงประกอบด้วยบาป เพราะความสุขนั้นไม่เป็นผลที่บุคคลผู้ทำชั่วจะพึงได้โดยง่าย เมื่อบุคคลถูกรบรณะครอบงำ ละทิ้งภพมนุษย์ไป... บุญและบาปนั้นแลเป็นสมบัติของเขา และเป็นประดุจเงาติดตามตน เพราะฉะนั้น บุคคลพึงทำกัลยาณกรรม* สะสมไว้เป็นสมบัติในปรโลก** เพราะวาบุญทั้งหลายย่อมเป็นที่พึงของสัตว์ทั้งหลายในปรโลก”

ก็ได้แต่หวังว่าต้นทุนบุญกุศลที่ยังพอมีหลงเหลืออยู่บ้าง ในบรรดาทรชนผู้เบียดเบียนทั้งหลาย จะส่งผลปลุกจิตสำนึกที่ดีในตัวเขาเหล่านั้น ให้ตื่นขึ้นมาโดยเร็ว จะได้ไม่ต้องหลงผิดทำพลาด นำพาตัวเองไปสู่จุดตกต่ำของชีวิต

* การกระทำที่ดีงาม

** โลกอื่น โลกหน้า โลกที่ไปข้างหน้า คือภพที่เกิดใหม่หรือไปมีชีวิตใหม่ของมนุษย์และสัตว์หลังจากตายไปแล้ว

แม้อาจมีบางครั้งบางคนเล็ดลอดสายตาเจ้าเคย รอดพ้นจากการ
ถูกลงโทษทางกฎหมายไปได้ ก็ยังมีกฎแห่งกรรมที่รอการให้ผลอยู่อีกชั้นหนึ่ง
รับรองว่าไม่มีทางเจรจาขอฝ่าด่านไปได้อย่างแน่นอน

และฉันก็ยังแอบหวังลึก ๆ ว่า เมื่อควันไฟแห่งความรักที่ที่บ้านปลาย
กลายเป็นความเห็นแก่ตัว เบาบางลง ความมีดมัวในจิตใจของผู้กระทำ
ไม่ถูกต้อง ไม่ชอบด้วยศีลธรรมทั้งหลาย จะจางคลายตามไปด้วย จนมองเห็น
ศีลธรรมชัดเจนว่า ในท้ายที่สุดแล้ว การเบียดเบียนผู้อื่น ก็คือ การไม่รักตน
หรือเบียดเบียนตนเอง นั่นเอง

ปรทุกขุปธานน
โย อตตโน สุขมิจจติ
เวรลัสคคัสสฎุโจ
เวรา ไส น ปริมุจจติ ฯ

ผู้ใดปรารถนาสุขเพื่อตน
โดยการก่อทุกข์ให้คนอื่น
ผู้นั้นมักเกี่ยวพันด้วยเวรไม่รู้สิ้น
ไม่มีทางพ้นทางเวรไปได้

ศิลปิน: ประเสริฐ สุขไย

ขอ ความเป็นธรรม

ว่า วนหนึ่ง ขณะที่ฉันกำลังขับรถอยู่บนถนนสายสุขุมวิท ได้เหลือบไปเห็นโปสเตอร์แผ่นหนึ่งที่ปิดอยู่บนเสาต่อมอเตอร์ไฟฟ้า BTS เป็นรูปช้างหลายเชือกกำลังเดินจากไปโดยหันบั้นท้ายมาให้คนดู และมีพาดหัวพอบจับใจความได้ว่า “ขอขอบคุณชาวกทม.ที่ช่วยกันพาเรากลับบ้าน”

ฉันก็เลยนำมาปรุงต่อในฐานะคนชอบคิด ฟุ้ง + ชวนว่า ถ้าหากบรรดาสัตว์สามารถสื่อสารกับคนได้เช่นนี้แล้วละก็ เราคงได้เห็นโปสเตอร์หรือสื่ออื่น ๆ ตามสถานที่ต่าง ๆ เต็มไปหมด แต่จะไม่ใช่เรื่องการขอบคุณหากเป็นการเรียกร้องขอความเป็นธรรม และความเมตตาจากคนเสียมากกว่า

เพราะเมื่อมองย้อนดูพฤติกรรมที่คนส่วนใหญ่ปฏิบัติต่อสัตว์แล้วไม่ว่ายุคสมัยใดก็มักหลงคิดเข้าข้างตัวเองว่า สัตว์เป็นสิ่งที่มีชีวิตที่ต่ำต้อยด้อยค่าเกิดมาเป็นเบี้ยล่างของคน เหมือนมดที่ไต่ปลายนิ้วหรือลูกเจี๊ยบในกำมือจะบีบอย่างไร เมื่อใด หน้าบาแคไหนก็ยอมได้ ทั้ง ๆ ที่เวลาไปวัด ก็สมาทานศีลเสียงดังฟังชัดว่า “ปาณาติปาตา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ” แต่กลับไม่รู้รู้สึกุสาละอายใจ เมื่อกระทำการที่ตรงกันข้ามบ่อย ๆ เลย

ดังนั้น ฉันในฐานะผู้มีวิสัยชอบจูนเรื่องคนอื่นสัตว์อื่นเป็นประจำอยู่แล้ว ก็เลยอยากอุดกระชากให้มิตรสหายทุกท่าน ได้หันมาปฏิบัติตามศีลธรรมอย่างเคร่งครัดรัดกุมไม่หละหลวม โดยเฉพาะเรื่องเว้นจากการฆ่า การเบียดเบียนชีวิตสัตว์อื่นอย่างเด็ดขาด ซึ่งจะเป็นผลโดยตรงให้ลดการก่อกรรมทำบาป และการรับวิบากในอนาคตลงได้มากมายนัก

ความหลงเชื่อแบบผิด ๆ ที่คิดเอาแต่ได้ฝ่ายเดียว อันเป็นเหตุให้เกิดการฆ่าเบียดเบียนสัตว์เป็นประจำ เท่าที่พอจะรวบรวมได้ ก็มีประมาณนี้...

1. สัตว์เกิดมาเป็นอาหารของคน (ฆ่าเพื่อกิน ไม่บาปหรอก)

นั่นแน่ ! มาถูกนี้อีกแล้ว ไม่เบื่อบ้างหรือใจ ? บางคนอ้างไปถึงสมัยพระบรมศาสดาโน่นๆ “ถ้าบาป... พระพุทธเจ้าคงห้ามไม่ให้พระภิกษุฉันเนื้อสัตว์แล้วละ” ก็พอถูกไปได้นะ แต่ความจริงแล้ว ที่พระองค์ไม่ทรงห้ามเพราะเกรงว่าภิกษุจะเดือดร้อนลำบากมากกว่า เนื่องจากเลือกไม่ได้ในสิ่งที่ผู้มีอำนาจถวาย แต่ก็ยังทรงห้ามฉันเนื้อ 10 อย่าง อันได้แก่ มนุษย์ ช้าง ม้า หมู สุนัข ฐู ราชสีห์ เสือโคร่ง เสือดาว เสือเหลือง รวมถึงเนื้อที่ไม่บริสุทธิ์ด้วยอาการ 3 อย่าง คือ เห็นการฆ่ามัน ได้ยินว่าฆ่าเพื่อนำมาถวาย และรังเกียจ (ล้างเลสงสัยในการฆ่า) ซึ่งไม่มีคำตรัสใดที่สนับสนุนว่า สัตว์เกิดมาเพื่อเป็นอาหารของคนเลย

ลองมาดูสถิติการบริโภคเนื้อสัตว์ *(เฉลี่ย กิโลกรัม/คน/ปี) ของคนไทย ใจธรรมดา เรียงตามลำดับ 1-3 กันหน่อยนะว่ามีปริมาณมากน้อยเพียงใด เนื้อหมู 15.8, เนื้อไก่ 10.4, เนื้อวัว-ควาย 4.5 ถ้าหากเอาจำนวนประชากร 63 ล้านคน คุณเข้าไป แล้วหารด้วยน้ำหนักเฉลี่ยของสัตว์แต่ละชนิด จะได้จำนวนเป็นตัวเลขกลม ๆ ประมาณนี้ คือ คนไทยทั่วประเทศร่วมกันบริโภคหมู 4 ล้านตัว, ไก่ 130 ล้านตัว และ วัว-ควาย 1.2 แสนตัว ต่อปี **

* ขอขอบพระคุณพี่ชาติรี สิวณิชย์ เป็นอย่างสูง ที่ได้เสนอความคิดเห็นในการเขียนประเด็นนี้
** จำนวนอาจมีการคลาดเคลื่อนได้ ตามการประมาณน้ำหนักเฉลี่ยของสัตว์แต่ละชนิด

หลายคนเห็นตัวเลขแล้วคงอดตักกะใจไม่ได้ เพราะนึกไม่ถึงว่าตัวเอง จะมีส่วนร่วมในการพรากชีวิตสัตว์ เพื่อกินเป็นอาหารอย่างเอร็ดอร่อย ในแต่ละปีมากมายขนาดนั้น นี่ยังไม่นับพวก กุ้ง หอย ปู ปลา หมึก ที่อาศัย อยู่ในน้ำ และพวกที่โดนเบีบพิสดาร เช่น อังวะทะวัว อู้งบาทาหมี ดิงู แมงป่องดองเหล้า ตัวนิ่มผัดเผ็ด ฯลฯ นะเนี่ย

นอกจากนี้ยังมีคนใจปอบที่ชอบเบีบชาติสัตว์ กินทั้งเป็น อย่างเมนู สมอลิง ที่เขื่อนเอาหนังหัวออกแล้วกินสด ๆ หรืออย่างกุ้งเต้น ที่เอาน้ำปลา มะนาว พริกป่น ข้าวคั่ว เหยาะเบีบโรยใส่กุ้งฝอยเป็น ๆ โดยไม่เคยคิดย้อนว่า ถ้าเป็นตัวเองโดนสารพัดเครื่องปรุง รุมกระหน่ำใส่เข้าตาหูจมูก ปากอย่างนั้นบ้าง จะปวดแสบปวดร้อนเพียงใด

ยังมีเหตุโหดยิ่งกว่านั้นอีก ฉันเคยเห็นจากวิดีโอที่ส่งต่อกันมาทาง อินเทอร์เน็ต เป็นการแข่งขันทำอาหารประเภทนรกยกนิ้วให้ โดยพ่อครัว คนหนึ่งจับปูเป็น ๆ มาตัดหัวแล้วเอามีดกรีดถลกหนัง หั่นเป็นชิ้น ๆ วางใส่จานเสิร์ฟ ทั้ง ๆ ที่เนื้อปูแต่ละชิ้นยังดิ้นไปมาอยู่ ส่วนพ่อครัวอีกคน เอี้ยอีกคน ก็จับปลาเป็น ๆ มาขอดเกล็ด แล้เนื้อเป็นบั้ง ๆ แล้วใช้มีอจับที่หัวปลา เอาตัวห้อยลงในกระทะที่น้ำมันเดือดพล่าน พลิกไปมา พอได้ที่ ก็วางปลาลงบนจาน เอาน้ำซอสที่ปรุงรสแล้วราดไปบนตัวปลา ในขณะที่ ปลานอนตาเหลือกปากยังพะงาบ ๆ อยู่เลย

โหย้ ! ไม่รู้ว่าจิตใจทำด้วยอะไรกัน ไม่สะดุ้งสะเทือนใจเลยว่สัตว์ จะทนทุกข์ทรมานเพียงใด ส่วนคนกินก็ต้องมีจิตวิปริตสติวิปลาสแน่ ถึงกลืนเข้าไปได้ลงคออย่างนั้นนะ

ที่ฉันกล่าวมาทั้งหมดนี้ มิได้มีเจตนาจะให้หันมากินมังสวิรัตกัน ทั้งประเทศหรอกนะ เพียงแต่อยากให้ผู้จักบริโภคอย่างปราณี และสำนึก ขอบคุณสัตว์ ที่ต้องสังเวชชีวิตเพื่อความสะอาดใจทางรสชาติ ความดั่งดั่ง ด้านกามารมณ์ ให้กับผู้มีดีมัวหลงผิด

เลิกเสียทีเถอะนะ เรื่องสังสังหาร ฆ่าทั้งเป็นยัดทานสด ๆ นะ แล้วรีบ กลับใจทำตัวให้มีเมตตาตามคุณค่า สมกับที่เรียกตัวเองว่ามนุษย์ผู้ประเสริฐ ที่มีไซ้เกิดมาเพื่อตะพืดตะพือเบียดเบียน และสนับสนุนการฆ่าเพื่อดำรงชีพ อย่างไม่มีสาระกันได้แล้ว

2. สัตว์เป็นเกมสนุกสุดมันส์

เด็ก ๆ ส่วนใหญ่ (รวมทั้งฉันในอดีต) และผู้ใหญ่บางคน ถึงได้สนุกสนาน เมามันกับการกลั่นแกล้ง ทำร้าย ทารุณ สังหารสัตว์เป็นว่าเล่น ดังว่าเป็น เกมชนิดหนึ่งที่ใครยิ่งโหด เขี้ยม อ่ามฮิต นับจำนวนศพได้มากเท่าใด ก็ยิ่งเป็น ฮีโร่มากเท่านั้น (น่าจะเป็นเป็นฮีโร่มากกว่าเนอะ !) ไม่ว่าจะยิงนก ตกปลา ล่าจิ้งหรีด กรีดท้องกบ ตะบปยุ่ง กระทุ้งรังนก กระตุกหนวดแมง คืด แมงกูดจี๋หางย่องดั้นกระแต่ว ก็ยังขยันทำกันได้ไม่เว้นแม้วันพระวันโกน

หลายครั้งที่ทำไปก็เพราะความคะนองเดช ไม่ได้มีเหตุผลมากไปกว่านั้นเลย ไม่เคยได้ย้อนกลับมาคิดว่า กำลังมีความสุขบนความทุกข์ของผู้อื่น หากตัวเองโดนใครทำอย่างนั้นบ้าง ก็ต้องโกรธแค้นเป็นธรรมดา “วันพระไม่ได้มีหนเดียว ชาตินี้ก็ไม่ได้มีชาติเดียว คราวหน้าข้าจะกลับมาเอาคืน” เป็นการก่อร่างสร้างวิบากที่ไม่มีวันจบสิ้นเลย

3. ระบายอารมณ์กับสัตว์ดีกว่า เพราะตอบโต้ไม่ได้

ทุกวันนี้เราจึงเห็นสัตว์ถูกทารุณกรรมมากมาย ไม่พอใจขัดเคืองใครก็มาลงกับสัตว์ หากทุบตีผู้อื่นก็อาจโดนก้านคอ ศอกกลับ มีดไล่ลับ หากทำลายข้าวของก็ต้องเสียเงินซ่อมแซมซื้อใหม่ อย่านั่นเลย หมาแมวที่อยู่ใกล้มีมือใกล้เท่านั้นแหละ จะตบตีเตะตีบอย่างไร ก็ได้แต่ร้องเอ็ง เหมียว ! แล้ววิ่งหนีไป ไม่เคยสักครั้งที่จะด่าทอต่อว่าฟ้องร้องแจ้งความ เลยติดใจทำแล้วทำอีก เพราะเห็นว่าการระบายอารมณ์ใส่ผู้ที่อ่อนแอไม่มีทางสู้ ปลอดภัยต่อตัวเองมากกว่า

4. สัตว์เป็นเหมือนของเล่น เป็อกก็เลิก

มีจำนวนมากที่รู้สึกเช่นนี้ แรก ๆ ก็บอกว่าอู๊ย ! ตัวเล็ก ๆ กำลังน่ารัก อยากรักได้ใจจะขาด ถึงจะพรากลูกพรากแม่ก็ไม่สนใจ ก็ฉันอยากได้นี้ อุดสารห์ลงทุนซื้อหมาเป็นสัตว์เลี้ยงภายในบ้าน มาใหม่ ๆ ก็เห่อดีหรรอ ใฝ่ามองไม่ให้คลาดสายตา อุ้มแล้วอุ้มอีกเอาไปโชว์คนโน้นนอวดคนนี้ กินอุ้มแล้วก็ยังป้อนอาหารใส่ปากไม่หยุด เอาอกเอาใจสารพัดเลย

พอผ่านไปสักพัก ได้ใจของเล่นมีชีวิตตัวใหม่ก็อยากเป็นเจ้าของอีก ปล่อยให้ตัวเก่าต้องไร้รัก ขาดความสนใจดูแล จากที่เคยบอกว่า “รักฉัน ต้องรักหมา แมว หนู อีแก้วนำของฉันด้วย” ก็ปล่อยให้เป็น หมาจรจัด แมวจำใจจาก หนูเหงาจัง อีน่ากลัว ใครอยากได้ก็เอาไป (ไกล ๆ เลย) เพราะฉันเบื่อเต็มทนแล้ว

ไถ ! หมาแมว ๆ พวกนี้ก็มีชีวิตจิตใจนะเธอ ไม่ใช่ทามาถือคติสัตว์เลี้ยงติดใจดอล ที่ฮิตเป็นพัก ๆ พอเบื่อซู่ก็เอาถ่านออกเก็บใส่ลิ้นชักบ๊ีบ และไม่ใช่ตุ๊กตาบาร์บี้-บลายธ์ ที่แค่เปลี่ยนชุดพาไปเที่ยวแล้วเก็บใส่ตู้โชว์ แต่นี่เค้ามีลมหายใจ ต้องกินเพื่อเติบโต ต้องการความรักเอ็นดูทะนุถนอม เอาใจใส่ ไม่ต่างจากเด็กเล็กหรอกนะ

เพราะฉะนั้น ถ้าใครรู้สึกแค่อยากได้ชอบเล่นแต่ขาดความรับผิดชอบ ก็ต้องคิดให้รอบคอบก่อนนำมาเลี้ยงนะ เพราะถ้าไม่รักกันจริงก็จะกลายเป็นภาระ ไม่ดูแลแต่ปล่อยให้ไปตามมีตามเกิด ก็จะเป็นบาปกรรมติดตัวในภพหน้าได้

5. ทำการุณยฆาต เพื่อให้สัตว์ไปเกิดใหม่

หลายคนชอบเอาเรื่องนี้มาอ้าง พอตบยุง ตีแมลงวัน เหยียบกิ้งกือ ซีม่องเท่ง ฯลฯ ก็บอกว่าช่วยยให้สัตว์เหล่านั้นไปเกิดใหม่ในภพภูมิที่ดีขึ้นนะ ! รู้จักหยิบยกเรื่องตายแล้วเกิด เรื่องระดับภพภูมิมาเชียวนะ คนอะไรจะหวังดีต่อสัตว์ประสงค์ร้ายกับตัวเองขนาดนั้น ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าการฆ่า

ทุกกรณีที่ประกอบด้วยเจตนา นั้น ผิดศีลเป็นบาป ก็ยังดันทุรังทำไปได้ ระวังชาติหน้าจะต้องเกิดมาให้คนอื่นตบตีตายคามือ เหยียบย่ำแบนแต่ดีแต่คำที่นะตัวเอง !

ตามความเป็นจริงแล้ว บรรดาสัตว์ทั้งหลายมิได้มีความต่ำต้อยด้อยค่าอย่างที่เราหลายคนคิด แม้ตามหลักพุทธศาสนาจะถือว่าเกิดในแดนทุคติภูมิก็ตาม แต่ยังสามารถใช้ชีวิตร่วมกับคนในแดนสุคติภูมิได้ และโอกาสที่สัตว์เมื่อตายแล้วจะกลับมาเกิดเป็นคน และคนที่มีความหลงขาดสติจะไปเกิดเป็นสัตว์ ก็มีความเป็นไปได้มาก เนื่องจากมีความผูกพันใกล้ชิดกัน ทั้งคนและสัตว์ใน 2 ภูมินี้ จึงวนเกิดเวียนตายสลับร่างกลับไปมาได้เสมอ

ดังขาดก 500 ชาติ (เรื่องเกี่ยวกับพระพุทธเจ้าที่มีมาในชาติก่อน ๆ) สมัยที่พระองค์ยังไม่ได้ตรัสรู้ และเป็นเพียงพระโพธิสัตว์นั้น ก็ได้ถือกำเนิดเป็นทั้งสัตว์บก ปีก น้ำ ครึ่งบกครึ่งน้ำ เช่น ราชสีห์ ช้าง กวาง วานร โค กระบือป่า สุนัขจิ้งจอก สุนัข หนู ไก่ป่า แร้ง นกกาน้ำ กระจับปี่ แขนงเต่า พินาศ ปลา กบ เขียด เป็นต้น

ส่วนในชาติที่เป็นคนก็มีหลายสถานะ เช่น ฤาษี อาจารย์ที่สาปไปโมกซ์ (ผู้มีความรู้และชื่อเสียงโด่งดัง) พรหมณ์ บุโรหิต ราชตระกูล อำมาตย์ เศรษฐี จันทรกาล คฤหบดีตึกยกาก กุฎุมพี (ชนชั้นต่ำ) พ่อค้า ข้าราชการในวังหลวง เจ้าหน้าที่รักษาป่า นักเล่นสกา (เครื่องเล่นการพนันอย่างหนึ่ง) คนฝึกช้าง และเป็นรุกขเทวดา ก็มี

การที่จะสรุปง่าย ๆ ว่าสัตว์มีจิตใจต่ำกว่าคน จึงเป็นเรื่องไม่เหมาะสมพอ เพราะหลายคนที่เรารู้จักหรือได้ยินเป็นข่าวบ่อย ๆ ก็อาจมีพฤติกรรมที่น่าละอายยิ่งกว่าสัตว์เสียอีก เช่น *ฆ่าลูกตัวเองด้วยการทำแท้ง หรือพอลอดลูกออกมาก็นำไปทิ้ง พวกรับจ้างฆ่าคน ฆ่าตัดตอน คำอาวูธ ยาพิษ ยาเสพติด เปิดบ่อนการพนัน ตัดไม้ทำลายป่า ทำลายชาติบ้านเมือง เป็นต้น*

สัตว์ที่มีจิตใจสูง ช่วยเหลือคนได้ก็มี ดังข่าวที่ฉันนำมาให้อ่านกันนี้ :-
สำนักข่าวเอเอฟพีและเอพี รายงานข่าวฮือฮาสุนัขจรจัดช่วยชีวิตเด็กทารกอายุ 2 สัปดาห์ ที่ถูกพ่อแม่ทอดทิ้งในประเทศเคนยา โดยนาย สตีเฟน โรยา เป็นผู้ที่พบเห็นนาที่ที่สุนัขแม่ลูกอ่อนคาบทารกเพศหญิง ที่ห่ออยู่ในถุงสีดำสกปรกออกมาจากป่า และวิ่งข้ามถนนมาถึงชุมชน

นายโรยา กล่าว “ผมได้ยินเสียงเด็กร้อง ก็เลยมองออกไปและเพิ่งดู เห็นเจ้าหมาวิ่งคาบเด็กในห่อสีดำ ผ่านถนนที่รถยนต์วิ่งพลุกพล่านและรั้ว ลวดหนาม จากนั้นก็นำมากองไว้ข้าง ๆ ลูกมัน” ด้านนายแอกกรี มลาสิมู เจ้าของบ้านที่สุนัขเพิ่งมาคลอดลูก กล่าวว่า สุนัขวิ่งออกไปหาอาหารให้ลูกมันในป่า ในวันเกิดเหตุมันคาบทารกออกมาจากป่า นำมากองไว้ข้าง ๆ ลูกของมัน และยื่นเฝ้าเด็กอยู่จนมีคนออกไปช่วย ซึ่งตนนำเด็กไปล้างตัวและพาไปโรงพยาบาล

ทางสำนักข่าวต่างประเทศรายงานด้วยว่า เหตุการณ์ที่ทารกวัยนี้ ถูกทิ้งไว้ตามห้องน้ำเกิดขึ้นบ่อย ๆ ในเคนยา ซึ่งมีสาเหตุมาจากความยากจน

โดยประชาชนมากกว่าร้อยละ 56 จากทั้งหมด 33.3 ล้านคน มีรายได้ไม่ถึงวันละ 40 บาท สำหรับสุนัขตัวดังกล่าว ทางองค์กรพิทักษ์สัตว์ได้พาไปอาบน้ำและดูแลอย่างดี พร้อมฉีดยากันพิษสุนัขบ้า โดยตั้งชื่อว่า เอ็มคอมโบซี ที่แปลว่า ผู้ช่วยชีวิต

ขณะที่มีคนนำลูกไปทิ้งไว้ในป่า สุนัขกลับเป็นผู้นำทารกมาดูแล ขณะที่บางคนทำแท้งฆ่าเลือดเนื้อเชื้อไขของตัวเอง กบตัวหนึ่งกำลังใช้ขาหลังขุดดินโคลน เพื่อเป็นทางระบายลูกอ๊อดที่ใกล้สิ้นใจจากการขาดน้ำ ให้ไหลลงสู่แอ่งน้ำ

ใครที่เคยคิดว่าคนมีจิตใจสูงกว่าสัตว์ คงต้องลองคิดทบทวนใหม่เสียแล้ว เพราะสัตว์หลายชนิด ก็สมควรเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับคนด้วยซ้ำ เช่น นกเงือก นกกระเรียน นกเพนกวินจักรพรรดิ เปิดแมนดาริน ม้าน้ำ สุนัขจิ้งจอก ฯลฯ ที่รักเดียวใจเดียวกับคู่ครองของตัวเองจวบจนวันตาย (ซึ่งจริง !) บรรดาผึ้ง-มดต่าง ๆ ก็เป็นตัวอย่างที่ดีในการร่วมแรงร่วมใจทำงาน เป็นทีมเวิร์ค ด้วยความขยันขันแข็งมีวินัย รวมถึงฝูงห่านที่บินอพยพหนีหนาว โดยจัดรูปขบวนเป็นลักษณะนี้ > เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบิน และคอยดูแลช่วยเหลือกันระหว่างทาง ฯลฯ

ยังมีอีกข่าวที่อยากให้ได้อ่านกัน โดยหนังสือพิมพ์พาดหัวว่า.....
ควายคลั่งชีวิตคน หนีตายโรงเชือดทำลูกขึ้น และมีเนื้อขาวย่อ ๆ ดังนี้ :-

สงสารควายก็มีหัวใจ วิ่งหนีตายออกจากโรงเชือด น้ำตาไหลพรากอาบแก้มทั้ง 2 ข้าง คลุ้มคลั่งไล่ขวิดชาวบ้านบาดเจ็บสาหัส ข้าวของพังเสียหายเพียบ เจ้าหน้าที่ต้องยิงยาสลบ จับตัวได้อย่างทุลักทุเล โชคดีเจอคนใจบุญช่วยไล่ชีวิตให้ เลยรอดพ้นจากการเป็นลูกชิ้นอย่างหวุดหวิด

อ่านแล้วรู้สึกอย่างไรกันบ้างละ ? ใครที่เคยหลงผิดคิดเพลิน สนุกสะใจกับการใช้สัตว์เป็นเหยื่ออารมณ์ ก็ควรหยุดกระทำได้แล้ว เพราะสัตว์ที่เราได้พบเจอประจันหน้า ก็ล้วนแต่รักชีวิต และอาจมีบางตัวที่จิตใจสูงส่ง เคยตั้งความมุ่งมาดปรารถนาพัฒนาตนสู่ความเป็นพระโพธิสัตว์ก็ได้ หากใครปล่อยไปทำร้ายรังแกเข้าจะเป็นบาปมหันต์นะ

ไม่ว่าจะเกิดเป็นอะไร ก็ล้วนมีกรรมเป็นของตน มีกรรมเป็นแดนเกิด เป็นเผ่าพันธุ์ เป็นที่พึ่งอาศัย ต่างเวียนว่ายตายเกิดในภพภูมิไม่สูงก็ต่ำ เดียวขึ้นสวรรค์เดียวลงนรก ไม่เป็นเทวดา ก็เป็นคน สัตว์เดรัจฉาน เปรต อสุรกาย สัตว์นรก สลับไปมาอยู่อย่างนั้นแหละ... “ตุลละเปื่อ !”

หากใครคิดว่าจะหยุดทำการโหดร้ายต่อสัตว์ทันทีไม่ได้ เพราะเกิดติดใจเสียแล้ว ก็ขอให้เพล่า ๆ มือลงบ้างเถอะนะ ถือว่าฉันขอความเป็นธรรมให้กับบรรดาสัตว์ก็แล้วกัน และขอเผื่อไปถึงสัตว์ทั้งหลายในอนาคตต่อไปด้วย เพราะไม่แน่ใจในตัวเองเหมือนกันว่าครั้งหน้าจะเกิดมามีก็ขา จะต้องเดินเลื้อย คลาน กระโดด แหวก้วย หรือบินไปมาบนท้องฟ้า จะอยู่บ้าน รู รัง บนดิน หรือใต้ดิน ก็ยัง**บู้** !

ยิ่งคิดล่วงหน้าไปก็ยิ่งเครียด จันว่าควรเร่งทำความดี แม่เมตตา
และขอโหสิกรรมเจ้ากรรมนายเวรทั้งหลายดีกว่า เพื่อเกิดความผิดพลาด
ทางเทคนิคในกาลข้างหน้า อาจได้รับความประณบบ้าง อย่างน้อยถ้าไม่ได้
เป็นคนหรือเทวดา ก็อาจได้เป็นญาติผู้ใกล้ชิดของช่วงช่วง หลินฮุ่ย หลินปิง
ก็ยังดี จะได้มีคนคอยดูแลเอาอกเอาใจ ได้ออกอากาศผ่านจานดาวเทียม
ตลอด 24 ชั่วโมงไง !

สุขกามานี ภูตานี
โย ทณฺฑน วิหีสติ
อตตโน สุขเมสํโน
เปจฺจ โส น ลภเต สุขํ ฯ

สัตว์ทั้งหลายล้วนต้องการความสุข
ผู้ที่ต้องการความสุขแก่ตน
แต่เบียดเบียนสัตว์อื่น
ตายไปแล้วย่อมไม่ได้รับความสุข

ศิลปิน: จักรพงษ์ วงษ์มัย

จิต อุดมโรค

พุทธพจน์กล่าวว่า “**จิตนี้ประภัสสร** (ผ่องใส บริสุทธิ์) **แต่เศร้าหมอง เพราะอุปกิเลสที่จรมา**” ฉะนั้นเชื่อว่า ณ พ.ศ.นี้คงจะค้นฟ้าคว้าดาว ความหาผู้ที่มีจิตประภัสสร ได้ยากยิ่งกว่างมเข็มในมหาสมุทรเสียอีก เพราะอุปกิเลสที่จรมามากไม่จบไป แต่กลับปักหลักปักฝังอยู่กับจิต ติดหนับตั้งหนึด ไม่ยอมจากไปไหน จนทำให้ผู้คนในสังคมมีจิตอุดมโรคกันมากมายเกินคาดคิด

ตามหลักธรรมกล่าวว่า **อุปกิเลส**มีถึง 16 ประเภทด้วยกัน คือ

1. **อภิขณาวิสมโลกะ ละโมบ** จ้องจะเอาไม่เลือกควรไม่ควร ที่สังคมวุ่นวายไม่รู้จักจบสิ้นอย่างทุกวันนี้ ก็เพราะความโลภของคนนี้แหละ อยากร่ำอยากรวยกันตั้งแต่เด็ก เห็นเงินเป็นสิ่งบันดาลสุข ขอให้ได้เงินเถอะ จะยอมทำทุกอย่าง โดยถือคติประจำใจว่า “**สรรพสิ่งสำเร็จได้ด้วยเงิน**”
2. **โทสะ คิดประทุษร้าย** ใครคิดทำแตกต่างเป็นไม่ได้ ต้องเล่นงาน ให้น่วมอ่วมมอรัย ทั้งลงไม้ลงมือทุบตี ฆ่าแกงแบบไม่เกรงกลัวกฎหมาย หรือแม้กระทั่งกฎแห่งกรรม
3. **โกรธ โกรธ** ใครทำอะไรไม่ได้ตั้งใจ หรือพูดไม่เข้าหู ก็ขุ่นเคือง ไม่พอใจ กระทบกระเทียด หงุดหงิดหน้าบึ้ง ต่ำว่าเสีย ๆ หาย ๆ ไม้ไผ่หน้าอินทร์หน้าพรหม
4. **อุปนาหะ ผูกโกรธ** แคโกรธเฉย ๆ ยังไม่หน้าใจ ต้องเอามามผูกชะจนแน่น “**จำไว้เลยนะ**”, “**ทีเอ็งช้าไม่ว่า ทีช้าเอ็งอย่าไว**”, “**บุญคุณต้องทดแทน ความแค้นต้องชำระ**” สบโอกาสเมื่อไหร่ ได้เห็นดิกันแน่ เรื่องแค่กระต๊อดเดียวก็เก็บไปแค้นฝังหุ่น ข้ามวันเดือนปีไปจนถึงข้ามภพข้ามชาติโน่น
5. **มักขะ** ลบลูกคุณท่าน ไม่รู้จักบุญคุณคน พ่อแม่เลี้ยงดูจนเติบใหญ่

ก็หาว่าเป็นหน้าที่, ครูบาอาจารย์สั่งสอน ก็บอกว่าเพราะได้เงิน, ผู้ใหญ่ ตักเตือนด้วยความหวังดี ก็มองว่ายังไม่เข้าเรื่อง... อย่างนี้มันต้องตัดหางปล่อยปลาเข้าไปเลย (เพราะชินปล่อยวัด เตียวพระเนรจะลำบาก)

6. **ปลาสะ ตีเสมอ** อันนี้ไม่เกี่ยวกับเรื่องแข่งกีฬาณะ แต่หมายถึงการยกตนขึ้นเทียมท่าน โดยไม่รู้จั๊กที่ต่ำที่สูงนะ ยกตัวอย่างเช่น สามัญชนคนธรรมดาแท้ ๆ แต่หลงตัวเองว่าร่ำรวยมีอำนาจ ผู้คนนิยมยกยอมาก จึงตีตนเสมอผู้มีพระคุณเป็นประจำ

7. **อิสสา ริษยา** เห็นใครได้ดีเป็นไม่ได้ แทนที่จะมีมุทิตา กลับเป็นตาร้อน เดือดปุด ๆ ไปซะนี่ คนแบบนี้หาความสุขทางใจได้ยาก เพราะมัวแต่เป็นทุกข์กับความเจริญก้าวหน้าของผู้อื่น

8. **มัจฉริยะ ตระหนี่** หวงโน่นเหนียวนนไปหมด ไม่ยอมให้ใครง่าย ๆ ขนาดจะทำบุญให้ทานยังต้องคิดเจ็ดชั้นแปดตลบ บางคนเป็นเอาหนัก กระหมัดกระหม่อมแม้กระทั่งตัวเอง มีเงินเยอะแยะแต่ไม่กล้าใช้ ได้แต่เก็บออม ยอมอด ทนลำบาก สุดท้ายก็โดนลูกหลานผลาญจนเกลี้ยงคลัง

9. **มายา เจ้าเล่ห์** หากลอบขายหลอกหลวงผู้อื่นทุกรูปแบบ มุ่งเอาแต่ประโยชน์ใส่ตัว ผิดชอบชั่วดีไม่สนใจ ไม่กลัวเวรกรรมตามสนอง บางคนกล้าหลอกแม้กระทั่งพระสงฆ์องค์เจ้า ลวงเอาทรัพย์สินที่ผู้มีจิตศรัทธาถวายวัด ไปเป็นของตัวเองอย่างไม่ละอายใจ

10. **สาถะเยยะ โอ้อวด** ชอบโอ้อวดว่ารวยว่ารู้ ใส่สร้อยทองแหวนเพชรเดินโชว์ไปทั่ว ใครพูดเรื่องอะไรก็แสนรู้ไปหมด หวังจะให้คนยอมรับนับถือ แต่หารู้ไม่ว่า ธรรมชาติของคนที่ยวยจิ้งจู้จริง มักนิ่งเงียบไม่แสดงออกง่าย ๆ หรือกนะ...จะบอกให้

11. **ถัมกะ หัวดี** ว่านอนสอนยาก ไม่ยอมเชื่อฟังทำตามคำแนะนำ ใครง่าย ๆ มีความดันทุรังสูงเกินขีดจำกัด ดื้อดึงไม่เข้าเรื่อง ยึดมั่นเอาความคิดตัวเองเป็นหลัก ชอบก่อให้เกิดปัญหาเมื่อต้องทำงานร่วมกับผู้อื่น

12. **สารัมกะ แข่งดี** มุ่งเอาชนะชิงดีชิงเด่น โดยไม่ยอมลดราคาต่อรองหรือผ่อนปรนให้แก่กัน แม้จะชื่อว่าแข่งดี แต่ก็ได้ดีดีสมชื่อ เพราะเป็นการกระทำที่ สุดโต่งเกินเหตุ ไม่รู้จักประนีประนอม ผ่อนหนักผ่อนเบา อะลุ่มอล่วยกัน (นี่ถ้าผลแข่งแล้วแข่งชั้ว ยิ่งย่าแบายใหญ่เลย)

13. **มานะ ถือตัว** คำนี้มีความหมายแตกต่างจากภาษาไทยมาก เพราะไม่ได้หมายถึงความพยายาม พากเพียร ตั้งใจจริง แต่เป็นความสำคัญตนว่าเป็นนั่นเป็นนี่ ถือสูงถือต่ำ ยิ่งใหญ่ เท่าเทียม หรือด้อยกว่าผู้อื่น ต่อไปได้ยินใครบอกว่า “เป็นผู้มีมานะมาก” อย่าเพิ่งรีบดีใจไปละ เพราะอาจไม่ใช่คำชมก็ได้นะ

14. **อดิมานะ** ดูหมิ่นท่าน ชอบดูถูกเหยียดหยามผู้อื่นว่าด้อยต่ำ ด่าเตี้ย ทั้งฐานะ รูปลักษณ์ ความรู้ หาว่าไม่ดีจริง ไม่เก่งจริง เป็นต้น

15. **มทะ มัวเมา** มัวหลงละเลิงเพลิดเพลिनในความเร้าอารมณ์ด้วย รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส และ อบายมุข ให้ความสำคัญในสิ่งที่เป็นโทษมากกว่าคุณ เช่น เกาะแคะสาว เสพยา เล่นการพนัน เทียวผับบาร์ ดูอะไก็ไ้-โคโยตี้ เป็นต้น

16. **ปมาทะ** เลินเล่อหรือละเลย ขาดความระมัดระวัง ไม่รอบคอบ ในสิ่งที่กระทำ จึงเกิดความผิดพลาดเสียหายบ่อย ๆ บางครั้งก็ทำให้เจ็บตัว เจ็บใจได้

อุปกิเลสทั้ง 16 ที่เจอแล้วไม่ยอมจากนี้ ได้เกาะติดจิตใจผู้คนมานานแสนนาน จนนับกาลเวลาไม่ได้ และได้ลูกหลานแพร่กระจายจนกลายเป็นโรคประจำตัวไปเสียแล้ว ที่ฉันพอจะประมวลรวบรวมได้ ก็มีคร่าว ๆ ดังนี้

1. **หน้ามืดตามัว** จะเรียกว่าเป็นโรคตัวแม่ ก็คงไม่ผิด เพราะเมื่อเห็นผิดเป็นชอบ เห็นชั่วเป็นดีเสียแล้ว ไม่ว่าจะพูดหรือทำอะไรก็ผิดเพี้ยนไปจากหลักศีลธรรมทั้งสิ้น จากคนเคยดีก็กลายเป็นคนไม่เผลวไปในเวลาชั่วข้ามคืน ถือว่าเข้าขั้นโคม่าเลยนะเนี่ย เพราะผู้ที่เป็นโรคนี้นี้จะไม่ยอมรับความจริง ไม่ต่างจากคนบ้าคนเมา ที่มักจะปฏิเสธว่า “ไม่บ้า ไม่มาวววว” เสมอ

2. **ปัญญาอ่อน** ในที่นี้มีได้แปลว่าฉลาดน้อยหรือโง่คืดต่ำหรือท้อ แต่หมายถึงความสามารถในการแยกแยะเรื่องดี-ชั่ว บาป-บุญ คุณ-โทษ ต่ำกว่ามาตรฐานของคนทั่วไปนะ ไม่ว่าจะคิดพูดทำอะไรก็เลยออกแนวไม่เข้าท่าตลอดศก

3. **ภูมิคุ้มกันบกพร่อง** เมื่อระบบภูมิคุ้มกันจิตอ่อนแอเสียแล้ว ก็จะเป็นการเปิดประตูเชื้อเชิญให้บรรดาสารพัดกิเลส ได้โอกาสสอดใส่เข้ามา กระดี๊กระด๊า และโรคทางจิตอื่น ๆ ก็จะตามมาเป็นขบวน

4. **หน้าหนา (เสริมโยหิน)** ทนทายาทยิ่งกว่ากระเบื้องมุงหลังคาซะอีก เห็นแก่ตัวสุดๆ ไร้ซึ่งหิริโอตตปปะ ไร้ซึ่งสิริละอายเมื่อทำชั่ว ไม่เกรงกลัววิบากเมื่อทำบาป สร้างความอึดหนาระอาใจให้ผู้อื่นต้องร้องยี้เสมอ ก็แม้แต่พัดลมยังส่ายหน้าเลยอะ...คิดดูดี!

5. **หน้าโลหิต** เป็นกันมากในกลุ่มนักธุรกิจนายทุน เจ้าแม่เงินกู้ ผู้ที่เป็นโรคนี้นี้มักชอบทำนาบนหลังคน เอาวัดเอาเปรียบ ฉกฉวยประโยชน์ จากความเดือดร้อนของผู้อื่นเสมอ

6. **ใจไม่ใช่ระกำ** เห็นใครลำบากเดือดร้อน ก็เพิกเฉยดูตาย มองว่า **ธุระไม่ใช่** ไม่มีเมตตากรุณาและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เอาซะเลย

7. **ใจยักษ์, ใจมาร** โหดร้ายอำมหิต ป่าเถื่อน ชอบสนุกสะใจกับความทุกข์ยากรำเคี้ยวของผู้อื่นสัตว์อื่น และเป็นสุขใจเมื่อได้ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

8. **ใจแตก** สมัยนี้เป็นกันตั้งแต่เด็กเล็กถึงวัยรุ่น เรียกว่าชอบซิงซูกก่อนห้าม ซิงฟานตั้งแต่ยังฟาด อยู่นอกโอวาทจนเคยตัว กระทำสิ่งที่ไม่เหมาะสมก่อนกาลอันควร

9. **หูเบา** ใครพูดอะไรก็เชื่อไปหมดโดยไม่คิดไตร่ตรอง คนเป็นโรคนี้ แม้จะเอาตุ้มหูมาถ่วงไว้ ก็ไม่ช่วยให้อาการดีขึ้นได้ เพราะเป็นโรคทางจิตใจ ไม่เกี่ยวกับบอวัยวะในการได้ยิน

10. **ปากคอเราะราย** ชอบพูดจาชวนหาเรื่องไม่เลือกหน้า มีปากเป็นอาวุธประจำกาย จะรู้สึกสะใจเมื่อใช้คำพูดทำให้ใครเจ็บช้ำได้

นอกจากนี้ยังมีโรคที่กระทำบ่อย ๆ จนติดเป็นนิสัย ไม่เว้นแม้วันหยุดราชการ และกลายเป็น*อาชีพเสริม*ไปโดยไม่รู้ตัวก็มี ได้แก่...

1. **ผู้ว่า** ไม่เคยคิดจะทำตัวเป็นผู้ซ่มสักครั้ง คือขมใครไม่เป็น ได้แก่ตำหนิติเตียน มองไม่เห็นความดีของผู้อื่น ไม่ว่าใครจะทำอะไร ต่อให้ดีแค่ไหน ก็หาเรื่องต่อว่าได้ทุกคราว

2. **นักโทษ** เมื่อใดที่มีความผิดพลาดเกิดขึ้น ก็จะโยนความผิดให้ผู้อื่นเสมอ ส่วนตัวเองเป็นยอดมนุษย์สุดเพอร์เฟ็กต์ ทำอะไรก็ถูกต้องตลอดชีพ ดังพุทธพจน์ที่ว่า “โทษคนอื่นเห็นได้ง่าย โทษตนเห็นได้ยาก คนเรามักเปิดเผยโทษคนอื่น เหมือนโปรยเกลือ แต่ปิดบังโทษของตน

เหมือนนักเลงเต้าโกงช้อนลูกเต้า

3. **ยอดนักปรุง** คนประเภทนี้ไม่ว่าจะเห็น ได้ยิน ได้กลิ่น ลิ้มรส หรือสัมผัสสิ่งใด ก็นำมาปรุงแต่งคิดฟุ้งซ่านได้ทั้งวันทั้งคืน เรื่องเล็กก็ปรุงเป็นเรื่องใหญ่ เรื่องดีก็ปรุงเป็นเรื่องร้ายไปเลย แทนที่จะใช้ความคิดในทางสร้างสรรค์ กลับนำมาทำร้ายตัวเองซะนี่ !

4. **นักโบราณคดี** ชอบฟื้นฝอยหาตะเข็บ ขุด-คุ้ย-เขี่ย หาความที่ควรจะสงบแล้ว ให้กลับเกิดเป็นเรื่องขึ้นมาอีก เรื่องเก่าเก็บมานานหลายปี เป็นทศวรรษแล้ว ก็ยังนำมาปัดฝุ่นขยี้มหยากไยให้เป็นเรื่องจนได้

5. **ทนายแก้ต่าง** แทนที่จะมองหาข้อผิดพลาดบกพร่องของตัวเอง แล้วพยายามปรับปรุงแก้ไข กลับคิดแต่จะหาทางแก้ตัว กลบเกลื่อนความผิดอยู่เรื่อย แบบนี้จะพัฒนาตัวตนได้อย่างไร ?

แม้ทุกวันนี้จะมีโรคที่กัดกินจิตใจคนเรา ให้เศร้าหมองขุ่นมัวบานตะไท แต่ก็ยังมีหนทางแก้ไขให้คืนสู่ความผ่องใสบริสุทธิ์ได้ ด้วยหนทางที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสรู้และเมตตาสั่งสอน ซึ่งก็คือ *มรรคมืองค์แปด* ที่ชาวพุทธส่วนใหญ่เคยได้ยินจนคุ้นหู แต่ไม่นำมาปฏิบัติให้เกิดประโยชน์แก่ตัวเองเลย ซึ่งได้แก่...

1. **สัมมาทิฐิ** เห็นชอบ เช่น
 - เห็นอริยสัจ 4 (ทุกข์, เหตุให้เกิดทุกข์, ความดับทุกข์, ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์)
 - เห็นว่าทำดีมีผลดี ทำชั่วมีผลชั่ว ชาตินี้ชาติหน้ามีจริง มารดาบิดามีคุณควรแก่ฐานะ

- เห็นไตรลักษณ์ (ลักษณะสาม คือ ความเป็นของไม่เที่ยง เป็นทุกข์ หรือคงทนอยู่ไม่ได้ มีใจตัวตน)

- เห็นปฏิจจสมุปบาท (การที่สิ่งทั้งหลายอาศัยกันและกันจึงเกิดขึ้น) เป็นต้น

2. **สัมมาสังกัปปะ** ดำริชอบ ความนึกคิดที่จะออกจากกาม ปลอดจากความโลภ ไม่ติดในการปรนปรีอสนองความอยากของตน ไม่คิดร้ายเบียดเบียนผู้อื่น

3. **สัมมาวาจา** เจรจาชอบ เว้นจากการพูดเท็จ-ส่อเสียด-คำหยาบ-เพื่อใจ

4. **สัมมากัมมันตะ** กระทำชอบ เว้นจากการฆ่าสัตว์-ลักทรัพย์-ประพฤตินิโคตติในกาม

5. **สัมมาอาชีวะ** เลี้ยงชีวิตชอบ เว้นจากการเลี้ยงชีวิตในทางที่ผิด เช่น โกง หลอกหลวง บีบบังคับ ชูเชื้อ ค้ำมนุษย์ ค้ำชีวิตสัตว์ ค้ำอาวุธ ค้ำยาพิษ ค้ำสิ่งเสพติดมีนเมา เป็นต้น

6. **สัมมาวายามะ** เพียรชอบ คือ

- เพียรระวังบาปอกุศลที่ยังไม่เกิดมิให้เกิดขึ้น

- เพียรละอกุศลที่เกิดขึ้นแล้ว

- เพียรเจริญทำกุศลธรรมที่ยังไม่เกิดให้เกิดขึ้น

- เพียรรักษากุศลธรรมที่เกิดขึ้นแล้วไม่ให้เสื่อมไปและให้เพิ่มไพบูลย์

7. **สัมมาสติ** ระลึกรชอบ คือ ระลึกในสติปัฏฐาน 4 อันได้แก่

- การมีสติกำกับดูรู้เท่าทันกาย รู้ทันอริยาบท การกระทำการเคลื่อนไหว

ทุกอย่าง

- การมีสติกำกับดูรู้เท่าทันเวทนา รู้ชัดว่าเป็นสุข ทุกข์ หรือ เฉย ๆ

- การมีสติกำกับดูรู้เท่าทันจิต รู้ชัดว่าขณะนั้นจิตของตนมีราคะ โทสะ โมหะหรือไม่ เศร้าหมองหรือผ่องแผ้ว ฟุ้งซ่านหรือเป็นสมาธิ ฯลฯ

- การมีสติกำกับดูรู้เท่าทันธรรม คือรู้ชัดว่า นิเวศน์ 5 ชั้น 5 อายตนะ 12 โพชฌงค์ 7 อริยสัจ 4 ฯลฯ คืออะไร เป็นอย่างไร มีในตนหรือไม่ เจริญบริบูรณ์ และดับไปอย่างไร เป็นต้น

8. **สัมมาสมาธิ** ตั้งจิตมั่นชอบ คือ เจริญสมาธิตามแนวของฌาน 4 (การเพ่งอารมณ์จนจิตแน่วแน่เข้าสู่ภาวะสงบประณีต 4 ระดับ คือ ปฐมฌาน ทุติยฌาน ตติยฌาน จตุตถฌาน)

หลายคนอ่านแล้วก็คงจะร้องโวยโวย อะไรมันจะยากขนาดนั้น แต่ทำไมไม่ลองคิดล่ะว่า จากอดีตถึงปัจจุบัน มีผู้ลงมือปฏิบัติและประสบความสำเร็จมาแล้วมากมาย ถ้าหากเป็นเรื่องที่มนุษย์ไม่สามารถทำได้ พระสัมมาสัมพุทธเจ้า คงไม่ทรงตัดสินพระทัยสละเวลามาสั่งสอนผู้มีจิตอุดมโรคอย่างเรา ๆ แน่แน่นอน

เพราะฉะนั้น ตราบใดที่ยังมีลมหายใจเข้า-ออกเป็นปกติ ไม่พืดพาด ๆ แล้วละก็ อย่าเพิ่งละความพยายาม ท้อแท้ถดถอยไปเสียก่อน แต่ควรมุ่งมั่นปฏิบัติตามแนวทางที่พระองค์ทรงแนะนำ มรรคองค์ใดที่ง่ายสำหรับเรา ก็เร่งทำ รีบตนเป็นทุนเอาไว้ก่อนดีกว่า ส่วนที่ยากนั้นก็ค่อย ๆ หมั่นฝึกทำไป เพราะความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จก็ย่อมอยู่ที่ไหนเหมือนกันแหละนะ !

ไม่ว่าผลจะออกมาเช่นใด ได้แค่ไหนก็ควรพอใจเท่านั้น คิดเสียว่า
อย่างน้อยก็ยังดีกว่า ไม่ได้ลงมือทำอะไรบ้างเลย เพราะไม่จั้นก็เท่ากับว่า
ได้ประทับชื่อว่าเป็นชาวพุทธฟรี ๆ เท่านั้นเอง

ทุนุณิคุคหสฺส ลหุโน
ยตถ กามนิปาติโน
จิตตสฺส ทมโถ สาทู
จิตฺตํ ทนฺตํ สุขาวหํ ฯ

จิตควบคุมยาก เปลี่ยนแปลงเร็ว
ใฝ่ในอารมณ์ตามที่ใคร่
ฝึกจิตเช่นนั้นได้เป็นการดี
เพราะจิตที่ฝึกได้แล้ว นำสุขมาให้

ศิลปิน: ฌานชลกฤต วัฒนาร

เรื่อนำทาง ชีวิต

หากมีสักครั้งในชีวิตคนเราที่ได้มีโอกาสอยู่กับตัวเอง แล้วย้อนกลับไปคิด ทบทวนถึงสิ่งต่าง ๆ ที่เคยทำในอดีตด้วยใจที่เป็นกลาง จะเห็นได้ว่า บ่อยครั้งเหลือเกินที่เราได้เสียเวลาไปกับเรื่องที่ไม่เป็นประโยชน์ ไร้สาระ หรือทำในสิ่งที่ไม่สมควร จนรู้สึกอยากจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงใหม่ และถ้าสามารถย้อนเวลากลับไปได้ด้วยเครื่อง *ไทม์แมชชีน (Time Machine)* เหมือนในภาพยนตร์แล้ว เราก็คงจะทำอะไรให้แตกต่างไปจากเดิม เพราะหลายครั้ง ก่อนที่เราจะรู้ว่า สิ่งใดใช่-ไม่ใช่ ถูกต้อง-ไม่ถูกต้อง มีค่าควรแก่ชีวิตหรือไม่ ก็ต้องรอให้เกิดผลจากการกระทำนั้น ๆ เสียก่อน

ในความเป็นจริง ไม่มีใครสามารถย้อนเวลาเพื่อกลับไปเปลี่ยน การกระทำ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ใหม่ที่ใจตัวเองต้องการได้เลย แม้แต่ผู้ที่มี อิทธิฤทธิ์มีผานพิเศษ อย่างมากก็ทำได้เพียงแค่ระลึกถึงสิ่งที่ผ่านมาเท่านั้น

ก็ในเมื่อไม่มีใครเปลี่ยนแปลงอดีตได้แล้ว ทำไมเราไม่ทำปัจจุบัน ให้ถูกต้องครบถ้วน ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ล่ะ ? จะได้ไม่ต้องมานั่งเสียใจว่า “ดูไม่น่าทำแบบนั้นเลย” หรือ “รู้งี้ทำอย่างโน้นซะก็ดี”

ย้อนหลังไปไม่กี่ปีมานี้ ผู้ขับรถในเมืองไทยรู้สึกตื่นเต้นดีใจมาก ที่จะมี รถยนต์รุ่นใหม่บางคันติดตั้งเครื่องนำทางที่รับสัญญาณจากดาวเทียม (GPS Navigator) ซึ่งจะเป็นตัวช่วยให้เกิดความสะดวกและอุ่นใจในการเดินทาง ไม่ต้องพะวักพะวนกับการขับไปตามทางไป ทำให้ต้องผิมนัดเสียเวลา หรือ บางทีก็หลงทางจนต้องเปลี่ยนแผนการไปเลย

จะมีสักกี่คนที่รู้ว่า ย้อนหลังไปในสมัยที่พระพุทธเจ้ายังทรงมีพระชนม์ชีพ อยู่ พระองค์ก็ได้ทรงมอบเครื่องนำทางชีวิต ให้กับสงฆ์สาวกมาก่อนแล้ว โดยสามารถบอกได้ละเอียดตั้งแต่จุดเริ่มต้น จุดต่อ ๆ ไป จนถึงจุดหมาย ปลายทางเลยทีเดียว (หากใครสนใจนำไปศึกษาปฏิบัติ ก็ย่อมทำได้ เพราะ พระองค์ไม่สงวนลิขสิทธิ์) ซึ่งเครื่องนำทางที่เวลานั้นมีชื่อรุ่นว่า *คณกโมคคัลลานสูตร* ดังมีที่มาย่อ ๆ ประมาณนี้

สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคทรงประทับอยู่ที่ปราสาทของอุบาสิกา วิชาชา เขตพระนครสาวตถิ ครั้งนั้นแล พราหมณ์คณกะโมคคัลลานะได้เข้าเฝ้า แล้วทูลถามว่า ข้าแต่พระโคตมผู้เจริญ ...พระองค์จะบัญญัติการศึกษา การกระทำ การปฏิบัติโดยลำดับ เพื่อเข้าถึงความพ้นทุกข์ได้หรือไม่ ?

พระผู้มีพระภาคตรัสตอบว่า พระองค์ทรงทำได้ เปรียบเหมือนดัง คนฝึกม้าผู้ฉลาด เมื่อได้ม้าอาชาไนยตัวงามมาแล้ว เริ่มต้นทีเดียวก็ให้ทำ สิ่งที่ควร ให้ทำในบังเหียน (เครื่องบังคับม้าให้ไปในทางที่ต้องการ) ต่อไปจึง ให้ทำสิ่งที่ควรอื่น ๆ ยิง ๆ ขึ้นไป โดยเริ่มจาก...

1. **จงเป็นผู้รักษาศีล ถึงพร้อมด้วยความประพฤดีดี และเป็น ผู้เห็นภัยในโทษเพียงเล็กน้อย**
2. **จงเป็นผู้สำรวมในการรับรู้ทางตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ** จงปฏิบัติ เพื่อรู้ธรรมารมณ์ (อารมณ์ ทางใจ, สิ่งที่ใจนึกคิด) เพื่อป้องกันอกิขมา (โลกอยากได้ของเขา, ความคิดฟุ้งเฟื่องจึงจ้องจะเอาของของคนอื่น) และโถมนัส

(ความเสียใจ, ความเป็นทุกขใจ) ครอบงำได้

3. **จงเป็นผู้รู้จักประมาณในโภชนะ** คือ พึงบริโภคอาหาร พิจารณา โดยแยกคายว่า เราบริโภคมิใช่เพื่อจะเล่นมัวเมาประดับตกแต่งร่างกายเลย แต่บริโภคเพียงเพื่อร่างกายดำรงอยู่ เพื่อให้ชีวิตเป็นไป เพื่อบรรเทา ความลำบาก เพื่ออนุเคราะห์พรหมจรรย์ (การประพฤติธรรมอันประเสริฐ, การครองชีวิตประเสริฐ) เท่านั้น เพื่อความเป็นไปแห่งชีวิต ความไม่มีโทษ ความอยู่สบาย จักมีแก่เรา

4. **จงเป็นผู้ประกอบเนือง ๆ ซึ่งความเป็นผู้ตื่นอยู่** คือ ขำระจิต ให้บริสุทธิ์ ด้วยการเดินจงกรม นั่งสมาธิ

5. **จงเป็นผู้ประกอบด้วยสติสัมปชัญญะ** (ไม่เผลอ รู้ตัวทั่วพร้อม) คือ ทำความรู้สึกตัวในเวลาก้าวไป ถอยกลับ, แลดู-เหลียวดู, งอแขน-เหยียดแขน, ทรงผ้าสังฆาฏิ บาตร จีวร, ฉัน ดิม เคี้ยว ลิ้มรส, ถ้ายอจุจาระ ปัสสาวะ, เดิน ยืน นั่ง นอน ตื่น พุด นิ่ง ฯลฯ

6. **จงพอใจเสนาสนะ** (ที่อยู่อาศัย) อันสงบ คือ ป่า โคนไม้ ภูเขา ชอกเขา ถ้ำ ป่าช้า ป่าชฎ ที่แจ้ง และ ลอมฟาง เมื่อกลับจากบิณฑบาต ภายหลังเวลาอาหารแล้ว นั่งคู้บัลลังก์ตั้งกายตรง ดำรงสติมั่นเฉพาะหน้า ละอภิขมา และนิวรรณ์ 5 (ธรรมที่กั้นจิตไม่ให้บรรลุความดี) คือ กามฉันท์ (พอใจในกามคุณ), พยาบาท (คิดร้ายผู้อื่น), ถีนมิทระ (ความหดหู่ซึมเซา), อุทธัจจกุกกุกจะ (ความฟุ้งซ่านรำคาญใจ), วิจิกิจฉา (ความลังเลสงสัย)

เมื่อละนิวรรณ์ 5 ได้แล้วก็จะสงบจากกาม (ความใคร่, ความอยาก, ความปรารถนา) สงบจากอกุศลธรรม เดินทางเข้าสู่ปฐมฌาน ทุติยฌาน

ตติยฌาน จตุตถฌาน อันไม่มีทุกข์ ไม่มีสุข เพราะละสุข ละทุกข์ ดับโสมนัส (ความดีใจ, ความสุขใจ, ความปลามปล้ม) และโทมนัสได้ มีสติบริสุทธิ์ เพราะอุเบกขา (ความวางใจเป็นกลาง ไม่ยินดียินร้าย) จนถึง จุดหมายปลายทางคือนิพพาน (การดับกิเลสและกองทุกข์)

หากใครคิดว่าการเดินทางสู่นิพพานนั้น เป็นเรื่องที่ไกลเกินฝัน ชาตินี้ ไม่มีทางไปถึงแน่นอน เพราะห่อหมอินทรีย์ (ชราภาพ) ขนาดนี้แล้ว ยังไม่เคยมี ประสบการณ์เดินทางธรรมกับเขาเลย พระพุทธเจ้าก็ยังมีเครื่องมือเดินทาง ชีวิตรุ่นอื่น ๆ ไว้ให้เลือกอีกมากมาย ถ้าใครได้ใช้และเดินทางไปตามนั้นแล้ว รับรองได้ว่าชีวิตนี้จะมีแต่สุขไคย (สุขยอดคดคด) มาก ๆ เลยเชียวนะ

ด้วยโอกาสอันเป็นมงคลฤกษ์นี้ ฉันทขอแนะนำรุ่นที่ใช้งานง่าย ๆ มาให้ ทดลองกันก่อนดังนี้ คือ

รุ่น**ไอวาท 3** จะเรียกว่าเป็นรุ่นปฐมสำหรับนักเดินทางมือใหม่เลย ก็ได้ มีเส้นทาง 3 สายหลักที่ระบุว่าผู้เดินทางควรไปให้ถึง ก็คือ

1. **ไม่ทำความชั่วทั้งปวง**
2. **ทำความดีให้เพียบพร้อม**
3. **ทำใจของตนให้สะอาดบริสุทธิ์**

รุ่นต่อไปที่อยากแนะนำคือ **จักร 4** หรือ**พหุการธรรม 4** ซึ่งสามารถ นำพาชีวิตไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง ดุจลั่นนำรถไปสู่จุดหมาย รุ่นนี้นับว่ามี อุปการะเกื้อหนุนมากเลย เพราะจะช่วยให้ผู้เดินทางสร้างความดีอื่น ๆ

ต่อยอดได้ ทำให้มีความก้าวหน้าในชีวิต บรรลุความงอกงามไปพลุลัยด้วย
เส้นทางทั้ง 4 คือ

1. **อยู่ในถิ่นที่ดี มีสิ่งแวดล้อมเหมาะสม**
2. **สมาคมกับสัตบุรุษ** (คนดีน่าคบถือ มีคุณธรรม ประพฤติอยู่ในศีล
ในธรรม)
3. **ตั้งตนไว้ชอบ** ตั้งจิตคิดมุ่งหมายนำตนไปถูกทาง
4. **ความเป็นผู้ได้ทำความดีไว้ก่อนแล้ว** มีพื้นเดิมดี, ได้สร้างสม
คุณความดีเตรียมพร้อมไว้แต่ต้น

ถัดมาที่ภูมิใจเสนอ คือ **รูนุชรรวาทศธรรม 4** สำหรับผู้ที่ต้องการ
ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตทางโลก ต้องเดินทางไปในเส้นทาง
ทั้ง 4 นี้ แล้วจะพบกับแดนสมหวัง ไม่หลงไปเจอป่าแห้วเหวลึกอย่าง
แน่นอน ได้แก่

1. **สัจจะ (ความจริง)** ซื่อตรง ซื่อสัตย์ จริงใจ พูดจริง ทำจริง
2. **ทมะ (ฝึกฝน)** ฝึกนิสัย ปรับตัว รู้จักควบคุมจิตใจ ฝึกหัดตัดนิสัย
แก้ไขข้อบกพร่อง ปรับปรุงตนให้เจริญก้าวหน้าด้วยสติปัญญา
3. **ขันติ (อดทน)** ตั้งหน้าตั้งตาทำงานด้วยความขยันหมั่นเพียร
เข้มแข็ง ไม่หวั่นไหว มั่นในจุดหมาย ไม่ท้อถอย
4. **จาคะ (เสียสละ)** สละกิเลส ความสุขสบายและผลประโยชน์
ส่วนตนได้ ใจกว้าง พร้อมที่จะร่วมมือ ช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่คับแคบ
เห็นแก่ตนหรือเอาแต่ใจตัว

สรุปสั้น ๆ ว่า เส้นทางแต่ละสายที่เครื่องนำทางรูนุชรรวาทศธรรม จะสร้าง
ความสำเร็จให้แตกต่างกัน คือ สัจจะสร้างเกียรติยศ ทมะสร้างปัญญา ขันติ
สร้างทรัพย์สมบัติ และ จาคะสร้างหมู่มิตร

ยังไม่หมดแค่นั้นนะ สำหรับรูนุชรรวาทศธรรมนี้พิเศษหน่อย แตกต่างจาก
รูนุชอื่น ๆ ตรงที่ไม่ได้บอกเส้นทางที่ควรไป แต่จะบอกเฉพาะทางที่ควร
หลีกเลี่ยงเท่านั้น ฉะนั้น ใครอย่าเผลอหลับในพลัดหลงไปเด็ดขาดละ
เพราะเป็นเส้นทางแห่งความเสื่อม ฉิบหาย พิษานศ เป็นเหตุย่อยยับแห่ง
โภคทรัพย์ทั้งหลาย รูนุชนี้มีชื่อว่า **อบายมุข 6** คือมี 6 เส้นทางที่อย่าได้แลบ
เข้าไปใกล้เชียย ฉันทขอเตือนด้วยความหวังดีนะ คือ

1. **ติดสุราและของมีเงินเมา** เพราะทำให้ทรัพย์หมดไป ก่อการ
ทะเลาะวิวาท เป็นบ่อเกิดแห่งโรค เสียเกียรติเสียชื่อเสียง ทำให้ไม่รู้อาย
และ ทอนกำลังปัญญา
2. **ชอบเที่ยวกลางคืน** เพราะจะได้ชื่อว่า ไม่รักษาศาตว์ ไม่รักษาลูกเมีย
ไม่รักษาทรัพย์สมบัติ เป็นที่ระแวงสงสัย เป็นเป้าให้เขาใส่ความ และเป็น
ที่มาของเรื่องเดือดร้อนมากมาย
3. **ชอบเที่ยวดูการละเล่น** เพราะทำให้การงานเสื่อมเสีย มีใจกังวล
คอยคิดจ้อง และ เสียเวลาเมื่อไปดูสิ่งนั้น ๆ
4. **ติดการพนัน** เพราะเมื่อชนะย่อมก่อเวร เมื่อแพ้ก็เสียตายทรัพย์
ที่เสียไป ทรัพย์หมดไปเรื่อย ๆ คนไม่เชื่อถือถ้อยคำ เป็นที่หมิ่นประมาท
ของเพื่อนฝูง และ ไม่เป็นที่พึงประสงค์ของผู้ที่จะหาคู่ครองให้ลูกของเขา
เพราะเห็นว่าจะเลี้ยงลูกเมียไม่ไหว

5. **คบคนชั่วเป็นมิตร** เพราะคนชั่วจะนำให้เป็นนักการพนัน นักเลงหญิง นักเลงเหล้า นักลวงเขาด้วยของปลอม นักหลอกลวง นักเลงหัวไม้

6. **เกียจคร้านการงาน** เพราะจะทำให้ยกเหตุต่าง ๆ เป็นข้ออ้าง ผัดเพี้ยนไม่ทำการงาน **โภคะ (สมบัติ)** ใหม่ก็ไม่เกิด โภคะที่มีอยู่ก็หมดสิ้นไป

อันที่จริงแล้ว เครื่องนำทางชีวิตที่พระพุทธเจ้าทรงมอบให้ **พุทธบริษัท 4** อันได้แก่ **ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา** ทั้งหลายนั้น มีมากมายหลายรุ่น ให้เลือกใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ซึ่งล้วนแต่ดี ๆ มีประโยชน์ นำความสุขความเจริญมาสู่ผู้เดินทางทั้งนั้น

และพระองค์ยังได้ตรัสเตือนว่า “**ท่านทั้งหลายจงมีธรรมเป็นที่พึ่ง เกิด อย่ามีอย่างอื่นเป็นที่พึ่งเลย เราตถาคตเองเป็นที่พึ่งแก่ท่านทั้งหลาย ไม่ได้ ตถาคตเป็นแค่เพียงผู้ชี้บอกทางเท่านั้น ส่วนความเพียรพยายาม เพื่อเผาบาปอกุศล ท่านทั้งหลายต้องทำเอง ทางมีอยู่ เราชี้แล้วบอกแล้ว ท่านทั้งหลายต้องเดินเอง**”

ไหน ๆ ชีวิตเราก็หนีไม่พ้นการเวียนว่ายตายเกิด ต้องท่องไป ในสังสารวัฏนับภพนับชาติไม่ถ้วนแล้ว จะมัวแต่เดินเรื่อยเปื่อยไร้จุดหมาย เหมือนอย่างบางเพลงที่ร้องกัน ก็คงไม่เกิดประโยชน์ต่อชีวิต เสียเวลาเกิดฟรี ๆ ประเภทแก่เพราะกินข้าว เมาเพราะอยู่นาน ไร้สาระไปวัน ๆ แบบนี้ไม่ดีแน่

ทำไมไม่ลองคิดทบทวนดูสักครั้งว่า ชีวิตเรานี้เกิดมาเพื่ออะไร ? และควรทำอะไรให้เป็นประโยชน์ต่อการเกิดครั้งนี้บ้าง ? ถ้าได้คำตอบเพียงว่า เพื่อแสวงหาความสุขให้ตัวเองและครอบครัวแค่นั้นพอ โดยไม่มีความคิด ขวนขวายที่จะปรับปรุงตน พัฒนาจิตใจให้สูงขึ้นแล้วละก็ อยากให้พิจารณาต่อไปอีกสักนิดว่า มันจะแตกต่างจากสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ที่เราชอบเอามาเลี้ยง รังแก หรือนำมาเป็นอาหาร ตรงไหนล่ะ ?

ทำไมไม่หัดใช้โอกาสดี ๆ ที่ได้เกิดเป็นคนอีกครั้งหนึ่ง ฝึกฝนปฏิบัติ ตนให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นกว่าเก่าก่อน ในเมื่อเครื่องนำทางชีวิตก็มีมากมาย หนทางก็มีอยู่ ไม่คิดจะตั้งเป้าหมายแล้วออกเดินทางสักครั้งเลยหรือ ?

สำหรับผู้ไม่คุ้นเคยธรรม แค่เอาเบื้องต้นเรื่องรักษาศีล 5 ไม่เบียดเบียน ผู้อื่นสัตว์อื่น และพาดนเข้าสู่เส้นทางโอบาท 3 ให้ได้ เท่านั้น ก็ถือว่า ไม่ทำให้ การเดินทางมาเกิดครั้งนี้ต้องสูญเปล่าแล้วหละ !

แต่ถ้าหากใครสามารถข้ามเขตแดนจากโลกิยะ* ไปถึงอริยะ** หรือ โลกุตระ*** ซึ่งเป็นฝั่งปลายทางได้ ก็ขออนุโมทนาสาธุด้วย และถ้าจะให้ดี ยิ่งขึ้น ก็ได้โปรดช่วยมาบอกเล่าประสบการณ์ให้ทราบบ้าง เพื่อฉันจะได้ เกาะติดสถานการณ์ไปศึกษาเรียนรู้ นำไปปฏิบัติให้ถึงทางพ้นทุกข์เสียที เพราะรู้สึกเอือมและหน่ายกับการเวียนว่ายตายเกิดเต็มทีแล้ว !

* เกี่ยวกับโลก, ทางโลก, เรื่องของชาวโลก

** เจริญ, ประเสริฐ, ผู้ไกลจากข้าศึก คือ กิเลส, บุคคลผู้บรรลุมรรณวิเศษ

*** พ้นจากโลก, เหนือโลก, พ้นวิสัยของโลก

บทสวดไพชณงคปริตร

ไพชณงคโค สะติสังขาโต, รัมมานัง วิจะโย ตะถา,
วิริยัมปีติปัสสัทธิ ไพชณงคา จะ ตะถาปะเร,
สมาธูปกขะไพชณงคา, สัตเตเต สัพพะทัสสินา,
มุณินา สัมมะทักขาตา, ภาวิตา พะหุลีกะตา
สังวัตตันติ อะภิญญาเย, นิพพานายะ จะ โพธิยา
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ, โสตถิ เต (เม) โหตุ สัพพะทา
เอกัสมิง สะมะเย นาโถ,
โมคคัลลานัญจะ กัสสะปัง, คิลานะ ทุกขิตะ ทิสวา
ไพชณงเค สัตตะ เทสะยิ, เต จะ ตัง อะภินันทิตวา, โรคา มุจจิงสุ ตังขะณ
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ, โสตถิ เต (เม) โหตุ สัพพะทา
เอกะทา รัมมะราชาปี, เกลัญญะนาภิปิโต
จุนทัตถะเรนะ ตัญญะวะ, ภาณุปะตวา สาทะรัง
สัมโมทิตวา จะ อาพาธา, ตัมहा ภูฏฐาสี ฐานะโส
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ, โสตถิ เต (เม) โหตุ สัพพะทา
ปะทีนา เต จะ อาพาธา, ติถนันนัมปี มะเหลสัง
มคคาหะตะกิเลสาวะ, ปัตตานุปัตติรัมมะตัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ, โสตถิ เต (เม) โหตุ สัพพะทา

ทีฆา ชาครโต รตติ
ทีฆิ สนุตสุต โยชนิ
ทีฆิ พาลาน สัสาโร
สทุธมมึ อวิชานตึ ฯ

ราตรินาน สำหรับผู้นอนไม่หลับ
ระยะทางโยชน์หนึ่งไกล สำหรับผู้ล้าแล้ว
สังสารวิญญาวนาน สำหรับคนพาล
ผู้ไม่รู้แจ้งพระสัทธรรม

คำแปล

โพชฌงค์ 7 ประการ คือ

สติสัมโพชฌงค์

(ความระลึกได้ สำนึกพร้อมอยู่ ใจอยู่กับกิจ จิตอยู่กับเรื่อง)

ธัมมวิจยะสัมโพชฌงค์

(ความเพียรธรรม ความสอดส่องสืบค้นธรรม)

วิริยะสัมโพชฌงค์

(ความเพียร)

ปีติสัมโพชฌงค์

(ความอิ่มใจ)

ปัสสัทธิสัมโพชฌงค์

(ความสงบกายใจ)

สมาธิสัมโพชฌงค์

(ความมีใจตั้งมั่น จิตแน่วในอารมณ์)

อุเบกขาสัมโพชฌงค์

(ความมีใจเป็นกลาง เพราะเห็นตามเป็นจริง)
เหล่านี้

อันพระมุนีเจ้าผู้เห็นธรรมทั้งสิ้นตรัสไว้ชอบแล้ว

อันบุคคลมาเจริญทำให้มากแล้ว

ย่อมเป็นไปเพื่อความรู้อยิ่ง เพื่อนิพพาน และเพื่อความตรัสรู้
ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ จงมีแก่ท่าน (ข้าพเจ้า) ทุกเมื่อ

ในสมัยหนึ่ง พระโลกนาถเจ้า ทอดพระเนตรเห็นพระโมคคัลลานะ
และพระกัณฐกะเป็นไข้ ถึงทุกขเวทนาแล้ว

ทรงแสดงโพชฌงค์ 7 ประการ

ทั้งสองท่านก็เปล็ดเพลินภาศิตนั้น หายโรคในขณะนั้น

ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ จงมีแก่ท่าน (ข้าพเจ้า) ทุกเมื่อ

ครั้งหนึ่งแม้พระธรรมราชา อันความประจวบเปียดเปียนแล้ว

รับสั่งให้พระจุนทะเถระ แสดงโพชฌงค์นั้นโดยยินดี

ก็ทรงบันเทิงพระเหตุภัย หายประจวบไปโดยฐานะ

ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ จงมีแก่ท่าน (ข้าพเจ้า) ทุกเมื่อ

ก็อาพาธทั้งหลายนั้น อันพระมหาฤๅษีทั้งสามองค์ละได้แล้ว

ถึงความไม่บังเกิดเป็นธรรมดา ดุจกิเลสอันมรรคกำจัดแล้ว

ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ จงมีแก่ท่าน (ข้าพเจ้า) ทุกเมื่อ

แหล่งอ้างอิง

ผู้เขียนขอขอบพระคุณอย่างสูง ต่อผู้ประพันธ์หนังสือ บทเพลง สื่อ และข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้ เพื่อนำมาใช้อ้างอิง และเป็นการเพิ่มความสมบูรณ์ครบถ้วน ให้กับเนื้อหาในหนังสือเล่มนี้ยิ่งขึ้น

- พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒
- พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์
โดย พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต)
- พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม
โดย พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต)
- คำบรรยายพระไตรปิฎก
โดย ศาสตราจารย์พิเศษ เสฐียรพงษ์ วรรณปก ราชบัณฑิต
- พุทธวจนะในธรรมบท
โดย เสฐียรพงษ์ วรรณปก
- การทำสมาธิ และอันตงส์ของการทำสมาธิ
โดย พระอาจารย์คึกฤทธิ์ โสตฺถิผโล
- ธรรมธาตุ ธรรมชาติแห่งสรรพสิ่ง
โดย ศูนย์หนังสือคุณค่าธรรมาธิปไตย
- โปรแกรมสืบค้นพระไตรปิฎก
โดย นายสุธี สุดประเสริฐ
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี
- ข้อมูลข่าวสารตามเว็บไซต์ต่าง ๆ

ยิ่งจิตใจผู้คน เข้าถึงธรรมะมากขึ้นเท่าใด
สังคมส่วนรวม ยิ่งได้ประโยชน์มากตามไปด้วย

เมื่อท่านอ่านหนังสือเล่มนี้จบแล้ว
กรุณาแบ่งปันให้ผู้อื่นได้อ่านด้วยนะ

ทท ปิโย โหติ ภขนฺติ นํ พุ
ผู้ให้ย่อมเป็นที่รัก คนหม่อมมากย่อมคบเขา

หากท่านผู้ใดพบเห็นข้อผิดพลาดบกพร่อง
อันอาจเกิดขึ้นได้ในหนังสือเล่มนี้
กรุณาส่งคำแนะนำมาที่
punyadham@yahoo.com
เพื่อการแก้ไขปรับปรุง ในโอกาสต่อไป

ผู้เขียนขอขอบพระคุณ